Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes Fagblad
Udgiver: RETTELSER/Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1896-1896

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 1. | 15. Januar. | 1896.

Tre Slægtled
eller Snæversyn.

Af F. H.

—•—

Mads Madsen var et Gaardmandsbarn, og han vidste det, hvad der i og for sig ikke var saa underligt.

Hans Fader, gamle Mads Madsen, var vel en jævn og flink Bondemand, men han var en af den Slags Bønder, som sad lunt og godt inden Døre. Penge havde han just ikke, men hans Gaard var en af de bedste i vid Omkreds, og naar gamle Mads hørte Folk klage over, Tiderne, saa trak han medlidende paa Skuldrene og sagde: „Ja, Folk nu om Stunder er ikke ihærdige og paapasselige nok. Se nu til mig; jeg var for 30 Aar siden saa fattig som en Kirkerotte. Saa købte jeg Gaarden her, forfalden og øde i et og alt; jeg købte den saa godt som uden Penge, skyldte Gud og Overmand og havde Mangler i alle Ender og Kanter. Det var daarligt med Besætning, daarligt med Bygningerne og daarligt med Avlsredskaber. Folk sagde: Mads maa jo være halvtosset, at han vil gaa hen og købe den gamle, forfaldne Gaard. Han er allerede en halvgammel Mand, og det er da umuligt at han kan klare de Ærter. Men se nu paa min nye grundmurede Gaard, min udmærkede Besætning og mine tidssvarende Avlsredskaber, for slet ikke at tale om mit fortrinlige Indbo. Skønt jeg nu har opdraget 6 Børn, og jeg har dog sat noget paa dem, saa har jeg dog ydet 12 000 Kr. til Sofie, da hun blev gift og satte Bo og de andre 5 kan vel faa hver lige saa meget. Gaarden her maa da være fine 75,000 Kr. værd. Se det takker godt op mod de 100 000 Kr., som jeg har erhvervet i 30 Aar, og mine Børn have faaet en god Opdragelse, saa jeg tvivler ikke om, at de vil fortsætte i samme Spor."

Gamle Mads talte aldrig om, at han kun havde givet 5000 Rigsdaler, 10000 Kroner, for sin Gaard; han omtalte heller ikke, at det var ualmindelig gode Tider for Landbruget, han havde levet i. At det var heldige Konjunkturer han kunde takke for sin Velfærd, faldt ham aldrig ind. Nej, han kunde og vilde ikke tro andet, end at det var hans egen Dygtighed, der havde ført ham frem i Livet, og naar Folk nu om Stunder ikke kunde komme frem i Verden, saa var han overoverbevist om, at det var deres egen Skyld. De levede over Evne, sagde han. De skulde blot leve, som jeg gjorde i min Ungdom, og da forresten til jeg var godt oppe i Aarene, var hans stadige Raisonnement. At Tiden og Udviklingen krævede noget andet, faldt ham aldrig ind, skønt Guderne skal vide, at han og hans Familie fulgte godt Trit med Udviklingen i alt Fald hvad Levemaaden angik.

En hel Del af den Gamles Klogskab var arvet af Børnene, og navnlig Mads troede en hel Del om sig selv. Han havde ligesom hans andre Søskende været paa Højskole et Par Gange, og han sad inde med ret gode Kundskaber. Desuden havde han i 3 Aar lært Landvæsen og mente derfor, at han havde en vis Ret til at se almindelige Tjenestekarle og jævne Gaardmandssønner over Hovedet.

Da han var 28 Aar, tænkte han paa at sætte Foden under eget Bord. Gamle Mads og hans jævnaldrende Hustru nedlagde da deres Virksomhed og byggede sig et lille Hus lidt fra Gaarden. Sønnen Mads fik Fædrenegaarden, imod at udbetale hver af sine 4 uforsørgede Søstende 13000 Kr. Alt i alt kom han, efter at have anvendt sin Kones Medgift, til at skylde 40,000 Kr. i Gaarden, og desuden skulde han tilsvare de Gamle en Aftægt, saa de kunde leve.

Mads troede dog, at han sad paa den grønne Gren. Han førte flot Hus, blev Medlem af Sogneraadet, Taksationsmand i Brand- og Kreaturforsikringerne, Snefoged, Stævningsmand o. s. v. For hver ny Tillidspost han fik, satte han Hatten et Par Streger højere. Sjældent var han ved Hjemmet, og naar han var der, gik det gærne ud over Folkene. Han var pirrelig og urimelig og regnede ikke Tjenestefolk og Arbejdsmænd for ret meget. Ofte manglede han derfor den tilstrækkelige Arbejdskraft og Gaardens Drift forsømtes.

Det var i Begyndelsen af Halvfjerdserne at unge Mads Madsen overtog sin Fædrnegaard. De første Aar gik det saa nogenlunde for ham. Den Gang var det jo saaledes, at en Gaardmand omtrent kunde gøre og lade som han vilde, men Tiderne stiftede, og Mads agtede ikke derpaa. At det gik tilbage for Mads, var synlig for de fleste; men han selv var en af de sidste, der opdagede dette.

Allerede i 79 maatte han dog yderligere stifte et Laan paa nogle Tusinde Kroner i Ejendommen. Nu blev først han og hans gamle Fader klar over, at det var galt fat; de søgte efter Grunden hertil, og unge Mads paastod bestemt, at den væsenligste Grund var den høje Arbejdsløn. At tænke sig at man nu maa give en Karl over 200 Kr. om Aaret, en Arbejdsmand 75 Øre og Kosten om Vinteren og 1 Kr. om Dagen om Sommeren, ja i Høsten endog 2 Kr.; og saa Pigerne: hu, ha! de forlangte glat væk 120 a 130 Kroner om Aaret; det var jo noget, som næsten kunde ruinere den bedste.

Gamle Mads ryftede paa Hovedet, sukkede dybt og bandede i sit lille Sind de slemme Tjeneste- og Arbejdsfolk, der saaledes pinte og plagede hans Søn.

Unge Mads vidste ingen anden Udvej til at bringe Balance i Tingene end at knibe paa Løn og Kost til Folkene. Følgen heraf blev ganske naturlig den, at han kun fik daarlig Arbejdskraft og stadig maatte skifte Folk.

Han var snart bekendt for den daarligste Arbejdsgiver i vid Omkreds, og havde som Følge deraf vanskelig ved at faa Folk. Gaardens Drift led under dette. Mangt og meget forsømtes, men det faldt aldrig nogen af de to Mads Mads'ner ind at søge Grunden andre Steder, end hos de fordringsfulde Arbejdere.

Hvor Lejligheder gaves, tordnede den unge løs mod Arbejdernes Uforskammethed og forfikrede, at Enden vilde blive den, at Arbejderne kom til at leve et Slaraffenliv, medens Gaardmændene ødelagdes i Bund og Grund, hvis der ikke i en nær Fremtid skete en Forandring, og gamle Mads nikkede bifaldende til sin oplyste Søns Udtalelser.

1882 døde gamle Mads og straks efter hans Hustru. De forskaanedes derved for at se deres fordums Gaard gaa over i fremmede Hænder.

1887 maatte nemlig Mads Madsen forlade sin Fædrenegaard; dog lykkedes det ham at beholde Huset som Faderen havde bygget. Her flyttede han saa ind med sin Hustru og sine fire Børn. Den ældste, en Dreng, der ligesom Faderen hed Mads Madsen, maatte dog hurtig ud blandt fremmede for selv at tjene Brødet.

Endnu den Dag Mads Madsen flyttede, bandede han dyrt og højt paa, at det var den høje Arbejdsløn, der havde ødelagt ham, og endnu flere Aar efter spøger den Tanke for ham, at han endnu kunde sidde som en velstaaende Gaardmand, naar blot Arbejderne vilde være rimelige og arbejdet for ham for et halvt Hundrede Øre om Dagen. Nu er han imidlertid selv Arbejdsmand, og mærkværdig nok, man hører ham aldrig klage over at han faar for stor Dagløn.

Han har da ogsaa faaet at føle, at den store Arbejdsløn han i sin Tid klagede over, ikke strækker saa farlig vidt, naar man skal til at leve deraf. Skønt Børnene hurtig maatte til at støtte dem selv, saa har Mads ikke kunnet faa fine Indtægter til at slaa til. For 3 Aar siden maatte han sælge Huset, og han flyttede til Byen. Da Folk saa spurgte hvorfor han gjorde dette, svarede han, at det var ham umulig at leve af de Indtægter han kunde have paa Landet. Men Herre Gud, Mads, sagde den gamle Peder Sørensen, da du var Gaardmand sagde du jo altid, at Arbejderne kunde have det som Blommen i et Æg. Ja, vrids-sede Mads, men Socialisterne har snart ødelagt det hele med deres urimelige Fordringer.

Jamen Gud dog, Mads, naar du slet ikke kan leve af din Fortjeneste, saa er den da vel ikke saa farlig meget for stor, svarede Peder Sørensen.

Hm! Du er nok snart ligesaa socialistisset, som de andre, snærede Mads, og saa gik han.

Nu arbejder han paa en Fabrik i Købstaden. Han gaar trolig for hvad Herren vil give, men tager dog helst saa meget som mulig. Fagforeninger o. l. er noget som indtil for ganske nylig har staaet som noget der ikke vedkom ham; men hans Tro paa at Socialisterne og Arbejderne ere de eneste skyldige i, at Samfundet er saa elendigt som Tilfældet er, har dog faaet et betydelig Grundskud.

Hans ældste Søn, Mads Madsen var nu i Julen hjemme at besøge sine Forældre. De kom da til at tale om gamle Dage, og Faderen kom da ind paa sin gamle Kæphest om Arbejdslønnen, der fuldstændig havde ruineret ham.

Sønnen, den unge Mads Madsen, som nu er 24 Aar gammel, tog sig da for ganske spøgefærdig at spørge ham om han nu synes, han selv fik den store Dagløn.

Nej, det synes han da ikke, men det var ogsaa en anden Sag. Her var det Industrien, og den havde bedre Raad til at betale.

Nej, hør vød du hvad, Fader, sagde den unge Mads Madsen; skal vi nu ikke være enige om, at Arbejdslønnen er lav i Byen som paa Landet, og du indrømmer jo, at du ikke kunde leve paa Landet. Nu er du og Moder ene to, du har din faste Plads, og dog har I kun lige Dagen og Vejen. Hvor kan du dog saa sige, at det var for meget, naar Peter Olsen, som var hjemme hos os, fik 75 Øre og Kosten. Han havde Kone og 4 Børn at forsørge og jeg begriber virkelig ikke, hvor de fik Føden fra, særlig da han ikke en Gang havde Arbejde hver Dag.

(Fortsættes.)

Fra Faxe.

—:—

Vi ønsker vore ærede Fagfæller et hjærtelig og velment glædeligt Nytaar. Det er nu en Gang saaledes en Skik, naar vi mødes, at vi hilser et glædelig Nytaar paa hverandre, uden vi ret tænker hvad Ordet betyder. Naar vi nu hilser et saadant, saa mener vi deri, at indbefatte alle gode Ønsker for vore Kammerater i det kommende Aar.

Vi ved jo alle, at der staar noget godt ovenfor, men vi kan ikke naa at faa Tag deri, grundet paa at vi staa saa spredte som vi gør.

Derfor figer jeg til dem, som staar udenfor Fagforeningen: Meld jer hurtigst mulig ind i Fagforeningen. I vil høste Lykke og Velsignelse deraf.

Hust paa I sidder, mange af jer, med en stor Familie hjemme, som ser paa jer med et dybt, nedbøjet og ydmodigt Blik, naar I kommer hjem med jer usle og surt fortjente Løn, som, hvor meget I end sparer, ikke kan slaa til til det allernødvendigste, og hvor I selv maa se den store Nød, Fattigdom, Kummer og Elendighed grine jer imøde fra hver en Krog. Jeg vil blot sige til jer: Husk paa det er Kapitalisterne og Magthaverne, der har forstaaet at bestære jer usle Løn. De har forstaaet at udpine og udsulte Arbejderne paa en saa brutal Maade, at de tit og mange Gange knapt nok kan faa det tørre Brød. Hvad mon d'Herr. Kapitalister vilde sige, dersom de blot en kort Tid skulde leve af en saadan Dagløn, som de byder deres Arbejdere.

Se til Herregaardsarbejdene, som gaar og slider og slæber for saa ussel en Betaling, som 1 Kr. 20 Øre om Dagen, som arbejder fra 6 Morgen til 7 Aften, med 2 Timers Spise- og Hviletid, altsaa en Arbejdstid paa 11 Timer, eller med andre Ord knapt 11 Øre i Timen. Tænk jer, kære Arbejdere, hvad det bliver at leve for, til en Familie paa 4 a 5 Medlemmer.

Ligeledes skal jeg nævne Faxe Kalkbruds Arbejdere, som gaar og slider fra den tidlige Morgen til den sildige Aften, og i et strængt og farefuldt Arbejde for saa ussel en Løn, som 1 Kr. eller lidt mere om Dagen. Jeg kender af Erfaring mange Steder i Brudet, hvor det er umulig, selv i den bedste Tid, at tjene mere end 1½ Kr. om Dagen, da Materialet er saa forskelligt at arbejde i. Og ser vi hen til Jordlæsningen for Tiden, saa er den jo af en saadan Beskaffenhed, at en Mand ved strengt Arbejde knapt kan tjene 1 Kr. 25 Øre om Dagen, da der er langt at trille med Jorden. Jeg vil nok spørge, naar en Mand i sine unge Aar, gaar og slider for en saadan Sulteløn, om han da ikke kan komme til at tænke i sit stille Sind: Gid jeg dog var i en Fagforening, saa jeg derigennem kunde sejre og hævde mine Krav og mine Rettigheder.

Her i Faxe har vi nu en Fagforening og derfor figer jeg til alle mine Kammerater, meld jer ind i den saa saa hurtig som mulig, saa er vi straks naaet et godt Skridt frem ad den Vej, som I tænker jer, og sørg for, at jere Kammerater ogsaa kommer der, for det er den eneste Vej, ad hvilken vi kan komme frem. Vi ser jo hver Dag hvad vi bliver budt. Vil du ikke arbejde for

det du bliver budt, saa kan du tosle af. Jeg har taget saa mange Folk, at jeg godt kan undvære dig, ja saaledes lyder Visen stadig fra Arbejdskøbernes Side.

Det ser dog ikke meget ud til at der er formange Folk i Faxe Kalkbrud for Tiden, men det er Magthaverne, der regerer os, og vi maa bukke. Men ærede Fagfæller, læg jer i Selen for vor gode Sag og kæmp for den af alle Kræfter, saa skal vi nok faa den Oprejsning, som vi saalænge har længtes efter.

H.

* * *

Just som ovenstaaende var korrigeret og færdig til at gaa i Trykken modtog jeg fra Faxe Telegram om, at det havde behaget de ledende Mænd dernede at afskedige 13 Mand af Fagforeningens Folk. Desværre var det mig umulig straks at tage af Sted til Faxe, paa Grund af et forrygende Snevejr, og da jeg den 17. skulde møde i Forligelseskommissionen med vor Højreredaktør, saa jeg mig ikke i Stand til at rejse før Lørdag d. 18. dns.

Naar Fagbladet bliver lidt forsinket, er det for at faa Rede paa denne Lockout, saa der kan gøres Rede derfor allerede i dette Fagblad.

Fr. Hansen.

Kampen i Faxe.

Forhandlinger.

—:—

Lørdag Formiddag havnede jeg i Faxe, og efter et kort Samraad med Bestyrelsen for den stedlige Fagforening, begav Formanden og jeg os paa Vej til Direktør Mortensen, som bebor en elegant Villa ved Faxe Ladeplads.

Vi traf Direktøren, og efter en kort Indledning skred vi lige til Sagen. Direktøren indrømmede straks at Aarsagen til Afskedigelserne var rent faglige Grunde, i alt Fald for de flestes Vedkommende. Derfor enkelte af de afskedigede Arbejdere paastod han dog at der var andre Grunde til Stede, men hvilke disse Grunde var det umuligt at faa Oplysning om. At de ikke var særlig vægtige vil dog det følgende vise.

Efter lang Tids Parlamenteren lovede Direktøren at der ikke skulde blive afskediget flere Arbejdere fordi de stod i Fagforeningen, kun Rangerkuskene kunde han ikke have i en Fagforening, men de kunde godt faa anden Beskæftigelse. Endvidere vilde han tage godt Halvdelen af de afskedigede Arbejdere i Arbejde igen, men hvornaar dette kunde ske, vidste han ikke saa lige; dog mente han om en 4 a 6 Uger.

Jeg søgte nu at faa ud af ham hvilken af Folkene det var han atter vilde antage, og hvilke der var forvist Pladsen; men til min store Overraskelse svarede han nu, at det kunde han ikke sige, da han ikke selv vidste det. Selvfølgelig gjorde jeg ham opmærksom paa, at Grundene for Afskedigelsen ikke kunde være særlig vægtige, naar han ikke selv vidste hvem Straffen skulde ramme.

Med Hensyn til Afskedsgrundene kom han endelig frem med, at i alt Fald for Ens vedkommende var Grunden Drukkenskab. Jeg bekiagede selvfølgelig hvis Arbejderne var drikfældige og forsikrede, at der ikke skulde blive lagt et Halmstraa i Vejen eller rørt en Finger, selv om han afskedigede Folk, naar det viste sig at de drak saa de ikke kunde passe deres Arbejde; men nu kom Direktøren i sin Ivrighed til at fortale sig, idet han nemlig ytrede: Ja, for én Mands Vedkommende var dette Grunden, og vi har i to samfulde Aar søgt en Anledning til at afskedige ham; nu kom den endelig.

Jeg kunde selvfølgelig ikke undlade at gøre ham opmærksom paa, at det var en højst uheldig Grund han nu havde fundet, samt af Mandens Drikfældighed ikke kunde være saa overordentlig stor, naar det var nødvendigt i samfulde 2 Aar at lede efter en Grund til at give ham sin Afsked.

Jeg gjorde nu Direktøren opmærksom paa at de de af ham givne Indrømmelser selvfølgelig ikke kunde accepteres af Arbejderne, og samtidig gjorde jeg ham opmærksom paa hvilke Følger det vilde drage efter sig, hvis der ikke opnaaedes mindelig Overenskomst.

Dermed hævedes denne Konference, idet jeg dog udbad mig og fik Tilladelse til at indfinde mig hos den høje Herre Søndag Formiddag Kl. 10.

Møde med Arbejderne.

Lørdag Aften afholdtes Møde i Faxe Kro. Ca. 150 Arbejdere havde givet Møde, og efter at jeg havde klargjort Situationen og holdt et Foredrag, indmeldte adskillige Medlemmer dem i Foreningen. Sluttelig afholdtes Generalforsamling, hvor det enstemmig vedtoges at staa fast paa Kravet om, at Foreningsretten skulde respekteres.

Forhandlingerne afbrudt.

Søndag Formiddag begav jeg mig paany paa Vej til Direktøren. En Vognmand i Faxe havde været saa elskværdig at stille et Køretøj til gratis Disposition til den ca. 3/4 Mil lange Tur.

Præcis paa Slaget 10 stod jeg atter paa Direktørens Kontor; men nu var hele Elskværdigheden fra Dagen for ud som blæst bort, og Direktøren viste sig nu i sin sande Stikkelse, som en rigtig brasfig og hoven Herre.

Saasnart jeg nemlig havde forklaret ham at Arbejderne ikke var til Sinds at kysse Riset og takke for naadig Straf, men at de forlangte deres afskedigede Kammerater antagne paany, forsaavidt Direktøren ikke havde andre Grunde for deres Afskedigelse, erklærede han: Jeg har sagt mit sidste Ord i denne Sag, og jeg har jo nu hørt Deres Mening, og som saadan finder jeg ingen Anledning til at tale videre derom. Dermed vendte han mig Ryggen, og jeg havde selvfølgelig saa ikke andet at gøre, end at meddele at Resultatet af hans Afvisning efter al Sandsynlighed, vilde blive almindelig Arbejdsnedlæggelse Mandag Morgen.

Offenligt Møde.

Søndag Eftermiddag Kl. 4 afholdtes et offenligt Møde i Faxe Kro. Hele den store Teatersal var fuldende fuld af Mennesker, som med spændt Opmærksomhed paahørte et længere Foredrag af Undertegnede.

Efter Foredraget forsøgte Højres Redaktør, Hr. Ludvig Larsen, at imødegaa mit Foredrag. Manden opnaaede dog kun at blive til almindelig Latter under den paafølgende Diskussion.

Atter skete der en Del Indmeldelser, og atter afholdtes der Generalforsamling, hvor det fuldstændig enstemmig vedtoges at nedlægge Arbejdet.

Striden er altsaa nu brudt ud i sit fulde Omfang, og omfatter ca. 130 Mand, idet nemlig Foreningens Medlemsantal under Stridigheden er vokset fra 63 til 132. Et ypperligt Sammenhold og en god Tro paa et heldigt Udfald herster blandt de strejkende, og frem for alt, Arbejderne har hele Offenlighedens Sympathi paa deres Side. Hvad det nu gælder om er at støtte dem, saa ligefrem Sult og Nød ikke skal drive dem til at krybe til Korset. Enhver vil imidlertid kunde forstaa, at det ikke er Smaapenge det her drejer sig om; 130 Familier at understøtte, det kræver mange Penge. Samtlige Fagforeningsmedlemmer anmodes derfor indstændig om at yde deres Bidrag efter Evne, og gøre dette hurtigst mulig. Vi haaber da ogsaa at faa Støtte fra andre Steder.

Rask Haand paa Værket Kammerater.

F. T. Faxe.

Fr. Hansen.

Agitationen.

—•—

Den 15. December afholdtes et Møde i Roskilde efter Indbydelse af Arbejdsmændenes Forbund for Roskilde og Omegn.

Som Foredragsholder var til Stede Fr. Hansen Slagelse, som holdt et Foredrag om Fagforeningens Nødvendighed, Nytte og Betydning.

Flere af Afdelingens Medlemmer havde Ordet i Tilslutning til Taleren og forhaabenlig vil dette Møde bidrage tit at flere indmelder dem i den stedlige Forening.

Helsingør. Søndagen d. 12. Januar havde Kul- og Havnearbejdernes samt Arbejdsmændenes Fagforening i Helsingør indbudt til offenligt Møde.

Som Talere vare til Stede, Forretningsfører Fr. Hansen Slagelse, og Folkelingsmand A. C. Meyer København.

Formanden for Arbejdsmændenes Fagforening, C. Dyrbye, bød den talrige Forsamling Velkommen, og valgtes til Dirigent, hvorefter han gav Ordet til Fr. Hansen, som holdt et Foredrag om Arbejdernes berettige Kamp for bedre økonomiske Levevilkaar gennem deres faglige Organisationer.

Folketingsmand Meyer, København, holdt derefter et Foredrag om Arbejdernes politiske Maal og Midlerne dertil.

Et Par Medlemmer af Organisationerne i Helsingør udtalte dem i Tilslutning til Foredragsholderne, og sluttelig udtalte Byraadsmedlem Chr. Rasmussen en Tak saavel til de to Foreninger, som havde indvarslet Mødet, som til Foredragsholderne.

Det særdeles vellykkede Møde overværedes af ca. 500 Mennesker, og en god og frejdig Stemning gjorde sig gældende fra først til sidst.

Meddelelser.

—o—

Alt vedrørende Centralforbundet maa for Eftertiden sendes til Forretningsfører Fr. Hansen, Andelsbageriet Slagelse.

Stof til Fagbladet maa, for at komme i det først udgaaende Nummer, sendes under samme Adresse saa betids, at det kan være mig i Hænde senest den 10. i hver Maaned.

Fr. Hansen
Forretningsfører.

Arbejdsmændenes Fagforening for Helsingør og Omegn

afholder Diskussionsmøde Torsdagen d. 21. Novbr. i Forsamlingsbygningens Havestue Kl. 7½ Aften. Medlemmer med Damer indbydes.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Faxe.

Arbejdsmændenes Faaforening afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned. I Januar Kl. 6 i Gæstgiver Olsens Sal.

Bestyrelsen.

Holbæk.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Bestyrelsen.

Slagelse.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder ordinær Generalforsamling Søndagen d. 26. Januar, Eftermd. Kl 6.

Alle Medlemmer bedes møde, da meget vigtige Sager, som Forslag til Lovforandringer, m. m. foreligger.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjergsvænget.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Frits Kristensen, Nørregade 14, Ringsted.

Avertissementer.

I Slagelse

er det største Oplag og de billigste Priser paa stærke Arbejdsklæder, flotte Klædninger, Hatte, Huer, Kasketter, Fodtøj, Støvler og Sko i alle Størrelser samt Kufferter, Badsække og Tasker hos

S. Carlsen,
Gammel-Torv, Slagelse.

Tøj modtages til Nulning
i Nørregade Nr. 208 A, Køge.

Ærbødigst
H. P. Olsen.
Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening i Køge.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup.

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 2. | 15. Februar. | 1896.

Kampen i Fakse.

—•—

Hr. Direktør Mortensen ved Fakse Kalkbrud hører aabenbart til den Afart af Menneskeslægten der fuldt og fast tror, at en Arbejder eller overhovedet ethvert Menneske, som ikke har en Indtægt paa mindst nogle tusende Kr. om Aaret, slet ikke hører med til Menneskeracen, men maa betragtes som et andet Trælledyr, der absolut skal holdes under Pisken og køres i stramme Tøjler, for at de ikke skal blive vilde og gøre dem udtilbens.

Alt hvad der hedder Fagforening eller har det allermindste med en Fagforening at gøre, er for Hr. Mortensen den rene Bederstyggelighed, som han absolut forvarer sig for som for Pesten. Og hvad er saa Grunden til at Hr. Mortensen ser saa skeptisk paa Fagforeningen? Ja, han har selv forklaret overfor en Mand af den bedrestillede Klasse, at den væsenligste Grund var den, at at Arbejderne var altfor dumme til at staa i en Forening. Hr. Mortensen maa formodentlig have en ualmindelig god Tro til sin egen ringe Forstand, siden han bilder sig ind, at han bedre skulde forstaa hvad der tjener til Arbejdernes sande Tarv, end disse selv.

I det hele taget er det højst ubegribelig hvor Hr. Mortensen har lært sine tyranniske Undertrykelseslyster fra. Han er dog paa en Maade udgaaet fra og opdraget i et overordentlig arbejdervenligt Hjem Hans Plejefader er nemlig Gehejmeetatsraad Titgen, ham der vilde forøre enhver Taare paa Arbejdernes Kind, men, som rigtignok straks efter at disse bevingende Ord var flugne ham ud af Munden, nægtede at yde Sømændene usle 2 Kr. om Dagen, og som senere mangfoldige Gange har vist sin store Arbejdervenlighed, paa en mildest talt højst mærkelige Maade. Desværre lader det til at Plejesønnen har arvet hele den gamles aristokratiske Sindelag, og ligesom denne søger at forebygge Arbejdernes Taarer, ved at yde dem saa lille en Løn som mulig. De to Hrr. Mortensen og Titgen har nemlig selv erfaret hvilken Byrde det kan være, at være bebyrdet med denne Verdens Gods i Overflodighed. De har hørt det gamle Ordsprog: „Den græder ikke for Guld, som aldrig Guld har ejet", og da det jo ikke kan nægtes, at det er bedre at forebygge Graaden, end at aftørre Taarerne, saa ræsonerer d'Hrr. rimeligvis som saa: Lad os endelig ikke give Arbejderne mere Guld end højst nødvendig, for at de ikke skal komme til at græde for Guld; at Arbejderne skulde have Grund til at græde fordi de faar for lidt Guld, det ligger langt over de'Hrr's. Forstand og Fatteevne.

Den gæve Hr. Mortensen har selvfølgelig saa i sit Hjærtes Enfoldighed tænkt, at det forholdt sig med den personlige Frihed, ligesom med Guldet. Han har omlagt Ordsproget, „Den græder ej for Frihed, som aldrig har kendt Frihed", og da han jo hører til Taareroftørrerens Familie, har han vel ment, at han vilde spare sin Adoptivpapa for den Ulejlighed, at tørre Taarerne af de Faxe Kulbryderes Kinder. Derfor har han søgt at gøre Arbejderne i Brudet til fuldstændige Slaver af sin tyranniske Vilie. Han har tænkt, at naar han sørgede for at hans Arbejdere ikke tjente mere end fra 48 Øre til et Par Kroner om Dagen, saa havde de ingen Grund til, at græde for Guld, og naar han saa ovenikøbet fraranede dem enhver borgerlig, menneskelig og personlig Fribed, saa havde de da heller ikke nogen Grund til at græde for Frihed.

Arbejderne nede i Fakse Kalkbrud har imidlertid fuldstændig misforstaaet Direktørens gode Villie til at trælbinde dem. De vil for enhver Pris hævde deres Foreningsret, og de nærer ingen Tvivl om, at det tidlig eller sent vil lykkes dem, at faa Direktøren til at bide i det sure Æble, og lade deres Fagforening være i Fred, dersom de blot kan faa pekuniær og moralsk Støtte, og at de fortjener denne Støtte, derom kan sikkert enhver, som har Spor af Frihedsfind i Livet, være enige med os om.

I 4 Uger har denne Strid for Bevarelsen af Foreningsretten nu været gaaende dernede i Fakse.

Direktøren og hans faa Hjælpere, har intet Middel sparet, for at bryde Arbejdernes Sammenhold. De har baade tigget og truet for at faa dem til at opgive deres Foreningsret, men intet har formaaet, at rokke dem i deres faste Beslutning om, at værne deres Menneskeret.

Hr. Mortensen har nok i det hele taget kun 3 trofaste Hjælpere, foruden de enkelte Slavesjæle, som han har i Brudet, og disse 3 besatter dem paa ingen Maade med at bryde Kalk; hvad de gør er kun dette, at de lader dem bruge af Hr. Mortensen til at agere Bussemænd overfor Arbejderne. De 3 Herrer er Grev Holch, Rosenbahl, og dennes Godsforvalter Hr. Hebert, samt en Mand ved Navn Ludv. Larsen, som de bruger som Højreredaktør dernede i Fakse.

Denne Hr. Larsen gør det grove Slid. I et Papir som hedder „Fakse Avis" smører han op, Spalte op og Spalte ned, om hvilket Eldorado Fakse Kalkbrud har været for Arbejderne. De

har, forsikrer denne Avisfmører, gaaet der omtrent som de kunde været Hr. Mortensens egne Børn, — kun Skade at der er blevet jaget med dem omtrent som de var en Flok Hunde —, de har haft deres gode og sorgfrie Udkomme forsikrer den samme Herre, ja, de har lige netop i deres bedste Alder kunnet tjene til det tørre Brød, lidt Margarine og saa for Resten har de maattet drikke Vand til. Efter at have opramset alle de formentlige Herligheder, Arbejderne har haft i Fakse Kalkbrud, gaar denne Herre over til at fælde Bemodstaarer over al den Nød og Elendighed, der efter hans Mening nu vil bryde ind over de i Forvejen saa ualmindelig heldig stillede Arbejdere. Naar han saa har fældet sine modige Taarer (Krokodilletaarer) herover, saa udtaler han en skarp Fordømmelsesdom over den slemme Fr. Hansen, der har vovet at tage Arbejdernes Parti. Han og han alene bærer efter denne Højrespires ubegribelige Mening Skylden for hele Miseren ved Fakse Kalkbrud, og Hr. Larsen korser sig gudhengivent og takker med himmelvendte Blikke sin Gud, fordi han ikke er som denne Fr. Hansen. Efter al det Nonsens denne Mand har leveret under denne Strejke, er der egentlig kun to Ting der forundrer os, og det er først og fremmest, at en saadan Mand ikke forlænge siden er indlagt til Observation paa en eller anden Sindssygeafdeling, og dernæst at Højre har betroet denne Mand Pen og Blæk til at skamskænde en Avis med.

D'Hrr. Holch & Hebert tog til en Begyndelse ret grundig fat for at hjælpe deres gode Ven og Soldebroder, Hr. Mortensen. Først søgte de at tvinge Folk ud af Fagforeningen, ved at true dem med, at de ellers blev sagt ud af Husene, og i et Par Tilfælde gjorde de Alvor af Truslen, men de mærkede hurtig, at de ikke kunde kyse Arbejderne hermed. Derimod opdagede de, at hele Befolkningens Harme og Foragt, uden Undtagelse, vendte sig mod dem, fordi de agerede Slavejægere for Hr. Mortensen. Saa skiftede de Taktik, og nu staar de ikke mere som direkte Fugleskræmsler for Arbejderne. Derimod gør de indirekte alt muligt for at hjælpe Hr. Mortensen til at kue Arbejderne ind under Slaveaaget.

Den 8de Februar sendtes følgende kostelige Dokument saaledes til 6 Familier, som bor i det saakaldte Stenbryderhus.

„Husmand — — — underrettes herved om, at hele Stenbryderhuset fra Dato er overdraget i Leje til Fakse Kalkbrud, og at De altsaa 1ste Maj d. A. og fremtidig har at indbetale Lejeafgiten til Kalkbrudet, saalænge det nuværende Lejemaal maatte vare.

J. H. Hebert."

Arbejderne lo imidlertid ad denne velmente Trusel og atter maatte Firkløveret Mortensen, Ludv. Larsen, Holch og Hebert til at lægge Hovederne i Blød. Først blev Hr. Larsen tildelt den Rolle i sit lille Blad at meddele, at der var kommen en Masse nye Folk til Brudet, og at der i den nærmeste Tid vilde blive taget fat paa Opførelsen af en mægtig stor Arbejderkaserne med Marketenderi osv., for at rumme alle de mange Hædersmænd, som man ventede til Fakse Kalkbrud i den nærmeste Fremtid. Stakkels vildledte gamle Arbejdere ved Fakse Kalkbrud! nu havde de fuldstændig forspildt deres Chancer for atter at komme til at arbejde i det dejlige Fakse Kalkbrud, forsikrede Hr. Larsen.

Denne Limpind hjalp imidlertid lige saa lidt som alle de andre. Arbejderne hoppede nemlig slet ikke paa den, og endnu mindre hjalp det paa selve Arbejdet i Brudet, at der fortaltes om de mange nye Arbejdere. Sagen var nemlig den, at kun yderst faa meldte sig til Skruebrækkertjeneste, og de faa, der meldte sig, forduftede regelmæssig hver Lørdag Aften, ag lod dem ikke se mere.

I Søndags rejste Forretningsføreren saaledes sammen med en ung, kraftig Mand fra Storehedinge-Egnen, som havde forsøgt sin Lykke i Fakse Kalkbrud. Han havde dog kun været der i 1½ Dag, saa var han klar over, at han ikke kunde tjene til det tørre Brød, selv om han sled som en Teglværksheft. Han forklarede, at der kun var 6 á 7 nye Mænd i Arbejde, og de var muligvis ogsaa forsvundne, mente han; thi de vare lige saa kede af det, som han.

Rosinen kommer imidlertid i Pølseenden og alt tyder nu paa, at hverken Direktøren eller hans Hjælpere kan drive det ret meget videre.

Trods det ovenfor meddelte har nemlig hverken Hr. Larsen eller Hr. Mortensen generet sig ved atter i denne Uge at fortælle, at der er mange nye Folk i Brudet og at flere ventes. Hvad dem, som er der, angaar, da véd enhver, at det kun er yderst faa, og hvad dem, der ventes, angaar, da forholder det sig saaledes: Da Hr. Mortensen forlængst har indsét, at han ikke kan skaffe Skruebrækkere her til Lands, saa har han henvendt sig til Direktøren for Limhamn Kalkbrud ved Malmø, og bedet ham hjælpe sig i sin svare Nød og Kvide ved at sende sig en svensk Formand og en Trup svenske Kalkbrydere, og her har han saa modtaget gode Løfter om Hjælp. Derfor er han bleven saa kaalhøgen, at han i Østsjællands Folkeblad offentlig og med Navns Underskrift erklærer aldeles intet at ville have med Fagforeningen at gøre.

Hr. Mortensen havde da ogsaa den Tilfredsstillelse, at der Lørdag den 8. Februar ankom en Formand fra Limhamn Kalkbrud til Fakse for at tage Forholdene i Øjesyn, og Søndag den 9. havde han den Fornøjelse at vise den nævnte Formand alle Brudets Herligheder tilligemed en Herregaard, „Fredensdal," som hans gode Venner Holch og Hebert beredvilligt har overladt Direktøren til Skruebrækkerkaserne. Han har nemlig nu opgivet at bygge en saadan, da han formodentlig er bange for, at der vil gaa for lang Tid inden den bliver færdig. Den svenske Formand fandt adskilligt at udsætte paa Forholdene, men Direktøren, som var Elskværdigheden selv, lovede beredvilligt, at alt skulde blive ordnet tilfredsstillende, ligesom han ogsaa forsikrede, at der ikke var Strejke.

Efter at Direktøren havde udbetalt Svenskeren godt en Snes Kroner i Rejsepenge og Diæter, skiltes de, og Hjærtet ligefrem hoppede i Livet paa Direktøren af Glæde over de glimrende Udsigter til at faa Hjælp i Nøden. Mandag, Tirsdag og Onsdag havde Direktøren saa travlt som en Mus i Barselseng med at faa monteret sin Skruebrækkerkaserne med Senge, Sengetøj, Kakkelovne osv. for at alt kunde blive saa hyggeligt og rart som muligt til Modtagelsen af de kære Gæster

Grev Holch, Godsforvalter Hebert og Redaktør Ludv. Larsen der i Forbigaaende bemærket er ligesaa store Patrioter, Fædrelands- og Arbejdervenner, som Direktør Mortensen og hans Plejefader, hoppede og sprang af Glæde over de glimhende Udsigter til at faa underkuet og udsultet de danske Arbejdere ved Hjælp af fremmed Arbejdskraft. Alle deres patriotiske Følelser var som blæst bort, og de skyndte dem at faa affattet en Epistel, som Hr. Larsen saa fik i Fakse Avis, og samtidig sendte de en sentational Meddelelse til Nationaltidende om den nedrægtige Fr. Hansen i Slagelse, der nu havde opnaaet at rive de mange svede og i Grunden ret stikkelige Arbejdere fra deres dejlige og velaflagte Livsstillinger i Fakse Kalkbrud. Stakkels vildledte Arbejdere.

Torsdag var alt parat til Modtagelsen af den store svenske Arbejdsstyrke, som skulde komme. Med længselsfulde Blikke spejdede de 4 Herrer ved hvert Togs Ankomst efter den store Karavane; men der kom ingen Svenskere. Sagen var nemlig den, at Direktør Mortensen havde glemt 2 Ting da han søgte Hjælp i Sverrig. For det Første, at selv svenske Arbejdere har noget som hedder Æresfølelse i Livet, og for det Andet, at vor Forretningsfører kunde faa i Sinde at meddele de svenske Arbejdere, hvorledes Sagerne stod til i Fakse. Medens Hr. Mortensen nemlig underhandlede med den svenske Formand, blev Svenskerne underrettet om Sagernes sande Sammenhæng, og de svor — nej, min Sjæl om jeg vil være Strejkebryder. Der er saaledes al rimelig Udsigt til at Firkløveret længe kan vente forgæves, og at deres Skruebrækkerkaserne længe kan faa „Lov" til

at staa tom, hvis Hr. Mortensen da ikke kan faa indforskrevet nogle Skruebrækkere fra Mesopotamien eller et andet fuldstændig ukultiveret Sted paa Jordkloden.

De strejkende Arbejdere ere vedblivende ved godt Mod, trods den ringe Understøttelse de hidtil har faaet, og vi haaber at Midlerne vil flyde lidt rigeligere for Eftertiden. Vi er nemlig fuldt ud forvisstede om, at vore Afdelinger ikke bliver trætte, men at de føler at den Kamp, der kæmpes i Fakse, er en Kamp, som gælder det heles Vel, og at de derfor anstrænger dem af yderste Evne for at yde vore Kammerater dernede Støtte, og desuden er vi nu lovet Støtte fra vore Fagfæller i Jylland og Fyn.

Den Kamp her kæmpes, er en Kamp som gælder Organisationens Liv eller Død, den kan ikke tabes, hvis vi blot kan skaffe tilstrækkelige Midler til Veje til de strejkendes Underhold.

Kammerater! mød derfor hver især med sin Skærv efter Evne og yd den i glad Bevidsthed om, at det er til en god Sag den ydes.

Hvad der bydes Herregaardsarbejderne.

—•—

Højrebladene korser sig i denne Tid over de nederdrægtige Socialister, fortæller med Gru og Bævelse, at disse nu ogsaa begynder at drive deres Spil ude paa Landet. Anledningen hertil er, at der er udbrudt en Konflikt mellem Herren og Arbejderne, ovre paa en jysk Herregaard.

En Indsender berretter følgende herom i „Demokraten":

En Slavekontrakt. — Krænkelse af Foreningsretten. — Arbejderne skal kues.

Et af de hadskeste og tillige allerkunsteste Angreb paa den Foreningsret, som Grundloven hjemler Statens Borgere, altsaa ogsaa Arbejderne, er i disse Dage foretagen af Hofjægermester Frederik v. Arenstorff til Overgaard og Arnsborg, idet denne velbyrdige Herre har forelagt sine Arbejdere en Kontrakt, der vil, om den indgaas, gøre dem til Trælle med en Arbejdstid indtil 18 Timer i Døgnet og en Arbejdsløn af indtil 60 Øre pr. Dag om Vinteren og 1 Kr. pr. Dag om Sommeren paa egen Kost, samt nogle Naturalier, der, hvis de skulde gøre disse i Penge, som Tilfældet vilde blive for fleres Vedkommende, maatte føre til, at de maatte sælge dem med Tab, medens Hofjægermesteren paa en bekvem Maade vilde faa sine Produkter omsat til en meget forhøjet Pris; endvidere en forhøjet Leje af Hestekraft for de Arbejdere, der har Jord ved deres Hjem, og endelig bestemmer Kontrakten Mulkt for at tage Arbejde hos nogen anden end v. Arenstorff. Denne ledsagede sine øvrige Udtalelser med et bestemt Udsagn om, at fra 1. Maj vil han ikke taale noget Fagforeningsmedlem i sit Arbejde og hvis Foreningsmedlemmerne vovede at „tvinge" nogen ind i Fagforeningen, da vilde han (Hofjægermesteren) straks foranledige saadanne belagt med Arrest.

Hvis de derimod vilde melde sig ud af Foreningen, da vilde han maaske ogsaa forbedre Vilkaarene noget for dem. Hvormeget vilde han dog ikke sige dem endnu. Hidindtil har der ogsaa bestaaet Kontrakt imellem von Arenstorff og hans Arbejdere, men disse har aldrig kunnet erholde nogen Kopi deraf, og von Arenstorff har heller ikke fundet det nødvendigt at overholde Kontrakten, men han har derimod i de sidste 3 Aar tilbageholdt 5 Kr. aarlig, som skulde udbetales til enhver, der holdt sin egen Le. Arbejderne henvendte sig forleden Dag til ham om en Forhøjelse i Daglønnen af 15 Øre daglig, og da Lønnen er lille og ikke staar i noget passende Forhold til Livsnødvendighedernes Pris, mente de, at en Revision af Arbejdsbetingelserne maatte, da de havde staaet uforandret i en Mængde Aar, og, som ovenfor nævnt, heller ikke blev overholdt af Hofjægermesteren, med al Rimelighed forandres og en lille Forbedring foretages. Dette, efter fornuftige Menneskers Opfattelse, altfor beskedne Krav om 15 Øre daglig var det, der bragte von Arenstorff i Krigshumør og lod ham buse ud med den hadske og kluntede Trusel om Fagforeningsmedlemmer, Arrest o. m. Dette skal efter Sigende kun være Begyndelsen til en Række Forfølgelser imod Arbejderne her paa Egnen. Men herom nærmere i mit næste Brev.

Vi antager ikke denne Redegørelse trænger til videre Kommentar.

Den taler tilstrækkelig tydelig

Lidt om Forholdene i Fakse Kalkbrud.

—•—

Da Kampen staar paa et ophøjet Stade her i Fakse, saa kunde jeg have Lyst til i Fagbladet at gengive en lille Skildring af Forholdene her paa Pladsen. Naar en Mand kommer og søger Arbejde og ser hele det store Værk som Fakse Kalkbrud frembyder, ja, saa tænker han straks: her maa jeg nok kunde klare mig; men jeg vil blot sige Manden tager fejl. Han gør Regning uden Vært. Han ved ikke, at han med alt sit Slid og Slæb kun kan naa en Dagløn af henholdsvis 130—150 Øre, og naar han dertil har sin Familie et Par Mil fra Fakse, saa gad jeg nok vidst, hvilket Nettooverskud han ved Ugens Slutning har at sende hjem til Kone og Børn. Jeg tror i hvert Fald nok, at de fleste efter en kort Prøve vil betakke dem for sligt, især naar man ser hen til unge raske Arbejdere, der ikke kan tjene mere end ca. 400 Kr. om Aaret, da der er ligesaa megen Forskel paa Materialet, som paa Nat og Dag.

De nye Arbejdere kommer altid til Jordlæsningen, og der kan de slæbe saa meget de vil uden dog at komme ret vidt. Der er nemlig en Hage for disse Folk; de maa en a to Gange daglig ud paa Dæmningen og læsse af, og enhver ved, at naar man skal løbe fra det ene Arbejde til det andet, saa faar man ikke meget Udbytte deraf.

Paa Dæmningen betales kun 20 Øre pr. Læs, uanset hvorledes det er at læsse af, ja, selv om det end flyder fra den ene Side af Vognen til den anden.

Fra de bageste Gruber til Dæmningen er en halv Times god Marchs. Den maa man saa ofte have, da der ikke ret tidt kommer Bud i rette Tid, og naar man saa endelig ankommer til Bestemmelsesstedet, ja saa er det jo altsaa forsent og man maa, for at indhente det forsømte, slide saa Sveden hagler af En; men dermed er man ikke færdig, nej, saa skal man skældes ud, fordi man kom lidt sent. Ukvemsord har de Hr. Formænd altid paa Lageret.

For at faa en regulert Omgang, behøver man blot straks om Morgenen at bede Hr. Truelsen om lidt ekstra Krudt, (det ordinære Krudt, 4 Pund om Ugen, er kun som en Draabe i Havet), og flere har faaet Svar som: „Rejs De ad Helvede til, jeg er tilfreds hvor Fanden De er, saadan nogle Slyngler og Æsler. Jeg skal nok vise jer, hvem der kommanderer her paa Pladsen." Nu vil jeg da spørge alle ærede Fagfæller, er det da saa underligt, at vi slutter os sammen saa der kunde være Haab om, at komme til at arbejde under et mere tidssvarende Forhold.

Man skulde rigtignok ikke tro, at der blandt Arbejdskammerater kunde være saa lavt tænkende Individer som nedennævnte 3 Mand har vist, at de virkelig er, hvad man kalder Skruebrækkere, og vi skal alle nok erindre, Niels Nielsen, Christen Petersen og Lars Peter Christian Hansen, alle af Fakse; de har svigtet deres Pligt og genoptaget Arbejdet.

H.

1ste Liste

over indkomne Bidrag til Strejken i Fakse.

En Ubekendt 4,00. Hmd. J. Hansen, Nyemark 2,00. Uldhandler Madsen,

Fakse 2,00. Arbdm. Fagf. Helsingør, 1. Bidrag 12,00. Barber Schelle 1 00. J. P. Nielsen, Bibede 1,00. En Ubekendt 1,00. Ølkusk P. Jensen, Ebbeskov, 1,00. Post H. Nielsen, Atterup 5,00. Tækkemand J. Johansen, Fakse 1,00. Hans Nielsen, Hovby 1 00. Kuponbog Nr. 37, ved J. M. 1,50. Arbdm. Fagf. Helsingør 2. Bidrag 47,29. Arbdm. Fagf., Slagelse 1. Bidrag 10,00. do. Køge, 1. Bidrag 4,00. Kul- og Havnearbm. Fagf., Helsingør 1. Bidrag 29,50. Arbdm. Fagf., Nykøbing, F. 15,00. do. Roskilde, 1. Bidrag 13,00. Fabrk. L. P. Hansen, Fakse 2,00. Slagter Rasmussen, ibd. 5,00. Arbejderf. „Syd Stevns" 50,00. Jens Nielsen, Fakse 1,00. Redaktør Svare, Køge 20,00. Arbdm. Fagf., Køge, 2. Bidrag 8,00. Arbejderf. Hellested 22,30. Uldhandler Dinesen, Fakse 10,00. Arbdm. Fagf., Køge, 3. Bidrag 4,00. D. F., Fakse 50,00. Ved Skom. Hansen, Karise 45,05. Kuponbog Nr. 67, ved Murer Jacobsen 3,40. Murernes Fagf. Fakse 25,00. J. L. Tystrup 10,00. W. P. Amerikaner 5,00. Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør, 2. Bidrag 37,30. Arbdm. Fagf., Ringsted 16,14. Slagteriarb., Køge 3 20. Arbdm. Fagf., Slagelse. 2. Bidrag 10,00. Do. Mørdrup 3,65. Arbdm. Fagf. Helsingør 3. Bidrag 78,02. Blikkenslager Jeppesen, Fakse 2,00. Kbm. P. Nielsen, Ebbeskov 6,00. Cigararb. Fag., Nyborg 3,55. Arbdm. Fagf., Næstved 20,00. Arbdm. Forb., Roskilde, 2. Bidrag 15,00 J. Ludvigsen, Fakse 5,00. Mejerist Andersen, Hovby 2 00. En Arbejder 50 Øre. Fremskridtsf. Fakse 50,00. Subskriptionsf. Dalby 40,00. Præsto Amts T. F. ved Pindborg 10,00. Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør, 3. Bidrag 48,65. En Ubekendt 1,00. Uldh. Madsen 2 00. Arbejderf. Hellested, 2. Bidrag 24,90. N. Larsen, Ebbeskov 1,00. Ved Skom. Petersen, Lillehedinge 14,40. Arbdm. Fagf., Slagelse., 3. Bidrag 5,00. Kuponbog Nr. 67, ved Murer Jakobsen 2,80. Kbm. Jensen. Fakse 6 00. Slagteriarb. Fagf., Slagelse 3,50 Fælles Fag- og Arbejderf., Slagelse 10,00. En Ubekendt 10,00. En do. 1,00. Dalby-Tureby Arbejderf. 78,10. Arbdm. Fagf., Helsingør, 4. Bidrag 78,00. Do. Herfølge 5,00. Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør, 4. Bidrag 43,70. Fremskridtsf. Haarlev 25,00. Skrædernes Fagf., Storhedinge 10,00. Ialt 1084 Kr. 96 Øre, den 14/3 96.

Foruden overstaaende Bidrag har saavel Centralforbundet som den lokale Forening ydet forskellige Forskud og Udlæg, men ikke destomindre vil enhver kunde indse at Understøttelsen kun har været yderst ringe, idet denne Sum har skulle strække til ca. 140 Familier i 3 Uger. Det er derfor dobbelt glædeligt, at se den Opofrelse og Resignation der er vist fra flere af de strejkende, idet enhver som paa nogen Maade har kunnet klare sig selv, har resigneret paa Understøttelsen. Sagen har for dem været Nr. 1, og de har saa klaret dem som de bedst har kunnet. Vi venter imidlertid at vore Afdelinger anstrænger dem af yderste Evne for at hjælpe de strejkende, og da vi som foran nævnt nu er lovet Støtte fra flere Sider, haaber vi det skal lykkes at vinde en smuk Sejr over den brøstige Direktør.

Arbejdsmændenes Fagforening i Randers har bevilget 100 Kr. til Strejken i Fakse. Det er et særdeles smukt og talende Bevis paa den Solidaritetsfølelse der herster blandt Arbejdsmændene, naar Kapitalherredømmet søger at kue dem i Støvet og træde deres dyrebareste Rettigheder under Fødder.

Meddelelser.

—o—

Arbejdsmændenes Forbund for Ringsted og Omegn.

afholder Generalforsamling Søndag den 23. Februar Kl. 3 hos Gæstgiver Jørgen Larsen Nørregade.

NB. Medlemmerne bedes møde talrigt da vigtige Sager ligger til Forhandling.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gastgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Frits Kristensen, Nørregade 14, Ringsted.

Avertissementer.

I Slagelse

er det største Oplag og de billigste Priser paa stærke Arbejdsklæder, flotte Klædninger, Hatte, Huer, Kasketter, Fodtøj, Støvler og Sko i alle Størrelser samt Kufferter, Badsække og Tasker hos

S. Carlsen,
Gammel-Torv, Slagelse.

Tøj modtages til Nulning
i Nørregade Nr. 208 A, Køge.

Ærbødigst
H. P. Olsen.
Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening i Køge.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup.

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 3. | 15. Marts. | 1896.

Strejken i Fakse Kalkbrud.

I samfulde 9 Uger har nu denne Kamp varet, og for uindviede kan det maaske se ud, som den endnu staar paa samme Stade som da den udbrød. Dette er dog langt fra Tilfældet. For hver Dag der gaar kommer vi Sejren et Skridt nærmere, men der er heller ingen Udsigt til, at den brøstige Direktør Mortensen kommer til Fornuft saa længe han ejer en brudt Kalkſten i Brudet eller ved Ladepladsen. Det er imidlertid kun et Tidsspørgsmaal naar dette indtræffer. Allerede nu har Hr. Mortensen maattet tage til den Reservebeholdning der findes ved Ladepladsen, og som ellers plejer at staa urørte til Høstens Tid.

Trods det at Vejret har været Direktøren ualmindelig gunstig, idet han nemlig har kunnet arbejde med det Skrabsammen af Arbejdskraft han har hele Tiden, medens Vinteren ellers ofte har lagt Hindringer ivejen for Arbejdet, saa er Forholdet dog det, at han snart ikke ejer en Kalkſten i Brudene, og skal han først til for Alvor at tage til Reservebeholdningen, saa kan han med sin bedste Vilje ikke holde den gaaende en Maaned til Ende, før hon er ganske ude af Stand til at betjene Kunderne.

Blandt Arbejderne er Haabet og Fortrøstningen til Sejren fastere end nogensinde, og blandt Befolkningen er Sympatien vedblivende den samme som den første Dag. Selv dem som til en Begyndelse stillede dem noget skeptisk, anser det nu for en given Sag, at Arbejderne vil bringe en smuk Sejer hjem, dersom de blot kan holde Kampen gaaende en god Maanedstid endnu.

Selvfølgelig har Hr. Mortensen dog ogsaa trofaste Hjælpere. De i sorrige Nummer nævnte 3 Herrer, Grev Holck, Godsforvalter Hebert og Redaktør Ludv. Larsen, har dog indset deres fuldstændige Ulvelighed som Skruebrækkerhværvere. Kun Hr. Larsen bjæffer af og til paa rigtig Køtermanér i det Papir, som hedder „Fakse Avis“, og Holck & Hebert indskrænker dem til at true Arbejderne med Udsmidning, hvis de ikke betaler deres Leje rettidig. Endnu har dette dog ikke ladet sig udføre, og d'Hrr. har maattet hengive dem i deres Skæbne og erkende deres Magtesløshed.

Hvis nu nogen tror at Firkløveret Mortensen, Holck, Hebert og Larsen, stille og gudhengivent hengiver den i Skæbnen, saa tror man dog feilt; tvertimod, de raser som besatte, og navnlig er de yderst opbragte over, at Arbejderne, og navnlig Forretningsføreren, har haft Driftighed til at skrive om dem i Bladene. Da de imidlertid ikke kan ramme ham personlig, saa lader de deres Harme gaa ud over den første den bedste de træffer paa, og bl. a. har Hr. Hebert vist sin store Dannelse ved at titulere en Mand for Slyngel o. l., fordi han (Hebert) havde faaet fine Dyder at vide i sidste Fagblad. Naa, Skjældsord og Trudsler dør Arbejderne jo ikke af, dem har de maattet høre saa lovlig tidt, medens de arbejdede i Brudet.

I Slagelse har et Par gæve Mænd, Sodavandsfabrikant Varming og Købmand Lund Eilvan, forsøgt dem som Brækkerhværvere for Hr. Mortensen. De har imidlertid kun kunnet vise deres gode Vilje, men Resultaterne udeblev.

En Fæstemand Møller i Viborg har derimod været mere heldig. Ham er det, tildels ved falske Foregivender, lykkedes at faa sendt 5 a 6 Mand herover. Disse blev efter faa Dages Forløb sat til at arbejde paa Akkordt men da de ikke kunde tjene mere end 93 Øre om Dagen, gjorde de Brøvl, og Direktøren maatte saa gaa ind paa at betale dem 2 Kr. 25 Øre om Dagen. Forøvrig har disse Folk lovet at forlade Brudet i de nærmeste Dage.

Endnu en Ting, som vil faa temmelig stor Betydning, er værd at lægge Mærke til; Arbejderne nede ved Ladepladsen har nu nemlig ogsaa begyndt at røre dem, og det er ingenlunde usandsynligt, at de i den nærmeste Fremtid gør fælles Sag med deres Kammerater i Brudene.

Efter Opfordring fra Arbejderne ved Ladepladsen, afholdtes i Søndags, den 22de Marts, et offentligt Møde dernede, ved hvilken Lejlighed Forretningsføreren var tilstede.

Sagerne staar nu saaledes, at selv Direktør Mortensen indser, at Fakse Kalkbrud ikke kan drives med Skruebrækkere alene, og at man derfor tidlig eller sent vil komme til at anerkende Arbejdsmændenes Forenigsret. Men samme Hr. Mortensen kan ikke tænke sig, at han kan leve og aande blandt organiserede Arbejdere. Det forlyder derfor, at Hr. Mortensen for ramme Alvor tænker paa at træde tilbage, og at der seneſt til April vil blive ansat en ny Direktør ved Brudene.

Dette Forlydende har stor Sandsynlighed for sig, saa meget mere, som det ikke er første Gang Hr. Mortensen har maattet forlade en Stilling paa Grund af Arbejdsstridigheder. Allerede i sin grønne Ungdom i Begyndelsen af Firserne havde han Plads som en Slags Tilsynsmand ved Marmorkirkens Opførelse, men det endte nok med, at Arbejderne ganske forsigtig bar ham ud af

Kirken og satte ham paa hans Agterspejl udenfor. Hans Plejepapa, Gehejmeetatsraad Tietgen, fik ham saa anbragt ved Sukkerfabriken paa Møen, men ogsaa her maatte han paa Grund af sin Optræden overfor Arbejderne, forlade Pladsen. Hr. Mortensen har imidlertid intet lært og intet glemt, og det kan derfor være højst rimelig, at han fortrækker.

Hvad enten det ene eller det andet sker, saa gælder det blot om at holde ud, men det er en Selvfølge, at jo længere Kampen varer des haardere bliver Trangen, og vi anmoder derfor vore Afdelinger om, vedblive de at yde deres Skærv til Strejken. Vore Kammerater i Fakse fortjener i fuldeste Maal at støttes, thi den Opofrelse og det Sammenhold de har vist under denne lange og haarde Kamp, er ligefrem mønsterværdig.

Underkuelseslyster.

—»—

Ude i den gode Stad Slagelse findes en Institution, som lyder det velklingende Navn „Arbejdernes Andelsbageri". Efter Navnet at dømme, skulde man tro, at dette var et rigtigt Fristed for Folk som stred for Arbejdernes Interesser; men Sagen er den, at Bageriet ikke har stort andet til fælles med Arbejderne, end netop Ordet, „Arbejdernes", samt det ikke uvæsenlige, at det for en stor Del er Arbejderne, der spiser Bageriets Produkter. Iøvrigt kan man driftig sige, at Arbejdernes Navn aldrig er blevet misbrugt skammeligere, end da det kom til at prange paa dette Bageris Skilt, hvor der langt mere passende kunde have staaet „Kapitalisternes Andelsbageri". I alt Fald vilde dette Navn have passet langt bedre, efter det som i den sidste Tid er passeret dernede paa denne Anstalt.

Sagens Sammenhæng er følgende:

Paa en eller anden ubegribelig Maade blev Arbejdsmændenes Centralforbunds nuværende Forretningsfører sidste Sommer antaget som Bestyrer og Regnskabsfører ved nævnte Bageri. Alt gik saare godt indtil Strejken i Fakse udbrød; men allerede da Fr. Hansen første Gang havde været i Fakse, mødte hele Bestyrelsen in Pleno hos ham og stillede det Forlangende, at han skulde nedlægge sit Mandat som Forretningsfører for Centralforbundet, da Bestyrelsen fandt, at denne ikke kunde forenes med Pladsen ved Bageriet.

Da Bestyrelsen imidlertid ikke paa noget Punkt kunde fremføre noget som Fr. Hansen havde forsømt, og da det desuden viste sig at Bageriet, som i Forbigaaende bemærket aldrig havde givet noget virkelig Udbytte, under Fr. Hansens Ledelse var gaaet ganske betydelig frem til det bedre, saa svarede Fr. Hansen ganske naturlig, at naar han til Punkt og Prikke havde udført Lyod han havde paataget sig, saa vilde han forøvrig have „Lov" at være i Fred, og navnlig vilde han paa ingen Maade lade sin rent personlige Frihed beskære.

Havde det nu vist sig, at Bageriets Omsætning havde lidt under Fr. Hansens Fraværelse, saa kunde man endda forstaaet, at man lagde sig i Vejen herfor; men dette var nu saa langt fra Tilfældet.

Den 8de Marts afholdtes Generalforsamling i Bageriet, hvor der aflagdes Beretning om dettes Drift i det forløbne Aar. Omsætningen havde andraget 51035 Kr. 36 Øre, hvilket var 3726 Kr. 47 Øre mere end Aaret forud. Af denne Merindtægt faldt 2261 Kr. 13 Øre paa Aarets 3 sidste Maaneder, naar disse sammenlignes med de 3 tilsvarende Maaneder Aaret forud. Af disse tre Maaneder havde Fr. Hansen bestyret Bageriet i de 2½, og ført Regnskabet for dem alle 3. Fremgangen under hans Ledelse var saaledes iøjnefaldende. Foruden den kontante Forretning føres der paa Bageriet en temmelig omfattende Byttеforretning, hvor der tages Rug og Mel for Brød. Der var saaledes i Aarets Løb modtaget 101,127 Pd. Rug og 3200,52 Pd. Mel, som tilsammen andrager en Pengeværdi af 5836 Kr. 40 Øre.

Nettofortjenesten i Aarets Løb var 1627 Kr. 93 Øre, og heraf faldt godt og vel de 900 Kr. paa Aarets 3 sidste Maaneder, hvori Fr. Hansen havde bestyret Bageriet.

Ikke et eneste Argument kunde Bestyrelsen fremføre mod Hansens Ledelse eller Regnskab, og fra anden Side komplimenteredes han for sin Dygtighed i den betroede Plads; men trods dette, saa fastholdt Bestyrelsen sit Forlangende om, at han skulde nedlægge sit Mandat som Forretningsfører ved Centralforbundet, og i Dag, den 13de Marts, har Hansen modtaget Opsigelse fra sin Plads til Fraflytning 15de Juni.

Hele denne Optræden fra Bestyrelsens Side er saaledes kun et grelt Træk i Retning af at underkue den personlige Frihed.

Nu vil maaske enkelte sige: Jamen en Forretning med en Omsætning paa ca. 57000 Kr. maatte kunde give en Mand fuldt op at bestille, og maa som saadan rimeligvis være aflagt med en god Løn, saa der ogsaa kan stilles Fordringer til en saadan Mand.

Ja, Lønnen er 600 om Aaret, samt frit Husly, Ildebrændsel, Brød og Lys. Ialt ca. 800 Kr.; herfor skal saavel Hansen som hans Hustru staa paa Pinde fra Kl. 5 Morgen til Kl. 9 á 10 Aften de søgne Dage, og ligeledes fra Kl. 5 Morgen til Kl. 6 á 8 Aften de hellige Dage. Regner man nu, at der er 300 Søgnedage i et Aar og Arbejdstiden er 16 Timer ÷ 3 Timer til at spise og rekrere i, hvilket sidste for Resten er højst sat, da der aldrig er blot ½ Time uden at man skiftes til at tage Fritid, saa bliver det for Mand og Kone tilsammen 26 Arbejdstimer om Dagen eller 78 Timer om Aaret. Regner man saa endvidere 65 Helligdage á 11 Timer, saa giver dette yderligere 715 Timer. — Om Søndagen har Bestyrelsen nemlig af sær Naade tilladt Hansen at forlade Bageriet. Alt i alt giver Aaret saaledes 8515 Arbejdstimer, og Timelønnen for Hansen og Hustru vil altsaa, naar man skærer dem over en Kam, blive knap 9½ Øre — ni en halv Øre, — og for denne fabelagtige Løn er det at Bestyrelsen vil gøre Hansen til Bindehund paa Bageriet, og forbyde ham at virke i Arbejdsmændenes Centralforbunds Tjeneste.

Det grimmeste ved hele Historien er dog dette, at den nævnte Bedrift i Virkeligheden er startet af organiserede Arbejdere fra første Færd, og at det endnu just ikke kan siges at det er lutter Kapitalister der sover bette smukke Træk. Sagen er nemlig den, at af Bestyrelsens 8 Medlemmer stod de 5 i Fagforeningerne; ganske vist var den ene snarere Kapitalist end Arbejder, men til Gengæld indtog de andre 4 tildels ledende Stillinger indenfor Arbejdernes Rækker.

Bestyrelsen bestaar nemlig af følgende Herrer: Maskinarbejder H. C. Jørgensen, Kasserer for Smede og Maskinarbejdernes Fagforening. Snedker N. Jensen, Bestyrelsesmedlem i Snedkernes Fagforening. Skræder J. Jørgensen, f. T. Vært i Fælles-Fag- og Arbejderforeningen. Gæstgiver J. P. Pedersen fhv. Formand og den egentlige Stifter af Arbejdsmændenes Fagforening. Marskandiser S. Carlsen, Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening, samt Værtshusholder Hans Christensen, Tømrermester Johansen, Grdjr. H. Larsen Valby og Købmand P. Hansen, som valgtes i Søndags.

Hele dette Træk er et sørgeligt Bevis paa, hvor langt Arbejderne endnu staa tilbage før de virkelig lærer at varetage deres eget Tarv, uden at tage Hensyn til hvad andre tuder dem i Ørene, og for Arbejdsmændenes Vedkommende viser det, at de ikke skal stole altfor fikkert paa andre end dem selv, samt at de skal være yderst forsigtige med at optage andre i Foreningen end dem, som virkelig ere deres Kaldsfæller; men sørgeligt er det, naar selv organiserede Arbejdere giver dem til at krakile deres nærmeste, blot for det, de arbejder i Organisationen.

Lad os imidlertid ikke tage Anledning til at hænge med Hovedet, men lad os derimod alle som én arbejde iherdig for Arbejdsmændenes Organisation, saa vil den Dag ikke være fjærn, da et stigt Slag fuldstændig preller af, hvad enten det saa rettes af rene og skære Arbejds-

købere og Kapitalister, eller af tølperagtige Arbejdere, der kun gøre det for at tækkes andre.

Bidrag til Strejken i Faxe.

2den Bidragsliste.

—•—

Siden sidste Offenliggørelse er indgaaet følgende Bidrag:

Kpb. Nr. 9, P. Hansen, Værløse, 3 00; Fabrikant L. P. Hansen, Fakse, 2,00; D. F. for Præsto Amts 2den Valgkreds (ved Pindborg) 13 50; Samme ved samme 10 00; indsamlet ved P. C. Smirup og C. O. Taarøje 16,05; en Ubekendt 1,00; Kpb. Nr. 67 ved Murer Jacobsen. Fakse 1,50; en Ubekendt 1,00; en Do. 50; Arbm. Fagf. i Nykøbing, F, 2det Bidrag, 10 Kr.; Arbm. Fagf. i Maribo, 1ste Bidrag, 5,10; Arbm. Fagf i Randers 100,00; S. 2 00; Arbm. Fagf. i Aarhus 50,00; Arbm. Fagf. i Helsingør, 5te Bidrag, 84 75; Arbm. Fagf. i Køge, 3die Bidrag, 16 00; Nitternes Fagf. i Helsingør 10 75; Arbm. Fagf. i Roskilde, 3die Bidrag, 15,00; Glaateriarbejderne i Slagelse 3,00; Tømrer Christiansen, Slagelse 0,50; ved H. P. Ludvigsen, Fakse 47 00; ved Grdjr. N. Petersen, Tokkerup 19 45; Tækkemand J. Johansen, Fakse 1 00; Stenhugger H. Hansen, Vibede 2 00; en Ubekendt 1,00; Havnearb. Fagf. i Aarhus 50,00; Murernes Fagf. i Holbæk 11,00; Kul- og Havnearb. Fagf. i Helsingør, 5te Bidrag, 37,71; ved Grdjr. N. Christensen, Houby 9,50; ved Skom. Hansen, Fakse 25 00; ved Grdm. P. Nielsen, Ebbeskov 9,50; D. F. for Greve-Kildebrønde 16,00; Sydersley Sogns Beboere 50,00; Ungkarl J. Jensen, Fakse 4,00: J. Henriksen, Gyllemose 10,00; ved Tømrer Jensen, Tokkerup 11 00; ved Grmd. N. H. Nielsen, Fakse 18,00; ved Skom. Hansen, Fakse 24,75; ved Grmd. J. P. Olsen, Fakse 11,00; ved Tømrer Pale B 10,00; Skrædernes Fagf. Kbhvn. 19,90; Ølkusk P. Jensen, Ebbeskov 1,00; Herfølge Sogns Arbejderforen. 100,20; D. F. Kallehave (ved Fisker J. Rasmussen) 20,00; ved et Møde i Storehedinge 4 53; Hotelejer Jørgensen, Storehedinge 4 00; ved H. P. Nielsen, Fuglsang 10,60; Cigararbejderne i Slagelse 0,50; J. Jensen, Slagelse Mark 1,00; D. F., Østeregede Sogn 20,00; ved Gmd. H. Andersen, Tystrup 9,00; ved Gmd. J. Larsen, Tystrup 12,00; ved Hmd. H. Christoffersen, Jyderup 11,50; ved Ungkarl L. Larsen, Ebbeskov 23,10; ved Hans Jørg. Ludvigsen, Fakse 14,60; D. F., Kongsted Sogn 25 00; ved Gmd. P. Larsen, Houby 10 50; Greve Bys Beboere 23,60; Kpb. 105 ved P. Larsen, Stubberup 5 00; Papirarbejderne, Næstved 11,00; ved Grdbst. O. Petersen 2,50; Arbdsm. Forb. Jylland og Fyn 87,59; Arbm. Fagf. i Helsingør, 6te Bid., 66 00; Belysningsarb. Fagf., København 15,00; Arbm. Fagf. Slagelse, 5te Bid., 10,00; Havnearb. Fagf. i Aalborg 25,00; Kul-Havnearb. Fagf. i Helsingør, 6te Bidrag, 25,50; Arbm. Fagf. i Køge, 5te Bidrag, 15,00; ved Snædersvend S. P. Sørensen, Ringkøbing 4,80; ved Kbmd. Hansen, Værløse 6 50; Arbm. Fagf. Næstved, 2det Bidrag 10,00; Arbm. Fagf., Herfølge, 2det Bidrag 3,05; indsamlet ved et Møde i Næstved 17,38; Haarlev-Hunlingøje Arbdf. 25,00; D. F., Sellinge 25,00; Kbmd. P. Hansen, Værløse 6,00; Joseff Hansen, Tybjerglille, 5,40; Ulse Sogns Beboere ved C. Christensen 19,90; ved Gmd. P. Larsen, Hylleholt 24,00; Slagter Rasmussen, Fakse, 2det Bidrag 2 00; Grosserer Jensen, Studiestræde Kbh. 100,00; ved Gdm. P. Larsen, Strandlodden 7,25; ved Gdm. N. P. Nielsen, Kisendrup 8 00; Kpb. Nr. 17 ved Møller Jensen, Houby 3,50; ved P. Petersen, Stubberup 11,50; Hmd. Hans Joersen, Houby 0,25; Farvernes Fagf. Kbh. 10 00; Sædder Demokratiske Foren. 25,00; Skrædernes Fagf. Kbh, 2det Bidrag 40,60; Herfølge Arbejdere 1,71; Starup-Nebel Arbdf. 20 00; Ungkarl P. Jørgensen, 1,00; fra Delegeretmødet i Fredericia 12,30; Rudme Arbdf. Fyn 10,00; A. Petersen, Gudmandsvig, Nykøbing Sjælland 10,00; Ved J Petersen, Tranegaard 3,00; Hans Jørgen Jensen, Fredericia 1,00; Arbdm. Fagf. Slagelse, 6 Bidrag 10 Kr.; Arbdm. Fagf. Maribo, Bidrag 7,10; Tobaksarbejderne, Slagelse 0,50; Cigarm., Nyborg 2 Bidrag 3,72; Slagteriarb., Slagelse 2 Bidrag 3,50; Arbdm. Fagf., Nykøbing Falster 3 Bidrag 10,00; Arbdm. Fagf. Nørdrup 3 Bidrag 3,00; Kul-Havnearb. Fagf. i Helsingør 7 Bidrag 43,67; Arbm. Fagf. i Helsingør 7de Bid. 69,00; Samv. Fagf. i Helsingør 1ste Bid. 35,33; Cigararbejderne, Slagelse 3 Bidrag 0,55; Arbm. Fagf., Slagelse 7 Bidr. 10,00; Murernes Fagf., Slagelse 1ste Bidrag 10 00; Arbm. Fagf., Helsingør 8 Bid. 59,50; Samv. Fagf., Helsingør 2det Bid. 29,55; Do. 3die Bidrag 24,25; Slagteriarb, Slagelse 3 Bidrag 3,00; Arbm. Fagf. Holbæk 20,00; Belysningsarb. Fagf. Kbh., 2det Bidrag 12,00; Arbm. Fagf., Ringsted 2det Bid. 16,35; Garveri- Hud- og Skindarb. Forb., Kbh. 22,00; ved Snedker Jensen, Ringsted 5.00; Arbm. Fagf., Roskilde 3die Bid. 10,00; Do. 4de Bidrag 12,50; Kul-Havnearb. Fagf., Helsingør 8de Bidrag 22 85; Arbm. Fagf., Maribo 3die Bid. 6,00; Skom. H. P. Petersen, Slagelse 1,00 og S. Jensen 0,25. Ialt 2,133,29, med de tidligere offenliggjorte Bidrag 3,218 Kr. 25 Øre. Listen sluttet d. 13. Marts, for Fakses Vedkommende dog allerede d. 2den Marts.

Bidrag modtages fremdeles, saavel af Fr. Hansen, Andelsbageriet Slagelse, som af Hmd. Jens Mortensen, Fakse Mark pr. Fakse.

Agitationen.

—o—

Den 23. Februar afholdtes et offenligt Møde i Storehedinge. Forretningsfører Fr. Hansen, holdt et Foredrag om Organisationens Nytte, Nødvendighed og Betydning. Mødet, som overværedes af godt 50 Mennesker har nu sat Frugt, idet der er oprettet en Fagforening for Storehedinge og Omegn. Formandens Adresse er: Hans Peter Hansen, Bjælkerup pr. Storhedinge.

Næstved. Der afholdt Forretningsføreren den 26. Februar et offenligt Møde som var besøgt af 300 Mennesker. Den store Forsamling paahørte med spændt Opmærksomhed hans Foredrag om den faglige Bevægelse og dens Betydning samt hans Omtale af Strejken i Fakse og Anledningen til samme. Paa Mødet indsamledes 17 Kr. 38 Øre til de strejkende, og forhaabentlig ser vi snart Næstved Afdeling indenfor Centralforbundets Rammer.

Fra Afdelingerne.

—•—

Slagelse Afdeling har set sig nødsaget til at ekskludere 2 af sine Medlemmer, nemlig Marskandiser S. Carlsen og Gæstgiver J P Petersen. Anledningen hertil er de to Herrers Optræden overfor Forretningsføreren, som de vilde tvinge til at nedlægge sit Mandat. Foreningen fandt, at dette var en saa stor Modarbejdelse af Foreningens Interesser, at den ikke kunde forsvare at have den Slags Medlemmer i sine Rækker.

Ringsted. Arbejdsmændenes Forbund for Ringsted og Omegn afholdt Søndagen d. 23. Februar sin ordinære, halvaarlige Generalforsamling, hvor det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Som Formand valgtes J. Kr. Andersen, Benløse og til Bestyrelsesmedlemmer valgtes P. Jensen og Chr. Jensen, Ringsted samt L. P. Olsen, Benløse. Som Revisor genvalgtes R. Sørensen, Ringsted. Efterat forskellige Lovændringer og andre Foreningen vedrørende Sager vare vedtagne, sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Forbundet.

Det lader ellers til at vi snart skal faa Gang i Tingene herneede, idet Interessen synes at komme hos Arbejderne for vor Forening.

Jeg vilde gærne samtidig anbefale et godt Agitationsmiddel til de ærede Fagforeninger, nemlig vort Fagblad. Det er et ganske udmærket Middel og læses med særdeles Interesse af Arbejderne. Den mundtlige Agitation er jo ganske vist den bedste, men jeg er vis paa, at Fagbladet vil gøre sin store Nytte. Derfor Kammerater! De faa Øre som nogle ekstra Fagblade koster, spar endelig ikke paa dem, men sørg for at faa mange som mulig faar noget at vide om vore Foreninger.

Med faglig Hilsen
Jens Kr. Andersen.

Tre Slægtled
eller Snæversyn.

Af F. H.

Sluttet.)

—:—

Tro dog endelig ikke at du kunde blevet ved Gaarden, selv om du kunde have sparet en 25 Øre om Dagen i Arbejdsløn. Nej, hvad der pinte dig og hvad der piner Landbruget endnu den Dag i Dag, det er saa langt fra den høje Arbejdsløn, men tvertimod det selv samme som piner Arbejderne, nemlig Kapitalmagten. Du troede den Gang, at dine sande Venner var dem som Gang efter Gang laante dig Penge, men hvem var det som tilsidst jog dig fra Gaarden. Var det Arbejderne? Nej, det var nok Pengemændene som havde ydet dig Laan! Jeg forstaar i det hele taget ikke at adskillige Gaardmænd endnu vore Dage vedbliver at løbe i Hælene paa de store og se skæft til Arbejderne, istedetfor at de burde slutte dem sammen med Arbejderne og lære de store, dem, der lever af at klippe Kuponer, af andres Arbejde, at en Arbejder er sin Løn værd, hvad enten han er rei og flet Arbejdsmand eller han er Jordbruger, men frem for alt forstaar jeg ikke, at du, som nu har prøvet Livet i forskellige Stillinger, kan vedblive at leve i den Vildfarelse, at det er Herremænd, Børs- og Skorstensbaroner, der opretholder Samfundet og Arbejderne der nedbryder det, medens Forholdet netop er det omvendte. Lad os være enige om, at det er Kapitalisterne der udsulter og udpiner hele det arbejdende Folk.

Faderen sludsede; vel havde han før hørt noget lignende af sine Arbejdskammerater, men havde mindst af alt ventet at høre sligt af Sønnen. Dog, kunde han jo ikke nægte at det var rigtig hvad Sønnen sagde.

Efterat de endnu en god Stund havde distuteret Politik og Fagforeningsbevægelse, lovede den gamle sin Søn at han aldrig mere skulle stemme sammen med Storborgerne ved noget kommunalt eller politisk Valg og ligeledes lovede han at tage under Overvejelse om han ikke skulde indmelde sig i den stedlige Fagforening.

Da Sønnen var gaaet sagde han til sin Hustru: Pokker ved hvor Mads har faaet alle de Kundskaber fra. Han har hverken været paa Højskole eller Noget, og saa tror jeg dog næsten han er klogere end jeg.

Ja det var da meget fornuftig hvad han lagde, yttrede Konen, og jeg tror næsten du skulde følge hans Raad og gaa ind i Fagforeningen.

„Ja lad gaa," sagde Mads, og nu er han Fagforeningsmedlem. Vi tror ikke han kommer til at fortryde det.

Meddelelser.

—o—

Alt vedrørende Centralforbundet maa for Eftertiden sendes til Forretningsfører Fr. Hansen, Andelsbageriet Slagelse.

Stof til Fagbladet maa, for at komme i det først udgaaende Nummer, sendes under samme Adresse saa betids, at det kan være mig i Hænde senest den 10. i hver Maaned,

Fr. Hansen
Forretningsfører.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Fakse og Omegn

afholder ordinær Generalforsamling Søndagen den 12 April, Kl. 4. Medlemskort maa forevises

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Jens Kr. Andersen, Benløse pr. Ringsted.

Avertissementer.

I Slagelse

er det største Oplag og de billigste Priser paa stærke Arbejdsklæder, flotte Klædninger, Hatte, Huer, Kasketter, Fodtøj, Støvler og Sko i alle Størrelser samt Kufferter, Vadsække og Tasker hos

S. Carlsen,
Gammel-Torv, Slagelse.

Tøj modtages til Rulning
i Nørregade Nr. 208 A, Køge.

Ærbødigst
H. P. Olsen.
Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening i Køge.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Rømersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark.

4. Aarg. Nr. 4. | 15. April. | 1895.

Hvad der hjalp Peer.

En Virkelighedsskildring af en Arbejders Liv.

Af F. H.

(Sluttet.)

—»—

Vi stod imidlertid fast paa vort, og da der var gaaet 14 Dage bekvemmede han sig til at underhandle med mig og en til af de Strejkende, samt Forenningens Formand. Stundom blev han uartig, men sluttelig underskrev han paa at betale 25 Øre pr. Time, saavel Sommer, som Vinter. Vi arbejdede den Gang fra 6 Morgen til 7 Aften med med 2 Timers Spisetid. Der blev saa 11 Timer at arbejde i, og Daglønnen blev altsaa 2 Kr. 75 Øre.

Sidste Foraar stillede vi saa Forlangende om, at faa Timelønnen forhøjet til 28 Øre og Arbejdstiden forkortet med 1 Time. Det kneb jo haardt, men da Herren mærkede at det var Alvor, faa gav han sig.

Nu har vi altsaa 10 Timers Arbejdstid og en Daglon paa 2 Kr. 80 Øre, saavel Vinter, som Sommer. Det gør en Forskel paa min Aarsindtægt fra før 260 a 270 Kr. og det hjælper jo altid noget, men som du ser, er det slet ikke Kancelliraaden, men ene og alene Fagforeningen, vi kan takke for at vi har faaet en ordenlig Løn.

Ja det var en anden Sag! Men sig mig, er du saa Højremand endnu? spurgte Anders.

Nej, det er forbi med de Dage. Jeg har nu lært at indse, at det ikke er fra den Kant, vi Smaafolk skal vente at faa nogen egenlig Hjælp.

Naa Gudskelov, saa kan vi to Brødre stemme sammen paa Venstremanden til Foraaret naar vi skal have Valg.

Ja det kommer nu an paa, hvad det bliver for en Karl der stiller, for bliver det én af de Moderate eller én af de nymodens Agrar, saa skal jeg ikke være med. Jeg har ikke revet mig løs fra Højre for at komme til at løbe i Halen paa Herremændene eller Storbønderne, for de er saamænd slet ikke bedre.

Naa du er nok snart ved at blive helt Socialist.

I alt Fald stemmer jeg ikke til Foraaret, dersom her ikke bliver opstillet enten en rigtig radikal Venstremand eller en Socialist.

Ja der kan maaske være noget i det sagde Jørgen.

Da Jørgen tog Afsted, sagde han: Ja her er rigtignok en himmelvid Forskel paa nu og sidst jeg var her. Den Gang havde I jo hverken at bide eller brænde.

Ja Gudskelov for Fagforeningen. Den hjalp, sagde Peer.

Foraar i Luften.

—»—

Vinteren med dens korte, kolde og trange Dage er nu forbi. Foraaret ligger i Luften. Nu begynder den Tid da alt og alle faa fornyet Liv. Naturens rige Flora vil snart myldre frem af Jordens Skød. Fuglene, dem der har haft Instinkt nok til at forlade vort Land i Vinterens Strænghed, vender nu tilbage, dem, der akkurat som Fattigmand, har maattet taale Vinterens Barskhed, Nød og Kulde, kvidrer nu og slaa deres glade Triller i Luften. Skovens og Markens vilde Dyr fryder sig over det milde Vejrlig og boltrer dem glade i Skov, Mark og Vang. Alt og alle glæder sig over det kommende Foraar og glemmer Vinterens Strænghed.

Sagde vi at alle glemte Vinterens Strænghed? — Nej desværre! Der er mange som ikke saa let glemmer den. Arbejderne, dem som kun har af Haanden og i Munden, dem som ikke ejer andet af Værdi end en talrig Børneflok og deres Arbejdskraft, de glemmer ikke saa let Vinteren og dens Følger.

Hvor mangen en hæderlig og strøbsom Arbejder er der ikke som i Løbet af Vinteren er bleven sat saaledes i Knæene, at der skal lang Tid til at oprette det igen, om det overhovedet nogensinde lykkes.

Maaske er baade han og Familien svækket paa Legeme og Sjæl af Kulde og mangelfuld Ernæring, Hjemmet blottet for det nødvendigste, som har maattet vandre til Pantelaaneren, for dog at skaffe lidt til at bide og brænde saa længe som mulig, Gæld og Forpligtelser i alle Kroge og Kanter. Jo, der skal Tid til, før alt dette forvindes. Selv om Manden er saa svineheldig at faa noget at bestille Sommeren igennem, saa kan han dog ikke naa at komme ud over sidste Vinters Besværligheder, før næste Vinter banker paa Døren med sin Nød og Kummer. Er Manden nu oven i Købet saa uheldig at komme til at gaa ledig en Del af Sommeren, hvad en Arbejder jo ogsaa er udsat for i Nutiden, ja saa glemmer han slet ikke sidste Vinters Nød og Elendighed. Hans Kreditorer og hans tomme Hjem minder ham derom, og naar saa næste Vinter banker paa Døren, ja saa staar han der, mindre modstandskraftig end nogensinde før, og med al Udsigt

til at maatte opgive sine borgerlige Rettigheder og ty til Fattigvæsenets Forsorg.

Arbejderne er altsaa ikke saa heldig stillet som Himlens Fugle og Skovens Dyr. Arbejderne forvinder ikke Vinterens Følger ved det milde Vejrligs Indtræden. Derimod glæder ogsaa Arbejderne sig til Foraarets og Sommerens Komme. Dels fordi denne Tid af Aaret giver frit Lys og Varme, dels fordi det endnu er den Tid, hvor der er bedst Udsigt til at erholde Arbejde og Fortjeneste.

Endelig er Arbejderne da heller ikke fuldstændig blinde for Naturens Skønhed, skønt Guderne skal vide, at de ikke har megen Tid til at grandske Naturen i. Har man Arbejde, ja, saa hænger man i Selen fra Morgen til Aften, og faar kun en sjælden Gang Tid og Lejlighed til at nyde Guds frie Natur. Har man intet Arbejde, ja, saa ved vi alle, at vore Tanker og vor Tilværelse er trykket af saa store Bekymringer for Fremtiden, saa der skal et ualmindeligt let Sind til for at kunde glæde sig over Naturens Skønhed.

Vi Arbejdere er saaledes paa en Maade Naturens Stedbørn. Hvor længe mon vi skal vedblive at være dette?

Ja det beror for en stor Del paa os selv.

Vi begyndte med at sige at med det indtrædende Foraar sik alt og alle fornyet Liv, men vi ved jo, at for at Naturen rigtig kan komme til at yde sine rige Gaver maa vi hjælpe den dermed. Jorden skal bearbejdes og Sæden skal saas før vi kan høste. Landmanden maa passe den belejligste Tid til at bearbejde sin Jord i for at faa det bedst mulige Udbytte.

Det samme maa vi Arbejdere lægge os efter.

Jamen vi har jo ingen Jord at bearbejde, vi har kun vor Arbejdskraft, vil maaske enkelte udbryde.

Jo vi har dog en Mark at arbejde paa. En Mark, som absolut giver et godt Udbytte, naar den bliver plejet og passet rigtig. Det er vore faglige Organisationer.

Lad os da nu med det kommende Foraar tage kraftig fat paa at bearbejde denne Mark. Jordbunden er der, det gælder nu blot om, at vi faar gjort den bekvem og udsaaet Sæden, saa vil Høsten ogsaa komme, og denne Høsts Rigdom og Fylde er ikke afhængig af Vind og Vejr, men kun af det Arbejde, vi selv lægger ind paa Sagen.

Tager vi alle fat med Enighed og Sambrægtighed paa Udvidelsen af vore Fagforeninger og deres Medlemsantal, da vil vi nu faa en mægtig Høst i Form af højere Løn og kortere Arbejdstid, kort sagt, i Form af bedre Levevilkaar for den arbejdende Stand. Derfor Haand paa Værket.

Normal-Arbejdsdagen.

—:—

Blandt de Midler, de organiserede Arbejdere Verden over har sat sig for at opnaa bedre Levevilkaar, indtager Normal-Arbejdsdagen en Plads i første Række.

Saa længe vi Arbejdere ikke har faaet fastsat en bestemt nogenlunde ensartet og i Forhold til Nutiden betydelig forkortet Arbejdstid, saa vil Arbejdsløsheden, og den deraf følgende Nød og Elendighed, stedse gribe mere og mere om sig. Forholdene vil mere og mere udvikle sig til, at medens nogle maa gaa ledige paa Torvet, lide Nød og Kummer, og sluttelig ende paa Fattiggaarden, saa maa andre Arbejde over Evne i en forholdsvis lang Arbejdstid, for en meget lav Løn.

Hvad er dog mere unaturligt, end at dem, der er saa heldige at faa Arbejde, absolut skal arbejde over Evne, medens saa en Mængde, som gerne vilde arbejde, maa gaa ledige, og saa falde det Offentlige til Byrde? Hvad var mere naturlig, end at Arbejdstiden reguleres saaledes, at alle ledige Hænder kom til Beskæftigelse?

Nu er vi snart ved 1ste Maj, den Dag, som Arbejderne i hele den civiliserede Verden, allerede i flere Aar har sat hinanden Stævne for at demonstrere for og frembære Kravet om, en normal Arbejdsdag. Dette Krav har Aar for Aar skoffet sig mere og mere Ørelyd hos de Styrende i Samfundet. Der er ingen Tvivl om, at dersom Kravet herom fremsættes Gang efter Gang med tilstrækkelig Styrke, saa vil der tilsidst blive taget Hensyn dertil.

Vi Arbejdsmænd er dem, der gennemgaaende har den længste Arbejdstid. Vi er dem, der lider mest under de uordnede Arbejdsforhold. Alt hvad der bliver overflødiggjort i andre Fag- og Samfundsstillinger havner tilsidst i vore Rækker og hjælper til at udvide de Arbejdsløses Antal hos os. Vi er desuden den talrigste Klasse af alle Fag; vort Lod vil derfor veje tungt i Vægtskaalen, til Fordel for Normal-Arbejdsdagen.

Lad os Arbejdsmænd da, saa mange som det paa nogen Maade er muligt, give Møde, naar der nu omkring ved 1ste Maj bliver afholdt Møder og Demonstrationer for denne store Sag. Lad os ikke afskrækkes af Storborgernes sure Miner eller haanende Ord, men lad os, i Fortrøstning til Sagens Retfærdighed, gaa med og aabent og ærligt udtale vor Mening.

Normal-Arbejdsdagen er en Samfundssag, hvis Gennemførelse vil gavne alle Arbejdere, hvilket Fag de end tilhører, mere ganske specielt Arbejdsmændene. Dens Gennemførelse vil saa godt som ingen Skade, og navnlig vil den hurtig vise sig som et fortrinligt Middel til at skabe flere selvstændige Borgere her i Landet, færre Fattighuslemmer.

Derfor, Arbejdsmænd, rask til Kamp for dens Gennemførelse!

Sejr i Køge.

—:—

Endelig har den gæve Entreprenør Roulund maattet bekvemme sig til at forhandle med Fagforeningen, og Forholdene er nu ordnede. Fra Køge tilskrives os i den Anledning:

Som vore Fagfæller vil erindre udbrød der den 8. Septbr. 1894 en Strejke hos Entreprenør Roulund ved Køge Havn, idet Hr. Roulund kun vilde betale 25 Øre pr. Time, medens Arbejderne forlangte 30 Øre.

Arbejderne tilbød straks Hr. Roulund Forhandling og stillede i Udsigt, at de muligvis vilde nøjes med en mindre Forhøjelse af Timelønnen, men han erklærede kort og godt, at han ikke vilde lægge en eneste Øre paa.

Det forløbne halve Aar maa formodenlig have bragt ham paa andre Tanker; thi da ét af Fagforeningen valgt Udvalg den 2den April tilbød ham Forhandling om Ophævelse af Blokaden, var han villig til at forhandle, da han, som han udtrykte sig, var ked af den Historie.

Torsdag Aften den 4de April opnaaedes saa Enighed, hvorefter Timebetalingen bliver 27 Øre, og Blokaden er saa hævet.

Under Forhandlingerne indrømmede Hr. Roulund, at han havde lidt Tab ved Blokaden, samt at han under Strejken havde maattet tage til Takke med Folk, som ikke var 25 Øre værd i Timen.

Her har vi da atter en Udtalelse fra en af de Hrr. Arbejdskøbere, for at det er de dygtigste Arbejdere, som staar i Fagforeningerne, og der kan næppe tænkes bedre Anbefalinger for vore Fagforeninger, end saadanne Udtalelser fra vore Modstandere.

Forhaabenlig betænker Hr. Roulund sig fremtidig to Gange før han indlader sig i Kamp med Provinsernes organiserede Arbejdsmænd. Han har her, hvor nødig han end vilde, maattet indrømme os nogle af vore Fordringer, og det uagtet det Køge Politi sammen med Byens Kapitalister har hjulpet ham efter bedste Evne og med en god Vilje.

De fleste erindrer vel, at 4 af de Strejkende sammen med Undertegnede blev arresteret og vi blev idømt en Pengebøde paa 50 Kr.

Men hverken Politiknippelen, Kapitalmagten eller en lang, arbejdsløs Vinter har formaaet at bryde de strejkendes Sammenhold. Ikke én af dem har, trods

Sult og Nød, nedværdiget sig til at optage Arbejdet, og kun 5 af Foreningens sløjeste Medlemmer er optraadt som Hædersmænd.

Køge Arbejdsmænd har, ved den Enighed og Udholdenhed, de her har udvist, givet deres Fagfæller trindt om paa Landet et godt Eksempel til Efterlignelse.

Her i Byen er der almindelig Tilfredshed med at Striden er endt. De eneste som ikke er glade derfor er Hædersmændene. De er nemlig bange for at deres gode Dage snart er forbi. Der er da ogsaa allerede afskediget flere af dem.

Mesterforeningen her i Byen benyttede som bekendt Konflikten ved Havnen som Grund til Opsigelse af Priskuranten med Murerarbejdsmændene. Efter langvarige Forhandlinger blev Følgen, at vi fik forhøjet Timelønnen for Reparationsarbejde med 2 Øre.

Arbejdsmændenes Fagforening i Køge har i Vinter taget et Livtag med Arbejdskøberne, som jeg tror vil gavne Foreningen for lange Tider og spare Medlemmerne til fortsat Arbejde for Organisationen.

N. Nielsen

* * *

Vi ønsker vore Kammerater i Køge hjærtelig til Lykke i Anledning af dette Udfald af Striden. Enkelte svage Sjæle kan maaske synes at det er noget lidt der er opnaaet, at 2 Øre pr. Time er et lille Resultat efter et halvt Aars Kamp. Vi har nu en anden Mening. 2 Øre pr. Time er just ikke Smaapenge for en Arbejdsmand, og hvad mere er: Køge Arbejdsmænd har med Glans hævdet deres Medbestemmelsesret om hvad deres Arbejde er værd. Man maa huske paa, at Arbejdskøberne har det til fælles med en vis anden Person, at dersom man rækker dem den lille Finger, saa tager de jo snart hele Haanden. Det viste sig jo netop her.

Næppe havde Hr. Roulund forsøgt at trykke Arbejdslønnen før Murermestrene tænkte: Vi maa ogsaa kunde knibe lidt. Vore Kammerater i Køge har imidlertid paa en værdig Maade tilbagevist disse forenede Angreb, og ikke alene bibeholdt hvad de i Forvejen havde tilkæmpet sig, men oven i Købet paa flere Punkter faaet Timelønnen forhøjet med et Par Øre.

Kampen har været haard og langvarig, men netop derfor fortjener vore Kammerater i Køge en varm Tak af alle selvbevidste Arbejdsmænd. De har ved deres exemplariske Enighed og Udholdenhed vist hvilken Magt og Betydning der ligger i Organisationen. De har vist os andre, at naar blot Arbejdsmændene staar enige og samdrægtige sammen, saa maa selv de haardeste Halse tilsidst bøje dem for vore berettigede Fordringer. Derfor endnu en Gang: Tak og til Lykke med Sejren.

Red.

Stiftelsesfest.

—:—

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn afholdt den 31. Marts sin 5-aarige Stiftelsesfest i Arbejdernes Forsamlingsbygning.

Tilslutningen til Festen var ikke saa stor, som det kunde ønskes, men Grunden hertil laa sagtens for en stor Del i, at der omtrent samtidig afholdtes Vælgermøde i Byen.

Formanden Fr. Hansen bød de mødte Velkommen og mindede om Anledningen til Festen.

Et Par i Dagens Anledning forfattede og trykte Sange blev afsunget, hvorefter Ordet gaves til Forretningsfører Villumsen fra København.

Han fremhævede Foreningens stadige og rolige Vækst i de forløbne Aar. Ogsaa her havde man jo maattet gribe til Kampmidler og kæmpet en haard Kamp, (Teglværksstrejken). Heldigvis havde denne dog ikke svækket Foreningen i dens Fremvækst.

Derefter holdt Hr. Villumsen et kort og klart Foredrag om Organisationens Nytte og Nødvendighed. Kun derigennem var det muligt for Arbejdsmændene at tilkæmpe sig varige Forbedringer i deres Levevilkaar.

Efter Villumsens Foredrag afsang Arbejdernes Sangforening under livligt Bifald nogle Sange. J. P. Larsen, Korsør, forlystede de tilstedeværende med et Par Numre i Bugtaleri.

En Oplæser, som ligeledes havde lovet at give et Par Numre, udeblev, og da der sendtes Bud til Manden, gav han den Besked, at han i disse bevægede politiske Tider ikke turde oplæse i en politisk Forening. Denne Mand er aabenbart endnu ikke klogere, end at en Fagforening er noget meget slemt noget.

Et Par andre tilstedeværende oplæste da nogle smaa, humoristiske Ting, og Kl. 9 toges der saa fat paa Dansen, som afsluttede Festen.

Alt i alt var Festen ret vellykket.

Folkethingsvalget.

—:—

Det kom hurtigere end man havde ventet. Omtrent som en Tyv om Natten kom det bag paa Vælgerne. Ikke desto mindre fandt Valgdagen de frisindede Vælgere vaagne.

Vort Blad er jo ikke noget egentlig politisk Blad, og vi skal derfor ikke komme langt ind paa det storpolitiske. Kun saa meget vil vi sige, at Udfaldet af Valget absolut varsler godt for de frisindede Ideers Sejr i Danmark.

Fra et rent fagligt Synspunkt har vi al Grund til at være tilfreds med Udfaldet. 8 Socialdemokrater er valgt ind i det nye Folketing. Lad nu vore Modstandere sige, hvad de vil, om Socialdemokratiet, saa véd vi dog, at dette er det eneste Parti, der hidtil har taget virksomt Del i Arbejdet for Arbejdernes Frihed og Ret og Tiden skal nok vise, at de 8 Mand vil vedblive at gøre dette. Desuden er der valgt 1 Mand, der staar som Formand for en Arbejderforening, 1, der stillede sig som Arbejderrepræsentant udenfor Socialdemokratiet, og desuden enkelte, som staar Arbejderpartiet nær i Anskuelse. Vi haaber derfor, at dette Valg maa være til Held og Lykke for hele Arbejderbevægelsen.

Ogsaa i Retning af den faglige Bevægelses Nytte og Betydning har Valget givet os en Lærestreg. Paa mangfoldige Steder i Landet er der anvendt et uhyre Tryk mod Arbejderne for at faa dem til at stemme, som Storborgerne ønskede det, men alle Vegne, hvor de faglige Organisationer staar stærke, er dette gamle Tvangssystem prellet magtesløst af.

Det er saaledes en fornyet Opfordring til os om at arbejde ihærdigt for vore Organisationer; thi ogsaa vor politiske Selvstændighed værges bedst ved at vi staar samlet i vore Foreninger.

Agitationsrejsen.

— o —

Endnu har vi ikke hørt noget med Hensyn til, hvorledes Rundrejsen skal arrangeres. Vi havde ventet at kunne offentliggøre Planen herfor her i Bladet. Det er imidlertid ikke blevet Tilfældet. Vi opfordrer endnu en Gang de forskellige Foreninger, som ikke alt har sendt Besked, til snarest muligt at sende saadan til Forretningsføreren.

Vi mener, at Turen passende kunde begynde den 10. Maj (Bededag) og slutte 23de Maj (Kr. Himmelfarts Dag) saa blev der fire Helligdage, hvorpaa der formentlig kunde holdes 2 Møder pr. Dag.

Skal dette ske, maa der imidlertid snart være Besked om, hvormange Steder der ønskes afholdt Møder.

Nykøbing paa Falster. Et af Arbejdsmændenes Fagforening nedsat Udvalg underhandler for Tiden med et af Arbejdsgiverne nedsat Udvalg paa 5 Mand om at faa fastsat Arbejdstiden fra 6 Mor-

gen til 6 Aften samt Lønforhold m. m. Vi ønsker dem Held med Forhandlingen.

Fra Udlandet.

—•—

Arbejderuroligheder. Wien, d. 18. April. (R. B) Ved Teglværkerne paa Wienerberg har der i Formiddags fundet et Sammenstød Sted mellem 500 Arbejdere, der søgte at hindre deres Kammerater i at arbejde, og Sikkerhedsvagten, der gjorde Brug af sine Vaaben. 3 Personer, deraf 2 Kvinder, saaredes let, og 12 Personer arresteredes.

Partikongres. Det belgiske Socialdemokratis aarlige Kongres begyndte efter Bestemmelsen Paaskesøndag i Antwerpen. I en omtrent med Enstemmighed vedtagen Resolution billigede Kongressen fuldt ud Generalraadets Beslutninger, bevidnede det sin fuldkomne Tillid og besluttede at indlede en energisk Propaganda for at faa den af Rigsdagen vedtagne reaktionære kommunale Valglov ophævet igen.

Endvidere vedtog Kongressen at opfordre den socialistiske Fraktion i Folkethinget til at virke for Indførelsen af almindelig Folkevæbning.

Meddelelser.

—•—

Stof til Fagbladet maa, for at blive optaget, være mig i Hænde senest den 10de i hver Maaned.

Fr. Hansen,
Slotsgade Nr. 111,
Slagelse.

Havnearbejdernes Forbund

afholder Maanedsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Bredgade Nr. 60, Kælderen, Hj. af Fredericiagade.

Bestyrelsen.

Fagforeningen for Mørdrup og Omegn

afholder Generalforsamling Mandag den 15. April (2. Paaskedag) Eftermi. Kl. 4 paa Marianelund.

Kontingent modtages, nye Indmeldelser kan ske.

Alle bedes møde.

A. E. Christensen,
Formand.

Køge.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7, i Hotel „Norske Løve"s Havesal.

Bestyrelsen.

NB. Ny Medlemmer optages. Formandens Adresse er fremtidig: N. Nielsen, Niels Juelsgade 180 E. Køge.

Arbejdsmændenes Fagforening i Slagelse

afholder ordinær Generalforsamling paa Søndag den 28. April, Aften Kl. 6, i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvor der bl. a. vil være at foretage Valg af Næstformand og Foreningens øvrige Funktionærer.

Talrigt Møde forventes.

Regnskabet ligger til Eftersyn hos Formanden.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Forbund for Roskilde og Omegn

afholder Medlemsmøde 1ste og 3dje Lørdag i hver Maaned, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages.

Kassereren opkræver Kontingent senest sidste Søndag i hver Maaned. Indmeldelser modtages hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjergvænget.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Arbejdernes Forsamlingsbygning.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned og Maanedsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Avertissementer.

—

I Slagelse

er det største Oplag og de billigste Priser paa stærke Arbejdsklæder, flotte Klædninger, Hatte, Huer, Kasketter, Fodtøj, Støvler og Sko i alle Størrelser samt Kufferter, Badsække og Taster hos

S. Carlsen,
Gammel-Torv, Slagelse.

Henriksens Bogtrykkeri,
Rømersgade 22, 3. Sal. Kbhvn.
anbefales i Meningsfællers Erindring.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup.

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Rømersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 5. | 15. Maj. | 1896.

Kamp for Brødet.

—=—

Ja, det nytter nu ikke at nægte t, Kampen for det daglige Brød er en de haardeste her i Verden. Der føres ampe og Krige mellem Stammer og ationer her paa vor Moderjord, og isse kan ofte være raa, barbariske, blo- ige og ødelæggende, saavel for de en- kte som deltager deri, som for hele amfundet eller Nationerne, men disse rige, hvor fordømmelige de end maa ære for al sund Menneskeforstand, faa og som Regel en Ende. De Individer, m ere udkommanderede til at være ak- ve Deltagere deri, kan stadig leve i aabet om atter at slippe ud af Mili- ruhyrets og Krigsgalskabens Spænde- røje og i værste Tilfælde kan de vente blive Offer for en Gevær- eller Ka- kkugle eller et andet moderne Mordind- rument, og endelig er den Tid maaske ke saa fjærn, da Krig og Massemord n blive en ren Umulighed, alene af den und, at Folkene i alle civiliserede Lande ver saa oplyste og fornuftige, at de ikke finde dem i Krigens dyriske Raaheder Bederstyggeligheder. Den Dag det r op for Folkenes store Masser, at ig er en ret og slet Samfundsulykke intet Andet, og at den kun tjener til undertrykke enhver Frihedsfølelse hos t langt, langt overvejende Del af Lan- es Befolkning, og kun for enkelte sam- tighedsløse Spekulanter medfører Lej- hed til at forøge deres Guldbynger paa e Folkeslags Bekostning, saa vil Døds- amen være fældet over denne grimme ning af Fortidens Barbari, og der saaledes synes en Udvej til at Krig blive banlyst af Verden.

Anderledes stiller det sig med den g, der føres for det daglige Brød. Den varer for dem, der er daarligst stillede, fra Vuggen til Graven, og den fører ofte med sig en Hensynsløshed og paa en saa barbarisk Maade, at den ikke lader den virkelige Krigs Brutalitet noget synderlig efter.

Lad os i store Træk følge en Arbejders Liv fra Vuggen til Graven, og ser vi rigtig til, vil vi opdage, at det er en eneste Kamp for Tilværelsen, for Brødet, om man vil.

De fleste af os Arbejdsmænd véd jo saare godt, at vi langt fra har faaet den Oplysning og Opdragelse, som vi med Rette kunde gøre Krav paa efter Humanitetens og Moralens Love. Vi har saa godt som Alle paa en eller anden Maade maattet tage Del i Kampen for Brødet fra den aller tidligste Barndom. Enten er vi bleven stoppet ud paa en Fabrik som Led i en eller anden Maskine eller vi har tilbragt vor meste Tid paa Markerne uden andet Selskab end det, vi kunde faa af Gæs, Faar, Lam og Kvæg. Nu kan det ganske vist være af stor Betydning at have Kendskab til alle disse Ting, naar man skal rigtig til at træde ud i Livet som Forsørger for sig selv og Andre, men naar denne Kendskab erhværves paa Bekostning af den aandelige Oplysning, saa svier det senere hen i Livet til os, og vi kan vel Alle være enige om, at hverken de døde Maskiner eller Kreaturerne paa Marken eller i Stalden er særlig egnede til at give et Barn aandelig Næring, og Barnealderen er jo dog den, der særlig egner sig til at erhværve elementære Kundskaber i.

Naar man saa ved 14-Aars Alderen træder ud i Livets Virkelighed, saa mangler man som Regel altid de nødvendige Betingelser for virkelig at bryde sig en Bane. Man bliver hundset under en Undtagelseslov, som giver Husbonden saa godt som alle Rettigheder og Tvendt alle Forpligtelser, og selv de faa og smaa Rettigheder, man efter Tvendeloven kan have Krav paa, dem formaar man, takket være sin daarlige og forsømte Skolegang, ikke at værge og forsvare. I en brutal Herres Haand er man ret og slet et værgeløst Bytte, et Stykke Redskab, som maa lade sig udnytte og udbytte efter alle Kunstens Regler. For saa at sætte Kronen paa Værket bliver man endelig puttet i Soldatertrøjen, og her gøres saa alt hvad gøres kan for at pille den sidste Rest af personlig Selvstændighed ud af Vedkommende.

Er man saa naaet at sætte Foden under eget Bord, som det hedder, eller med andre Ord, at stifte Familie, saa begynder der som Regel en haabløs, fortvivlet Kamp for Brødet for os Arbejdere. Under Slid, Slæb, Nød og Savn fortsættes denne Kamp, indtil man paa en eller anden Maade ligger under i Kampen. Der slides indtil Ryggen krøges, Lemmerne bliver stive, og naar man saa endelig undertiden i en ung Alder bliver opslidt, saa ser vor Arbejdsgiver paa os med et medlidende Blik og med et Skuldertræk lader han os forstaa, at vi nu ikke mere svarer til Hensigten og han som Følge deraf ikke mere har Brug for os. Vi bøjer Hovedet, gaar til vort fattige Hjem, tærer paa de sidste Stumper vi ejer, og naar saa endelig Tarmene skriger i Livet paa os og vore kære, naar vi ikke mere ejer selv det allernødvendigste Husgeraad, ja saa gaar man den sidste fortvivlede Gang, den der for en hæderlig og stræbsom Arbejder er saa uendelig tung, man træder over Fattigvæsenets Tærskel og dermed siger man Farvel til alle sine borgerlige Rettigheder. Man er ikke mere et Led af

Samfundet, men ret og slet et Menneske der ses hen til som et Udskud der taales, men som Samfundet dog helst ønskede at blive kvit jo før jo hellere.

Hvor mange af os Arbejdsmænd har ikke set vore gamle, hæderlige, stræbsomme og agtværdige Forældre ende deres Tilværelse paa denne Maade, og hvad venter der os selv, naar vi en Gang er opslidte i Livets Trædemølle? Ja, vi vil helst undlade at besvare Spørgsmaalet.

Nu kan der ganske vist figes, at Kampen for Brødet er en Naturnødvendighed. Der kan henvises til Skriftens Ord: „i dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød", o. s. v. Alt dette kan vi til en vis Grad indrømme, men hvad vi hævder bestemt er dette, at selv om Naturnødvendighed byder at Menneskene skal arbejde og stride for det daglige Brød, saa byder de ingenlunde, at netop dem, der arbejder og skaber Værdierne, skal lide Nød og Savn fra Vuggen til Graven. De byder endnu mindre, at enkelte bogstavelig talt skal slide dem selv op i Livets og Kapitalisternes Trædemølle for en usel lurvet Betaling, medens andre som gærne vilde arbejde, forgæves søger lønnende Beskæftigelse, og af Mangel derpaa spise Fattigvæsenets tarvelige Naadensbrød, medens atter andre lever højt paa Arbejdernes Bekostning, uden selv at udrette det fjærneste samfundsnyttige Arbejde.

Vi lærer fra vor Barndom, at Skriftens Ord: „i dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød", var en Straf for vore første Forældres Ulydighed i Edens Have, men er det saa, skal vi saa ikke være enige om at, da vi alle, baade Kulbaroner, Skorstensgrever, Sukkerprindser, Petroleumsfyrster og hvad de nu hedder allesammen, og lige ned til den jævne simle Arbejdsmand nedstammer fra samme Ophav, saa er vi ogsaa alle lige nær til at tage Del i Arbejdet, og fremfor alt, vi som virkelig vil og kan arbejde, vi er fuldt ud berettigede til at erholde Arbejde, og vi er lige saa fuldtud berettigede til at erholde en saadan Løn for vort Arbejde, saa vi kan leve et anstændigt og menneskværdigt Liv med vor Familie. Vi betragter ikke Arbejdet som en Straf eller Forbandelse der er lagt paa Menneskeslægten, tvertimod, vi betragter det som en Velsignelse naar vi er i Besiddelse af sunde og kraftige Lemmer, og naar vi saa kan faa „Lov" at anvende vore Kræfter til samfundsnyttigt Arbejde, men vi betragter det som en Forbandelse, at enkelte af os skal slide i en umenneskelig lang Arbejdstid, medens andre selv med deres bedste Vilje ikke kan erholde Beskæftigelse. Vi betragter det som en Forbandelse, at vi trods al anvendt Flid og Umage dog skal lide Nød og Kummer alle vore Dage. Vi véd, at hverken Naturen eller en retfærdig Gud har maget det saaledes for os. Vi véd, at hele Elendigheden kun stammer fra Menneskenes egen Daarligdom og Overklassernes Undertrykkelses- og Undertrykkelseslyster.

Det er aldeles ikke vor Mening at vi kan afskaffe Kampen for Brødet i bogstavelig Forstand. Vi er derimod fuldt og fast af den Mening, at den der ikke vil arbejde heller ikke bør have Føde, men vi holder ligesaa urokkelig fast ved, at en Arbejder er sin Løn værd, og det Lyspunkt vi ser i Retning af at mildne Kampen for Brødet er for saa vidt det samme, som fikkert en Gang vil gøre Krigen og dens Rædsler umulige. Den Dag det tilstrækkeligt klart gaar op for det store arbejdende Folk, at det ingenlunde er hverken den naturlige eller gudommelige Ordning der bevirker, at netop dem der arbejder og frembringer Værdierne skal lide Nød og Kummer, da vil den værste Braad være taget af Kampen for Brødet, og gennem vore Organisationer har vi Midlet til at opnaa dette.

Foraar.

—•—

Foraaret er ubetinget Aarets skønneste Tid. Hele Naturen fryder sig da, Mark og Skov grønnes, Blomsterne myldrer frem af Jorden, Fuglene synger i Luften og Insekterne summer en om Ørene. Kvæget gasser sig i det frodige Græs paa Markerne og Skovens og Markernes vilde Dyr gotter sig over det milde Vejrlig.

Ogsaa for Menneskene begynder der et nyt Liv. Overklasserne promenere paa Gader og Stræder og viser deres nye Foraarstoiletter frem, naar dette er besørget spændes der for Vandaueren eller Vienervognen og saa gaar Turen til Skov og Sø og naturskønne Egne. Der spises og drikkes efter en større Maalestok. Portvinen perler i Glassene og Champagnepropperne knalder, og Herskaberne fryder dem over den yppige Natur i mindst ligesaa fuldt Maal som Himlens Fugle og Skovens og Markens Dyr.

Men saa Menneskes store Gros, den store arbejdende Stand, hvordan forløber Løvspringstiden for dem?

Ja dem der er saa lykkelige at have Arbejde, de fornemmer ikke stort til den paa ny frembrydende Naturskønhed. De gaa deres evige Kredsgang fra Sengen til Arbejdet og fra Arbejdet til Sengen. Deres Lod er nu en Gang blevet saa, at de ikke har Tid eller Raad til at fryde dem ved Naturens Skønheder.

Men saa dem der ikke har Arbejde. Ja de promenerer ganske vist ogsaa paa Gader, Torve og Stræder, saasnart Foraaret gryer i Luften. De har nu kæmpet Fortvivlelsens Kamp i Vinterens strænge Tid, Haabet om bedre Tider og Tilstande har ofte været dalet ned til næsten intet, men saasnart Solen sender sine første varme Straaler, saa vaagner Haabet atter. De arbejdsløse vover dem paany frem. De promenerer ganske vist ikke for at vise deres nye Klæder frem, de har nemlig ingen, ja tidt og ofte har de daarlig nok Klæder til at stærme dem en Smule mod Foraarsvinden. De promenerer heller ikke for at skue Naturens Herligheder, men kun ene og alene for at høre om Arbejde. De vandrer ikke til de naturskønne Steder for at sé og sés, men deres Gang foregaar fra den ene tilrøgede Fabrik til den anden, fra Byggeplads til Byggeplads, fra store Jordbrugere til Teglværker, kort sagt overalt, hvor der er fjærneste Haab om, at Arbejde kunde være at opdrive, der gaar Arbejderens Vej. Møder han under Vejs Modejunkeren og hans Frue, saa viger han ærbødig til Side og tager sin Hat eller Hue dybt af, men Naturens Skønheder, nej, dem har han takket være den Nød og Elendighed, den lange Arbejdsløshed har bragt ham i, intet Øje og ingen Sans for. Ofte maa han endnu i lange Tider forgæves foretage denne [illegible] Marsch fra Sted til Sted, og naar han saa endelig er saa lykkelig at finde noget Beskæftigelse, saa er han i Gæld i alle Kroge, og den Løn, han opnaar for sit Arbejde, er saa ringe, at han atter maa paalægge sig de største Savn for at betale hver sit. Før han faar redet sit gamle Gæld af og før han faar set sig om, er Foraaret, og Sommeren med forbi, og han staar maaske atter i de arbejdsløses Rækker. For Arbejderne gives intet Foraar, for ham er Aarstiderne for saa vidt ens, som hele hans Eksistens beror paa, om han kan faa „Lov" til at slide i Kapitalismens Trædemølle fra Sol staar op til Sol gaar ned og under tiden det meste af Natten med.

Mon det nu skulde være Guds Vilje eller Naturens Orden, at kun den lille Del af Befolkningen, som er saa heldig at blive født til Verden med en Guldbynge i Faddergave, skulde have Ret til at fryde sig over Guds frie Natur? Nej og atter Nej. Dette kan ikke være Tilfældet. Naturens Udvikling taler derimod.

Hvor mange Opfindelser og Forbedringer er der dog ikke fremkommet i dette Oplysningens Aarhundrede. Hvor mange sindrige Maskiner er der dog ikke sat i Virksomhed? Hvis de anvendte paa en fornuftig Maade, hvor uhyre meget kunde disse mangfoldige Maskiner og Opfindelser dog ikke have lettet Tilværelsen for hele den store Menneskehed og for Arbejderne i Særdeleshed, men hvad er Følgen blevet? Simpelthen, at Maskinerne er blevet et nyt og farligt Udbytningsobjekt overfor den arbejdende Del af Befolkningen.

(Slutter)

Strejken i Fakse endt.

—:—

Hr. Folketingsmand, Maler J. Jensen fra København var den 18. ds. i Fakse, og her lykkedes det ham at bringe et Forlig i Stand mellem Direktør Mortensen og Arbejderne. Arbejdet genoptoges paa følgende Betingelser:

Arbejdernes Foreningsret anerkendes. Der antages straks 52 Mand af det gamle Mandskab til Arbejde i Bruddet, og nye Folk antages ikke før de gamle, som vil, atter er i deres Pladser.

Under den langvarige Strejke er en Del af Arbejderne komne i anden Beskæftigelse, men endnu er der dog godt 50 tilbage. Heraf vil en Del sikkert kunne erholde andet Arbejde nu, da Direktøren ikke mere maa lægge Hindringer i Vejen herfor, men der vil dog blive nogle, som vi endnu en lille Tid kommer til at understøtte, og navnlig er der adskillige, som selv ejer deres Huse. Disse smaa Selvejere sidder selvfølgelig haardt i det, og til 11. Juni Termin skal Renterne falde, hvis de ikke vil risikere at blive sat ud fra Hus og Hjem, med Tabet af deres surt erhvervede Spareskillinger, som de har anbragt i Ejendommene. Vi maa derfor en lille Stund se at hjælpe vore betrængte Kammerater i Fakse.

Hvad vi har vundet ved den lange Kamp er altsaa dette, at Foreningsretten er fuldt ud anerkendt, og vi har derved plantet vort første Skud nede i det af Herremænd, Junkere og Storkapitalister med haard Haand paa middelalderlig Vis regerede Sydsjælland.

Dernæst har Arbejderne lært, at kun gennem deres faglige Organisationer er det dem muligt at værne om deres Menneskeret. Arbejderne dernede vil sikkert nu staa urokkelig fast i deres Forening, og adskillige skæve Forhold ved Arbejdsforholdene vil da i Tidernes Løb rettes.

Forholdene i Helsingør.

—:—

Paa Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri har der lige siden først i April været ført Underhandlinger om en Lønforhøjelse. Allerede den 20. April havde Forretningsføreren sin første Forhandling med Værftets Direktør. Denne bad da om Henstand til først i Maj.

Hvad Arbejdsmændenes Fagforening forlangte var, at de 2 laveste Lønningssatser, som var paa 23½ og 24 Øre pr. Time, skulde forhøjes til 25 Øre, og de Lønninger, som vare over 25 Øre, men beregnedes i halve Øre, skulde afrundes opefter til hele Øre.

Den 10. Maj var Forretningsføreren atter i Helsingør, og den 11. var han ikke mindre end 3 Gange paa Værftet til Forhandling med Direktøren. Direktionen sammenkaldtes til om Eftermiddagen, men trods al anvendt Umage lykkedes det endnu ikke at opnaa noget endeligt Resultat.

Om Aftenen afholdt Foreningen et talrigt besøgt Møde, og her vedtoges det enstemmigt at fastholde Kravet samt at give Værftet en sidste Frist paa en Uge til at betænke sig i, og i Nødstilfælde at standse Arbejdet den 19. Maj.

Den 18. Maj kom Forretningsføreren atter til Helsingør, og bistaaet af Landstingsmand P. Knudsen og Byraadsmedlem Chr. Rasmussen lykkedes det ham nu at bringe Sagen til et for Arbejderne heldigt Resultat, idet Værftet nu gik ind paa, at mindste Timeløn blev 25 Øre, og at denne udbetaltes saavel ved Dagløn som ved Akkord. Endvidere lovede Direktøren lidt efter lidt at afskaffe Halvøresystemet ved Timelønnen ved at sætte dem, som havde halve Øre op i en højere Lønningsklasse.

Som man ser opnaaedes saaledes saa godt som alt, hvad der forlangtes, og vor Organisation har her fuldt ud staaet sin Prøve og paa den mest eklatante Maade gjort de Skraalhalse til Skamme, som paastaar, at Organisationerne kun tjener til at stifte Ufred.

Fra Ringsted.

—:—

Ringsted synes at være en af de Pletter paa Jorden, hvor Arbejdskøberne og Kapitalisterne hidtil uantastet har bestemmet baade Løn og Arbejdstid, og Forholdene har været derefter. Man har saaledes ikke generet sig for at byde en Murarbejdsmand 2 Kr. om Dagen, haarnakket staaet fast paa ikke at give mere.

Efter at Arbejdsmændenes Fagforening forgæves havde henvendt sig til d'Hrr. Murmestre Jul Johansen og Duberstadt om en Lønningsforhøjelse, tog Forretningsføreren den 15. Maj til Ringsted for om mulig at tale d'Hrr. tilrette, og da dette viste sig umulig, nedlagdes Arbejdet den 18. Maj.

Allerede den 19. Maj sluttede dog denne Konflikt, idet det nu lykkedes Forretningsføreren at bevæge de 2 Hrr. til at give et Tillæg af 25 Øre om Dagen, og desuden love at stille dem velvillig overfor en eventuel Forhandling, paa et andet Tidspunkt. Atter her har Organisationen saaledes vist saavel sin Nytte, som sin Nødvendighed.

Denne korte Strejke har imidlertid affødt et andet Forhold, idet Hr. N. Schaldemose, Ringsted Savværk, har afskediget Formanden for Fagforeningen, fordi han ikke vilde lade sig udkommandere til at være Skruebrækker hos Murmestrene, og nu fordrer Hr. Schaldemose, at Manden, som har arbejdet paa Pladsen i 8 Aar, skal fratage sig Bestillingen som Formand for atter at faa Arbejde. Hr. Schaldemose betaler sine Folk 2 Kr. pr. Dag fra Kl. 6 Morgen til Kl. 7 Aften.

Forretningsføreren var igaar den 21. Maj tilkaldt og søgte ved Forhandling med Hr. Schaldemose at opnaa en Overenskomst, men denne paastod bestemt, at han selv vilde bestemme baade Løn og Arbejdstid, og hvilke Bestillinger hans Folk maatte paatage sig.

Under disse Omstændigheder vedtoges det enstemmig, at forlange den afskedigede Formand genantaget, samt Arbejdstiden forkortet med 1 Time, og holder Hr. Schaldemose sig lige stivnakket vil Arbejdet blive nedlagt Lørdag Morgen.

Meddelelser.

—:—

En bevæget Tid.

Den sidste Tid har været en særlig bevæget Tid for vort Forbund.

Den 10. Maj var Forretningsføreren i Mørdrup til et Agitationsmøde. Den 11. i Helsingør for at forhandle med Skibsværftet. Den 12. i København i Anledning af Strejken i Faxe. Den 15. i Ringsted til Forhandling med Murmestrene. Den 17. i Holbæk i Anledning af Stiftelsesfest. Den 18. i Ringsted i Anledning af Konflikt hos Murmestrene. Samme Dag i Helsingør til Forhandling med Skibsværftet. Den 19. i Ringsted til Forhandling med Murmestrene, og den 21. i Ringsted for at forhandle med Savværksejer N. Schaldemose.

Af de sidste 12 Dage har Forretningsføreren saaledes været paa Rejse de 8, og da alt dette netop er faldet i den Tid, hvor Fagbladet skulde udgaa, haaber vi, at dette maa tjene til Undskyldning for at Manuskriptet først kan afgaa til Trykning den 22. Hvad der er udrettet findes berettet andet Sted i Bladet.

Af Mangel paa Plads

maa Regnskabet for Januar Kvartal udelades til næste Gang.

Nye Afdelinger.

Nitternes Fagforening i Helsingør og Arbejdsmændenes Fagforening i Nykøbing p. F. har tiltraadt Forbundet.

I Hasløv og Vordingborg er oprettet Foreninger som ventes at ville tiltræde Forbundet i den allernærmeste Fremtid.

Bidrag til Strejken i Fakse.

4de Bidragsliste.

Kongsted Nymarke Arbejderf. 10,00; ved J. Sørensen Agaard, Kastrup 25,00; ved Mu-

rer H. Johansen, Nyraad pr. Vordingborg 16,30; P. Poulsen, Romersgade, Kbhn. 10,35; Murarbejdsmændene i Fakse 3,00; ved N. Rasmussen, Stege 14,25; Arbdm. Fagf., Køge 15,00; P. Poulsen, Romersgade, Kbhn. 9,75; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 453,98; Snedker F. Jensen, Kolding 15,06; Fensmark Arbejderf. 19,70; ved Skræder Busted, Ringkøbing 8,00; Partikulier O. P. Petersen 1,00; Murernes Fagf., Fakse 9,50; ved Lyngsie, Kbhn, Arbejderne paa Maskinfabriken Svanholm 9,00; 22 Snedkere paa Godthaabsvejen 6,25; Pladsformand P. Nielsen, 0,75; ved H. Rasmussen, Kingosgade, Kbhn. 17,40; P. Poulsen, Romersgade 8,65; ved T. Christensen, Valby 11,00; Dalby Tureby Arbejderf. 21,25; Murernes Fagf., Esbjerg 100,00; en Ubekendt 1,00; de samv. Fagf., Kbhn. 500,00; Slagteriarb., Silkeborg 30,00; ved Maler Klein, Holbæk 5,00; Arbdm. Fagf., Køge 15,00; den typografiske Forening, Aalborg 21,25; Murfvendenes Fagf., Køge 15,00; ved Skræder Busted, Ringkøbing 4,82; de samvirkende Fagf., Helsingør 31,52; Arbmd. Fagf., Helsingør 54,74; Formernes Fagforening, Odense 38,00; P. Poulsen, Romersgade 500,00; ved Murer J. Winther, Nordby, Fanø 25,50; ved Skræder Busted, Ringkøbing 7,66; Murarbejdsm. Forb., Odense 19,80; Smede og Maskinarbejderne, Holbæk 10,00; ved Murer H. Johansen, Nyraad pr. Vordingborg 6,65; Marskandiser H. J. Ludvigsen 1,00; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 1000,00; ved Ungkarl Jens Hansen, Rosendal 3,10; ved B. Højer, Nygade 31, Næstved 37,15; Nordjyllands Arbejderblad, Aalborg 9,00; Snedkernes Fagf., Køge 5,00; Arbejdsm. Fagf., Køge 10,00; Arbejderne paa Svineslagteriet i Maribo 7,36; ved Graverkarl N. Rasmussen, Stege 4,50; Slagteriarb., Slagelse 3,15; Arbejdsm. Fagf., Ringsted 14,78; Fælles Fag- og Arbejderf., Hillerød 21,00; Arbejdsm. Fagf., Mørdrup 9,00; do. Helsingør 35,00; socialdemokratisk Forening, Horsens 6,80; Arbejdsm Fagf., Helsingør 52,35; Chr. Rasmussen, Helsingør 2,00; Slagteriarb. Slagelse 3,30; Arbejdsm. Fagf., Slagelse 7,00; Snedkernes Fagf. do. 4,55; de samvirkende Fagforeninger, Helsingør 19,66; Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør 24,70; Arbdsm. Fagf. Slagelse 10,00; Henrik Rasmussen, Slagelse 0,50; Cigarmagerne, do. 1,60; Skomagernes Fagf., Esbjerg 20,00; Fælles Fag- og Arbejderf., Korsør 5,50; Slagteriarb., Slagelse 5,10; Skrædernes Fagf., do. 3,25; Bødkernes do. do. 8,00; Drejernes do. do. 3,75; Arbejderne ved Slagelse-Værslev Banen 9,00; Skomager H. P. Petersen, Slagelse 1,00; Skræder J. Jørgensen do. 1,00; Smed J. Hansen, Ø. Stillinge 1,00; Arbmd. Fagf., Maribo 7,15; ved socialdemokratisk Forenings Faneindvielse i Maribo 5,72; Belysningsarbejdernes Forb. 11,00; Tømrernes Fagf., Nykøbing, Mors 11,80; Arbmd. Fagf., Nykøbing 10,00; Cigararb. Fagf. Esbjerg 6,00; Arbmd. Fagf., Herfølge 13,70; Fælles Fagf., Ringsted 10,00; Arbmd. Forb., Roskilde 17,00; Fælles Fagf., Korsør 9,07; Smede og Maskinarb. Fagf., Aarhus 19,00; Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør 33,90; Belysningsarb Forb., København 40,00; Cigararbejderne, Nyborg 2,52; Tømrernes Fagf., Nykøbing, Mors 12,50; Høstømrernes Fagf., Odense 14,00; Arbmd. Forb., Nakskov 20,00; Arbmd. Fagf., Næstved 16,00; Tømrernes Fagf. Esbjerg 100,00; Cigararbejderne, Slagelse 0,80; Slagteriarbejderne, do. 3,75; ved Murer O. Jensen, Vordingborg 5,00? de samvirk. Fagf., Ringsted 15,00; de samvirk. Fag- og Arbejderf., Roskilde 15,50; Arbmd. Fagf., Holbæk, 15,00, Snedkernes Fagf., Nyborg, 13,10, ved Farver Pipper, Grindsted, 2,00; ved Lars Jensen, Kolbæk, 2,00; „Stefheng" 5,00; Arbm. Forbund, Roskilde, 15,00; Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør, 17,85; Tobaksarb., Slagelse, 0,80; Skrædernes Fagf., Slagelse, 4,00; Tømrernes Fagf., Slagelse, 4,00; Tobaksarb., Slagelse, 0,70; Slagteriarb., Slagelse, 3,60; Kul- og Havnearbejdernes Fagf., Helsingør, 33,78; Samme 22,84; De samv. Fagf., Helsingør, 25,76 De samv. Fagf., Hillerød, 21,00; Belysningsarb. Forbund, København, 10,00; ved J. N. Abrahamsen, Horsens, 10,00; ved K. Rasmussen, Odense, 3,00; Fællesforeningen i Nyborg 17,25. Ialt 4011 Kr. 7 Øre, med det tidligere offentliggjorte 9101 Kr. 18 Øre.

Mulige Fejl i Bidragslisten bedes anmeldte til Forretningsfører Fr. Hansen, Andelsbageriet, Slagelse.

Listen er sluttet den 15de Maj, for Fakses Vedkommende dog allerede den 4de Maj.

Foreningsliste.

Kul- og Havnearbejdernes Fagforening, Helsingør. Formand J. C. Hansen, Brøndstræde 36.

Arbejdsm. Fagf., Helsingør. Form. P. Sørensen, Fiolgade 8.

Nitternes Fagf., Helsingør. Form. O. Olsen, Carlsminde bag gl. Jærnbane.

Arbejdsm. Fagf., Mørdrup. Form. Gaardejer N. R. Larsen, Mørdrup pr. Kvistgaard.

Arbejdsm. Forbund, Roskilde. Form. Jakob Mortensen, Gartner Jensens Ejendom, Blegstræde.

Arbm. Fagf., Holbæk. Form. J. P. Henriksen, Strandmøllestedet, Holbæk.

Arbm. Fagf., Ringsted. Form. Jens Chr. Andersen, Benløse pr. Ringsted.

Arbm, Fagf., Slagelse. Form. Hans S. Hansen, Slotsgade 100.

Arbm. Fagf., Køge. Form. N. Nielsen, Niels Juelsgade 81, C.

Arbm. Fagf., Herfølge. Form. Skom. M. P. Pedersen, Bedshølle pr. Valløe.

Arbm. Fagf., Storeheddinge. Form. H. P. Hansen, Bjælkerup pr. Storeheddinge.

Arbm. Fagf., Fakse. Form. Husm. Jens Mortensen, Fakse Mark pr. Fakse.

Arbm. Fagf., Nykøbing, F. Form. Chr. Jørgensen, Strandgade 6.

Meddelelser.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 7 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storeheddinge.

Kontingent bedes betalt paa disse Møder og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Jens Kr. Andersen, Benløse pr. Ringsted.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

En for alle, alle for en.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 6. | 15. Juni. | 1896.

Kongressen.

—,—

Vor aarlige Kongres afholdes som bekendt i Juli Maaned i Helsingør.

Antagelig vil den blive afholdt den 19. og 20. Juli.

Vi opfordrer indstændig alle Afdelinger til at lade dem repræsentere fuldtallig ved Kongressen. Husk paa at det er her der taages Bestemmelse om Forbundets Virksomhed og Virkemaade i det kommende Aar; her drøftes, diskuteres og vedtages de Planer, hvorefter Forbundet skal ledes i det kommende Aar, indtil Juli 1897; før samles vi ikke igen til et saadant Stævne. Her foretages Valg af Forretningsfører, Redaktør, Viceforretningsfører, Hovedbestyrelsesmedlemmer, Revisorer o. s. v. Enhver vil kunne forstaa, at det derfor er om at gøre at Kongressen kommer til at omfatte saa mange Repræsentanter som mulig; derved vil man bedst opnaa, at Kongressens Beslutninger bliver et saa klart og bestemt Udtryk som mulig for de i de lokale Foreninger raadende Tanker. Endvidere har det ogsaa sin Betydning for enhver Forening at have sine Repræsentanter paa Kongressen; disse vil nemlig her kunde hente gode, friske og gavnlige Indtryk, som atter vil kunne komme de lokale Foreninger tilgode, særlig ved Agitationsarbejdet i det kommende Aar; saavel for den nu fungerende som for den eventuelle nye Hovedbestyrelse, vil det være opmuntrende og derfor en Spore til ihærdigt Arbejde, hvis de ser at Interessen for deres Arbejde er vaagen i de lokale Foreninger, medens det vil virke slovende, dersom det viser sig at en Del Foreninger undlader at sende Repræsentanter.

Derfor talrig Repræsentation paa Kongressen.

* * *

Forslag til Kongressen.

Fra Faxe Afdeling foreslaas:

„Centralforbundets Hovedbestyrelse forpligter sig til straks at indlede Underhandlinger med de jydske og kobenhavnske Arbejdsmændsforbund om en Sammenslutning hele Landet over, derefter det Heles Indmeldelse under de samvirkende Fagforeninger i Kobenhavn".

Forslaget motiveres saaledes:

Vi har jo nu prøvet indenfor vort Forbunds Ramme at føre en stor Strejke. Vi har her høstet de Erfaringer, at, trods det at vort Forbund støttes af fuld Kraft, saa formaar vi dog ikke at holde d'Hrr. Kapitalister Stangen, trods vort gode Sammenhold. De forstaa nemlig bedre end vi at organisere sig!

De Fleste lagde nok Mærke til, at samme Dag Strejken blev afsluttet og offenliggjort, samme Dag offenliggør der sig en stor Arbejdsgiverforening, som fikkert har til Formaal at knuse Arbejdsmændenes Organisationer. For at vi skal holde os ovenpaa og ikke blive knust, er det nødvendig at vi slutter os tættere sammen, saavel i Foreningerne som i de forskellige Forbund.

Forslaget fremsættes i Fagbladet for at gøre de andre Lokalforeninger bekendt med det, saa deres Repræsentanter kan være klar over Stillingen til dette Forslag til Kongressen, hvor vi saa haaber at det maa lykkes alle Lokalforeningerne og vor Hovedbestyrelse at blive enige om vort Forslag.

Paa Afdelingens Vegne
J. Mortensen.

Vi kunne ikke lade dette Forslag passere Revy her i Bladet, uden straks at knytte nogle Bemærkninger dertil.

At Forslaget i sig selv rummer en stor og god Tanke kan ikke nægtes, men om det just er heldigt efter sin Ordlyd er en anden Sag.

En fuldstændig Sammenslutning over hele Linien lader sig vistnok vanskelig gøre, og det er et Spørgsmaal om de ældre Foreninger, som en Gang har set dette, ønsker en Gentagelse, ligesom det ogsaa er et stort Spørgsmaal, om det overhovedet vilde være heldigt at en saadan Sammenslutning skete nu for Tiden.

Sagen er jo nemlig den, at der for os Arbejdsmænd er uhyre langt tilbage med Agitationsarbejdet. Skal vi frem maa der agiteres, og vi tror det umulig for den enkelte Forretningsfører og den enkelte Hovedbestyrelse, at overkomme Arbejdet paa en tilfredsstillende Maade. Vi er næsten tilbøjelige til at anse den nuværende Deling, Kobenhavn for sig, Jylland og Fyn for sig, og Sjælland, Lolland og Falster for sig for ret heldig, og tildels en Naturnødvendighed, for at Arbejdet kan udføres tilfredsstillende.

Hvad det angaar at melde sig ind under de samvirkende Fagforeninger i Kobenhavn, da stiller dette sig paa en noget lignende Maade. Vi tro just ikke at en Indmeldelse i Ordets egentlige Forstand vilde være heldigt, og det er tvivlsomt, om de samvirkende Fagforeninger i Kobenhavn i det hele taget vilde optage os som egentlig Led deri.

En anden Sag er, om der kunde opnaas en Overenskomst med de andre Forbund, hvorved der kunde opnaas en vis Genstridigheds-Forpligtelse i Strejke- og Konflikttilfælde, samt om mulig et Samarbejde om Fagbladet.

Dette vilde vi i fuldeste Maal anse

for heldigt, og for Resten tror vi, at denne Tanke er fremme ogsaa hos de andre Arbejdsmandsforbund, saa vi haaber, at dette vil lykkes en Gang i den nærmeste Fremtid.

En Ting maa vore Afdelinger imidlertid være fuldstændig klar over, og det er, at hvordan det end bliver, saa maa de være belavet paa en større Ydepligt. Vi har, som det i Motiveringen fra Falsk hedder, lært, at vi ikke i alle Tilfælde kan magte Kapitalisterne paa en fuldt ud tilfredsstillende Maade, og Aarsagen hertil er for en stor Del den, at vi ikke har Penge nok. Til enhver Krig hører tre Ting, nemlig Penge, Penge og atter Penge, og dette gælder lige saa fuldt, naar vi fører Krig mod Kapitalisterne, som naar to eller flere Nationer fører Krig mod hinanden.

Skal vi opnaa et Samarbejde med vore Broderforbund og med de samvirkende Fagforeninger i København, saa maa vi være villige til at lade os paaligne et ordentligt Strejkebidrag, naar der er Konflikter, hvad enten disse er hos os selv eller hos vore Brødre; men vi for vor Part føler os fuldt ud overbeviste om, at dette vil betale sig i fuldeste Maal, og at de Penge, der ydes i den Sags Tjeneste, vil komme hjem igen med store Renter. Det er nu en Gang saa her i Livet, at jo større Sag des tungere Tag, men desto større Sejr.

* * *

Fra Køge Afdeling foreslaas følgende:

1. Afdelingerne i Arbejdsmændenes Centralforbund fører fra Nytaar 1898 ensartede Medlemsbøger med fortløbende Numre for alle sine Medlemmer samt med Rubrikker for alle Oplysninger, f. Eks. hvad et Medlem har modtaget i Strejkeunderstøttelse, Alder, Indmeldelsesdato, Plads til at kvittere for Strejkebidrag m. m.

Bøgerne gælder for et Tidsrum af 10 Aar.

Det paalægges Hovedbestyrelsen at udarbejde en Plan, og paa næste Kongres i 1897 at fremkomme med Forslag til den nye Ordning.

Motivering. Denne Ordning vil give Forbundet mere Fasthed og give Ledelsen mere i Hovedbestyrelsens Haand, hvilket er nødvendigt for at opnaa mere ensartede Forhold over det hele.

2. Der skal i det kommende Aar ved alle Midler arbejdes hen til, at Timelønnen bliver 30 Øre pr. Time. Der skal fra Forbundets Side drives en omfattende Agitation i alle Købstæder, og Hovedbestyrelsen skal have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvilke Byer Timelønnen bedst kan hæves i.

3. Midlerne til disse Formaals Fremme tilvejebringes derved, at hvert Forbundsmedlem yder 5 Øre ud over det ordinære Kontingent, som fremtidig skal være mindst 45 Øre maanedlig i alle Afdelinger.

* * *

Fra Herfølge Afdeling:

Herfra er fremkommet et Forslag eller et Indlæg, der klager over, at Køge Afdeling ikke henviser Medlemmerne fra Herfølge Sogn til Herfølge Afdeling, men optager dem i Køge Afdeling.

* * *

Dette er de Forslag, som til Dato er indkomne, men forsaavidt der endnu skulde være Afdelinger, som maatte have Forslag, der ønskes behandlede paa Kongressen, da maa disse indgives hurtigst muligt, og senest inden 5. Juli, for at Forslagene og Dagsordenen for Kongressen kan ordnes og tilstilles de forskellige Foreninger.

Fr. Hansen.

Nye Afdelinger.

Afdelingerne i Vordingborg, Hasløv, Nakskov og Vandholm er tiltraadt Centralforbundet. Vi ønsker de nye Afdelinger hjærtelig velkomne, og vi føler os paa Forhaand forvisset om, at de ikke vil fortryde det Skridt, de her har foretaget sig.

Til Afdelingerne.

—:—

For Kvartals- og Aarsregnskabets Skyld anmodes Afdelingerne om at indsende Kontingentet og mulige Kontingentrestancer saa de kan være mig i Hænde senest den 5te Juli, og henledes Opmærksomheden paa Forbundslovenes § 2.

* * *

Næste Numer af Fagbladet vil, grundet paa Kongressens Afholdelse, udgaa den 11 Juli. Hvad der maatte ønskes optaget i Bladet maa være Redaktionen i i Hænde senest den 8. Juli.

* * *

Alt vedrørende Centralforbundet og Fagbladet maa for Eftertiden adresseres til Forretningsfører Fr. Hansen, Helligandsgade 23 E Slagelse.

* * *

Endnu en Gang maa jeg bede om Undskyldning for at Fagbladet udgaar for sent. Da jeg nemlig den 13. ds. skulde til at gøre Manuskriptet færdig, blev jeg pr. Telegram kaldt til Nykøbing paa Falster. Den 14. var jeg i Hasløv, og den 15. skulde jeg jo i Henhold til den mig for 3 Maaneder siden meddelte Opsigelse forlade min Plads ved Bageriet og flytte i min nye Bopæl, og forhaabentlig vil enhver kunde indse, at en Flytning forstyrrer adskilligt. Af disse Grunde haaber jeg endnu denne Gang paa Tilgivelse. Til Gengæld lover jeg saa, at jeg ikke ofstere skal forsømme mig i den Retning. Min Tid er nemlig nu min egen og jeg vil derfor kunne ofre betydelig mere af den i Forbundets Tjeneste.

* * *

Hvis Afdelingerne for Eftertiden ønsker flere eller færre Fagblade, maa Meddelelse herom være mig i Hænde senest den 10. i hver Maaned, i Juli dog den 8.

Fr. Hansen.

Fra Afdelingerne.

—:—

Nykøbing Falster, Faneindvielse. Afdelingen i Nykøbing paa Falster indviede Grundlovsdagen en smuk ny Fane, som var skænket af Kvinder.

Fanen, som er dobbelt, er af rødt uldent Tøj, i Midten ses to sammenlagde Hænder, som rækkes til hinanden over et oprørt Hav og i Baggrunden ses den gryende Dag. Omkring denne Dekoration er en Krands af Bøgegrene, og desuden bærer den følgende Inskription i Guld: Arbejdsmændenes Fagforening for Nykøbing og Omegn, stiftet den 12. Marts 1893.

Fanen er skænket af Kvinderne.

Straks efter at Faneindvielseshøjtideligheden var sluttet afmarcheredes der fra Gæstgivergaarden „Harmonien„ til Torvet, hvor man sluttede sig til de øvrige organiserede Arbejdere, og med Murernes, Bagernes og Arbejdsmændenes Fane satte et Tog paa 500 a 600 Mennesker sig nu i Bevægelse og man marcherede i Procession gennem Byens Gader til en Grundlovsfest, som Arbejderpartiet i Nykøbing havde arrangeret, og ved hvilken Forretningsfører Fr. Hansen og Fru Nelly Hansen København talte. Saavel Faneindvielsen som Grundlovsfesten var særdeles vellykkede og havde vundet talrig Tilslutning.

Strejke og Sejr. Næppe var Grundlovsfesten overstaaet, før Arbejdsmændene fik Lejlighed til at prøve deres Organisations Styrke under det nye Banner.

Murmestrene i Nykøbing betalte nemlig en Dagløn der varierede fra 2 Kr. 50 Øre til 2 Kr. 75 Øre pr. Dag. Den sidste Dagløn var dog kun rene Undtagelser, naar det var særlig høje Bygninger der arbejdedes paa.

Arbejdsmændenes Fagforening udarbejdede da en Priskurant, hvori der

Regnskab for Arbejdsmændenes Centralforbund i Januar Kvartal 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Kassebeholdning den 1. Januar	58	40
Kul- og Havnearb. Fagf. i Helsingør, af 106 Medlemmer for Januar, Februar og Marts	50	88
Arbmd. Fagf. i Helsingør. af 110 Medlemmer for Januar, 125 for Febr. og 150 for Marts	61	60
Arbmd. Fagf. i Køge af 35 Medlemmer for Decbr. og Januar og 38 for Febr. og Marts	23	36
Arbmd. Forb. i Roskilde af 31 Medlemmer for Januar, 17 for Februar og 21 for Marts	11	4
Arbmd. Fagf. i Slagelse af 62 Medlemmer for Decbr., Januar og Februar	29	76
Arbmd. Fagf. i Herfølge af 9 Medlemmer for Oktbr., Novbr., Decbr., Januar og Februar	7	20
Arbmd. Fagf. i Mørdrup, af 10 Medlemmer for Oktbr., Novbr. og Decbr., og 8 for Januar og Februar	8	64
Arbmd. Fagf. i Ringsted af 40 Medlemmer for December og Januar	12	80
Arbmd. Fagf. i Holbæk af 20 Medlemmer for November	3	20
Arbmd. Fagf. i Køge for Ekstrablade i Decbr., Januar, Februar og Marts	1	20
Arbdm. Fagf. i Holbæk for Fagblade i Decbr., Januar og Februar	1	80
Belysningsarb. Forb. i København for Fagblade i Novbr., Decbr., Januar, Febr. og Marts	7	50
Arbmd. Fagf. i Nykøbing for Fagblade i Januar, Februar og Marts	3	80
Tuborg Fabriker for Annoncer i November, December og Januar	18	„
Marskandiser Carlsen for Annonce i 1 Aar .	10	„
Ballance	309	18

Udgift.	Kr.	Øre
Rejseudgifter i Kvartalet	45	75
Diæter paa Rejser	33	„
Porto og Telegrammer	8	84
Lokaleleje i Storehedinge	4	„
Trykning af og Porto for Fagbladet i Januar Kvartal	76	50
Redaktørens Løn i Januar Kvartal	30	„
Forretningsførerens Løn i do.	50	40
Kassebeholdning	60	69
Ballance	309	18

Fr. Hansen.

forlangtes en Timeløn af 28 Øre, samt for Sten og Kalkbæreres Vedkommende et Tillæg af 2 Øre pr. Time for over Etage af Bygningens Højde, ud over Stueetagen. Desuden forlangtes der 35 Øre pr. Time for Over- Søn og Helligdagsarbejde.

Arbejdsmændenes Fagforening indbød nu Mestrene til en Forhandling Fredag Aften den 12. Juni, men Mestrene viste den Taktløshed at udeblive fra Mødet. Ikke en eneste indfandt sig. Lørdag Morgen telegraferede Arbejdsmændene saa efter Forretningsføreren og allerede Lørdag Eftermiddag stod han i Nykøbing. Sammen med Formanden og endnu en Repræsentant for Foreningen opsøgte han nu et Par af Mestrene, og da disse viste sig ganske utilbøjelige til at gøre Indrømmelser, henvendte man sig til Formanden for Murer og Tømrermestrenes Forening. Denne, Hr. Arkitekt Glahn, viste sig overordentlig velvillig og paa Anmodning tilsagde han straks Murmestrene til et Møde, sammen med Arbejdernes Befuldmægtigede, Søndag Formiddag Kl. 9.

Til dette Møde indfandt sig imidlertid kun én — siger og skriver kun én — og denne viste sig endda ganske umedgørlig. Hr. Glahn lovede imidlertid endnu en Gang at forsøge paa at bringe Parterne til Forhandling, og da Forretningsføreren samme Dag skulde tale ved et Møde i Hasløv, forlod han Nykøbing, idet han gav Forbundet Sanktion til at nedlægge Arbejdet Mandag, dersom det ikke i Løbet af Søndagen lykkedes at komme til Forhandling med Mestrene.

Mandag nedlagdes saa Arbejdet over hele Linien, og da Mestrene saa at det var Alvor, begyndte de straks at komme til Fornuft. Nu kunde de godt forhandle med Arbejderne, og allerede Tirsdag kunde Arbejdet genoptages, idet Mestrene fuldtud akcepterede og underskrev paa Arbejdernes Fordringer. Man enedes nu om at lade Overenskomsten gælde til 1ste Januar 1898 og fremdeles for et Aar ad Gangen, hvis den ikke opsiges fra nogen af Siderne med 3 Maaneders Varsel.

Hvad Arbejderne opnaaede var saaledes en Lønforhøjelse af ca. 30 Øre pr. Dag og stabile Arbejdsforhold i længere Tid. Et ret smukt Resultat.

Ringsted. Hr. Savværksejer Schaldemose i Ringsted kan aabenbart ikke forliges med den Tanke, at Arbejdsmænd skal have Tilladelse til at tænke og handle som andre Mennesker. Den der vil arbejde for Hr. Schaldemose maa finde sig i at være et vilieløst Redskab i hans Haand, og det ikke alene naar man er i Arbejde men ogsaa udenfor dette forlanger Hr. Schaldemose at dirigere Arbejdernes Bevægelser, og navnlig at bestemme hvilke Foreninger de maa staa i. Da den samme Herre desuden kun betalte en Løn af 2 Kr. pr. Dag for 11 Timers Arbejde, saa forlangte Arbejderne forleden: for det første, at han skulde lade deres Foreningsret være i Fred, og for det andet Arbejdstiden indskrænket med en Time, og da Hr. Schaldemose ikke vilde gaa ind paa nogen af Delene nedlagdes Arbejdet.

Desværre viste det sig, at der var en Del lave Naturer, som ikke generede dem ved at være Hædersmænd, og navnlig gjorde en fhv. Gaardejer P. Pedersen og hans Søn sig fortjent til Arbejder- es Ringeagt. Disse to havde nemlig lige forud deltaget i Strejken hos Murermestrene, og her opnaaet en Forbedring af

[illegible]maar; men saa hurtig Arbejdet nedlagdes paa Savværket, løb disse Herrer som et Par stumprumpede Faar, for at komme til at være Hædersmænd hos Hr. Schaldemose.

Syv Mand er ved denne Lejlighed blevne arbejdsløse, og skønt det næppe kan blive særdeles vanskelig for dem at opdrive lige saa godt og lønnende Arbejde, saa har de dog i Øjeblikket lidt et Tab, og det maa vi se at erstatte dem. Hvis blot alle vore Medlemmer vil yde en 25-Øre, antager vi næsten vi kan holde de syv Mand skadesløse. At ingen ærekær Arbejder under de nuværende Forhold tager Arbejde hos Hr. Schaldemose, er noget som figer sig selv.

Hædersmændene har paa enkelte Aftener været fulgt hjem af en Forsamling paa 400 a 500 Mennesker. Hverken de eller Hr. Schaldemose synes dog rigtig om denne store Opmærksomhed, og det Ringsted Politi er svært paa Tærne for at beskytte Hædersmændene. Hr. Schaldemose har dog fundet det formaalstjenligt at lade sine tro Hjælpere holde Fyraften 1½ Time før det ellers har været Skik og Brug paa hans Plads.

Teglværksarbejdere!

Paa Bloustrød Teglværk er der for Tiden Strejke for at værne Foreningsretten, men da Arbejderne kun har en politisk og ingen faglig Forening, kniber det for dem med den pekuniære Støtte. Vi kunde næsten fristes til at opfordre vore Medlemmer til at yde en ringe Skærv til disse Arbejdere, og Forretningsføreren er villig til at modtage Bidrag.

I den nærmeste Fremtid vil der sikkert blive gjort et alvorligt Forsøg paa at faa organiseret Teglværksarbejderne.

Bidrag til Strejken i Faxe.

—•—

Murersvendenes Understøttelsesforening i København ved C. M. Fisch 500,00; ved P. Poulsen, Rømersgade København 200,00; ved Social-Demokratens Ekspeditionskontor 500,00; Arbejderforeningen for Dalby—Tureby Sogne ved Anders Andersen, Rode 8,60; ved P. Poulsen, Rømersgade, Kbhvn. 220,00; Marmor- og Granitslibernes Fagforening, Kbhvn. 5,00; Skrædernes Fagf.. Silkeborg 5,00; Tømrernes Fagf., Fakse 12,60; Hmd. Chr. Larsen, Atrup Mark 1,50; Arbmd. Fagf. Køge 20,00; Tommerup socialdemokratiske Forening 27,50: Hmd. H. Hansen, Fakse Mark 1,50; ved Social-Demokratens Ekspeditionskontor 300,00; en Ubekendt 2,00; Simon Jensens Jordarbejdere i Smallegade ved Rasmus Petersen 2,75; ved P. Poulsen, Rømersgade, København 100,00; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 200,00; Skrædernes Fagf., Ringkøbing 17,61; Arbmd. Fagf. Køge 15,00; Konsul Prip, Fakse 100,00; Murer Fr. Christiansen, Valleby, paa Kuponbog 38, 4,60; Kul- & Havnearb. Fagf., Helsingør 18,83; Mursvend Otto Jensen, Vordingborg 5 00; ved Snedker C. Christensen, Nyborg 9 41; ved Snedker P. Lorentzen, Esbjerg 75,00; Drejernes Fagf., Slagelse 4,00; Skrædernes do. do. 3 25; Skomagernes do. do. 2,90. Ialt 2362 Kr. 5 Øre; med det tidligere offentliggjorte 11,463 Kr. 23 Øre.

Mulige Fejl i Bidragslisten bedes anmeldte til Forretningsfører Fr. Hansen, Helliggandsgade 23 E, Slagelse.

Hvem der endnu er i Besiddelse af Kuponbøger fra eller Penge til Strejken, bedes indsende disse, for at Regnskabet kan opgøres.

En hjertelig Tak bringes til alle for den store Offervillighed, der er udvist i denne Sag.

Meddelelser.

—•—

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Helliggandsgade 23 E Slagelse.**

Fr. Hansen.

Arbejdsmændenes Fagforening i Køge afholder ordinær Generalforsamling, Onsdag d. 8. Juli, Aften Kl. 8 i „Norske Løve"

Dagsorden: Punkt 1. Regnskabet. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Valg af Formand. 5. Valg af Revisor. 6. Valg af Fanebærer. 7. Valg af Repræsentanter til Kongressen i Helsingør. 8. Valg af Repræsentanter til de samvirkende Fagforeninger.

Medlemmerne bedes give talrigt Møde.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 7 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Kvringent bedes betalt paa disse Møder og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Jens Kr. Andersen, Herlose pr. Ringsted.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Rømersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 7. | 15. Juli. | 1896.

Kongressen.

—:—

Dagsorden

for Arbejdsmændenes Centralforbunds 7. Kongres i Helsingør den 19—20 Juli 1896.

Kongressen samles Kl. 12½

Punkt 1. Mandaternes Prøvelse.
„ 2. Fastsættelse af Kongressens Møder.
„ 3. Valg af Kongressens Funktionærer.
„ 4. Beretning om Forbundets Virksomhed.
„ 5. Regnskabet fremlægges til Godkendelse.
„ 6. Forslaget fra Helsingør om Strejkebidrag.
„ 7. Do. fra do. om Oprettelse af et særligt Strejkefond.
„ 8. Do. fra Faxe, Helsingør og Forretningsføreren om Sammenslutning af alle Arbejdsmænd i Danmark.
„ 9. Do. fra Køge om ensartede Medlemsbøger.
„ 10. Do. fra do. om Timelønnens Højde og Agitationen derfor.
„ 11. Do. do. om særlig Bidrag til Agitationen.
„ 12. Do. fra do. om Kontingentets Højde.
„ 13. En Henstilling fra Herfølge.
„ 14. Et Forslag fra Nykøbing Falster, at alle under Centralforbundet staaende Foreninger offentliggøres i Fagbladet.
„ 15. Fastsættelse af Forretningsførerens og Redaktørens Løn.
„ 16. Eventuelt.
„ 17. Valg af Hovedbestyrelse og Redaktør, samt Revisor.
Punkt 18. Tid og Sted for næste Kongres' Afholdelse. Forslag fra Nykøbing paa Falster, at den afholdes der i Byen.

* * *

Til de Delegerede ved Kongressen. De Delegerede, som under Kongressen kunde ønske at erholde anvist Kvarter til en forud akkorderet billig Pris, bedes desangaaende at tilskrive Viseforretningsføreren, Hr. C. Dyrbye, Stengade Nr. 33, Helsingør. Kost og Logi vil da antagelig kunde erholdes for en Pris af ca. 2 Kr. pr. Døgn, men Meddelelse maa tilsendes C. Dyrbye i Tide.

* * *

Hovedbestyrelsen samles i Helsingør Lørdag Aften forud for Kongressen. Hovedbestyrelsens Medlemmer maa derfor være i Helsingør senest Kl. 5^{40}. Dette Tog afgaar fra København Kl. 3^{25}.

For de Hovedbestyrelsesmedlemmers Vedkommende, som eventuelt samtidig ere valgte som Delegerede for deres Afdeling, maa vedkommende Afdeling udrede Halvdelen af Kongresudgifterne.

* * *

Mandaterne til de Delegerede vil Afdelingerne faa tilsendt fra Forretningsføreren først i næste Uge. Mandatet maa være underskrevet af mindst 2 Bestyrelsesmedlemmer for vedkommende Afdeling.

Forslag til Kongressen.

Fra Arbejdsmændenes Fagforening i Helsingør foreslaas følgende:

1. Under en eventuel Strejke opkræves et Strejkebidrag af mindst 25 Øre af hvert Medlem, som sorterer under Forbundet.

2. Vil Kongressens Repræsentanter virke for en Sammenslutning af alle Arbejdsmænd i Danmark, saaledes at de nuværende Centralforbund bibeholder deres egne Forretningsførere.

3. Oprettelse af et særligt Strejkefond, hvortil der betales særskilt Bidrag, ens for hvert Medlem, og som fastsættes ved Lov.

Fra Nykøbing, Falster, stilles følgende Forslag:

1. Næste Kongres afholdes i Nykøbing paa Falster.

2 Alle de under Centralforbundet sorterende Foreninger averterer i Fagbladet.

Fra Forretningsføreren, eventuelt fra Hovedbestyrelsen, vil fremkomme et mere detailleret Forslag om Sammenslutning med de andre Arbejdsmændsforbund. Naar Forslagets Ordlyd ikke kan fremkomme her i Bladet, saa har dette sin Grund i, at det blev overdraget til Lyngfie at renskrive og hektografere det, men det er endnu ikke modtaget fra ham.

Forslaget, som er udarbejdet af Forretningsføreren sammen med C. Jensen, Kolding, og Lyngfie, København, gaar imidlertid i Korthed ud paa følgende:

De nuværende Forbund bibeholdes, og hvert Forbund vælger og lønner selv sin Forretningsfører, med der dannes en Overledelse, som bestaar af de til enhver Tid fungerende Forretningsførere.

Disse erholder intet særligt Vederlag for deres Sæde i Overledelsen, men kun Rejsegodtgørelse og Diæter. De deler forøvrigt Arbejdet imellem sig.

Til Hovedkassen svares et Kontingent af 10 Øre maanedlig pr. Medlem om Vinteren og 15 Øre om Sommeren.

Fagbladet udgives af Hovedledelsen og tilstilles Afdelingerne gratis. Ligeledes sorterer alle Strejker under Hovedledelsen, og den drager Omsorg for en planlagt Agitation.

Der afholdes aarlig en Kongres, hvor de enkelte Forbund den første Dag forhandler deres egne Sager hver for sig. Derefter træder Kongressen sammen og forhandler Fællessagerne.

Kongressen afholdes paa et centralt beliggende Sted (Fyn), og enhver Afdeling sender 1 Repræsentant for indtil 300 Medlemmer, og derefter 1 for hver 300.

Fra Afdelingerne.

Lønkampe.

Slagelse. Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn har lige siden sidst i Februar søgt at opnaa Forhandling med Murer- og Tømrermesterforeningen angaaende Lønvilkaarene ved Murer-, Jord- og Betonarbejde. Saa ofte de imidlertid fremsendte deres Tilbud om Forhandling, fik de den Besked tilbage, at Mesterforeningen ikke fandt sig foranlediget til at forhandle med Fagforeningen, ligesaa lidt som den fandt Anledning til at gøre nogensomhelst Indrømmelse. Sluttelig besvarede Arbejdsmændene Spørgsmaalet afgjort ved en Voldgiftskendelse, af den mellem Fælles-Fag- og Arbejderforeningen og Arbejdsgiverforeningen for Slagelse og Omegn bestaaende Voldgiftsret, men ogsaa denne Afgørelse undslog Mestrene sig for, og det saa' saaledes ud, som om Arbejdsmændene kun havde den ene Udvej, ved en almindelig Strejke over hele Linjen at fremtvinge deres Fordring.

Onsdag den 1ste Juli tog imidlertid Forretningsføreren for Centralforbundet Affære, og ved ihærdige Forhandlinger lykkedes det sent samme Aften at opnaa Overenskomst med tre af de største Murermestre, nemlig Firmaet F. Thomsens Sønner, M. Nielsen og Ehlers.

Disse Herrer gik ind paa at betale en Timelon af 25 Øre, med et Tillæg for Sten- og Kalkbærere af 1½ Øre pr. Time for hver Etage af Bygningens Højde ud over Stueetagen, 35 Øre for Over- og Helligdagsarbejde samt hurtigst mulig at lade deres Folk assurere mod Ulykkestilfælde.

Da Betalingen hidtil i de fleste Tilfælde kun har andraget 22 Øre pr. Time, var det saaledes et ikke ringe Fremskridt her skete, og Arbejdsmændene tog derfor mod Tilbudet og fortsatte Arbejdet hos de nævnte tre Mestre.

Torsdag Morgen forelagdes denne Overenskomst de øvrige Mestre til Underskrift, og da de alle som en nægtede at underskrive, nedlagdes Arbejdet.

For Tiden er Arbejdet nedlagt hos A. C. Rasmussen, Nytofte, ogsaa kaldet Skandia-Rasmussen, Arkitekt Knud Larsen og en Del Smaamestre, som dog kun bestæftiger hver en Mand. I Alt er ca. een Snes Mand implicerede i Striden.

Af de blokerede Mestre gør særlig Hr. Rasmussen sig fortvivlede Anstrængelser for at hværve Skruebrækkere, og hans Anstrængelser er til Dels — men ogsaa kun til Dels — kronede med Held. Her i Slagelse findes nemlig en Del ærede Samtidige, som man som Regel kan finde staaende paa Fisketorvet, holdende dem ved en Fiskevogn eller en Lygtepæl. Alle disse gæve Folk er nu snart komne i Arbejde hos Hr. Rasmussen, men da de alle hellere figer en Pot end en Pægl, saa falder de som Regel af paa den tidlig paa Dagen. Nogle har allerede til Frokost været saa fortinnede paa Øjnene, at de har maattet forlægge deres Virksomhed til Sengen eller en Landevejsgrøft, andre har det gaaet ligedan til Middag, og det er kun yderst faa, der har kunnet udholde Dagens Møje og Besværligheder til Fyraften.

Hr. Rasmussen skal da ogsaa være grundig ked af Historien, men endnu har han ikke kunnet bekvemme sig til at underskrive paa Overenskomsten. Vi nærer imidlertid det Haab, at ingen ærekær Arbejder tager Arbejde hverken hos ham eller nogen af de andre, før de har underskrevet.

For Arkitektens Vedkommende stiller Sagen sig lidt anderledes. Hans Arbejde indskrænker sig nemlig væsentlig til mindre Reparationer, hvortil han kan nøjes med enhver gammel Kone. Hos [illegible] forudses derfor en langvarig Kamp. Svendene har maattet kæmpe med ham i Aarevis, før de fik lært ham Respekt for deres Organisation, og vi Arbejdsmænd kommer sikkert til at gøre ligesaa; men sent eller tidlig vil han dog komme til at give efter, naar vi blot holder ud i Enighed og Sammenhængighed.

For Smaamestrenes Vedkommende er der ingen Grund til at græde. De kommer nemlig af dem selv ligesom Suit, hvis de nogensinde faar noget at bestille.

Nitterne i Helsingør. Den 19de Juni tilstillede Nitternes Fagforening i Helsingør Helsingørs Jærnskibs- og Maskinfabrik et Forlangende om en Lønforhøjelse. Forretningsføreren har i den Anledning gentagne Gange været i Helsingør og pleiet Underhandlinger med Værftets Direktør. Disse Underhandlinger har imidlertid været forgæves. Ganske vist blev der fra Værftets Side gjort et Tilbud om en Forhøjelse af Timebetalingen med gennemsnittig 1 Øre pr. Mand. Men da det er 8 Aar siden, Nitterne har opnaaet en Lønforbedring, og da Timelønnen for det yderst strænge og farefulde Arbejde — der indtræffer nemlig mangfoldige Ulykkestilfælde ved Nittearbejdet — kun har været 25 a 27 Øre, vil Enhver kunne forstaa, at der ikke kunde gaas ind paa dette ringe Tilbud.

I Tirsdags endte Forhandlingerne med, at Formanden for Direktionen, Hr. Borgmester Rosenstand, forlangte en yderligere Frist til Lørdag. Paa et af Nitternes Fagforening Tirsdag Middag afholdt og af saa godt som alle Nitterne besøgt Møde vedtoges det imidlertid enstemmigt straks at nedlægge Arbejdet, idet man gik ud fra, at Direktionen havde haft Tid nok i de tre Uger, der er forløbne siden Forlangendets Fremkomst, til at tage sin Beslutning. Desuden frygtede man for, at man ved at arbejde endnu en 4 5 Dage skulde fremme Arbejdet paa et under Bygning værende Skib, saa meget at Værftet skulde have lettere ved at holde en eventuel Konflikt gaaende. Derfor skred man straks til en Arbejdsnedlæggelse.

Ca. 100 Nittere deltager i denne Strid, og vore Afdelinger maa nu vise deres Beredvilligheb til at yde Støtte.

Helsingørerne har altid vist sig som brave Kammerater, naar der har været Stridigheder andre Steder, og Nitterne har blandt andet vist deres Offervilligheb under den haarde Kamp i Fakse, hvor den væsentligste Del af de Bidrag, der er indkommet fra de samvirkende Fagforeninger i Helsingør i Virkeligheden er Bidrag fra Nitterne. Nu gælder det for os at vise Gengæld mod Helsingør.

Vi har allsaa nu 100 Mand ledige i Helsingør og 20 i Slagelse. Vi véd, at der ikke skal smaa Midler til, hvis Kampen trækker ud. Men vi véd ogsaa, at disse Midler let kan skaffes til Veje, naar blot hvert Medlem gør sin Pligt. Men husk, at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp, og tag derfor straks fat paa Indsamling af Bidragene.

Begge disse Kampe kan vindes, og, ikke sandt, Kammerater, de skal vindes! Derfor hurtig Haand paa Værket.

Andre Efterretninger.

Fakse. Her afholdtes et godt besøgt Møde, Fredag Aften den 3die Juli. Fakse Afdeling er ved godt Mod efter den nu afsluttede haarde Kamp, og Kvinderne spekulerer svært paa, at skænke Foreningen en Fane i den nærmeste Fremtid.

Ny Afdeling. Maribo Afdeling har fra 1ste Juli indmeldt sig under Centralforbundet. Vi byder dem hjærtelig Velkommen.

Faner. I Maribo og Nakskov vil de respektive Afdelinger i den aller nærmeste Fremtid indvie nye, smukke Faner.

Helsingør. Arbejdsmændenes Fagforening foretog Søndag d. 5. Juli en vellykket Udflugt til Hillerød. Her besaas Slotsparken, Frederiksborg Slot o. s. v. Efter at der var afholdt en talrigt besøgt Fællesspisning, blev der holdt Taler af Forretningsfører Fr. Hansen Slagelse, og C. Dyrbye Helsingør.

Formanden for Mørdrup Afdeling bragte en Tak fra denne Afdeling for Indbydelsen til at deltage i Festligheden. Derefter toges der fat paa Dansen, som

Regnskab for Arbejdsmændenes Centralforbund i April Kvartal 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Kassebeholdning den 1. April	60	69
Kul- og Havnearb. Fagf. i Helsingør, af 106 Medlemmer for April, Maj og Juni	50	88
Arbmd. Fagf. i Helsingør, af 175 Medlemmer for April, 200 for Maj og 225 for Juni	96	„
Arbmd. Fagf. i Mørdrup, af 8 Medlemmer for April, 12 for Maj og 16 for Juni	5	76
Arbmd. Forb. i Roskilde af 26 Medlemmer for April, 14 for Maj og 20 for Juni	9	60
Arbmd. Fagf. i Store-Heddinge af 15 Medlemmer for April, 18 for Maj og 17 for Juni	8	4
Arbmd. Fagf. i Slagelse af 62 Medlemmer for April, Maj og Juni	29	76
Arbmd. Fagf. i Ringsted af 40 Medlemmer for Februar og Marts og 45 for April, Maj og Juni	34	40
Arbmd. Fagf. i Nykøbing, Falster af 25 Medlemmer for Maj og 51 for Juni	12	16
Arbmd. Fagf. i Vordingborg af 26 Medlemmer for Juni	4	16
Arbmd. Fagf. i Bandholm af 41 Medlemmer for Juni	6	56
Nitternes Fagf. i Helsingør af 80 Medlemmer for Maj	12	80
Arbmd. Fagf. i Nakskov af 110 Medlemmer for Juni	17	60
Arbmd. Fagf. i Hasløv af 22 Medlemmer for Juni	3	52
Arbmd. Fagf. i Køge af 39 Medlemmer for April, 42 for Maj og 46 for Juni	20	32
Arbmd. Fagf. i Holbæk af 25 Medlemmer for Maj og Juni	8	„
Arbmd. Fagf. i Fakse af 104 Medl. for Juni	16	64
Arbmd. Fagf. i Herfølge af 9 Medlemmer for Marts, April, Maj og Juni	5	76
Arbmd. Fagf. i Nykøbing, Falster for Ekstrablade	2	25
Arbmd. Fagf. i Køge for Ekstrablade	„	90
Tuborg Fabriker for Annoncer i Februar, Marts, April og Maj	24	„
Ballance	429	80

Udgift.	Kr.	Øre
Reiseudgifter i Kvartalet	50	15
Diæter paa Rejser	65	„
Porto, Papir, Konvolutter og Hektografmasse	14	15
Trykning af Fagbladet og Porto for samme	86	75
5 Forbundsstempler	15	„
Redaktørens Løn i Kvartalet	30	„
Forretningsførerens Løn i do.	85	48
Kassebeholdning	83	27
Ballance	429	80

Fr. Hansen.

gik med Liv og Lyst, indtil Hjemturen fandt Sted.

Agitationsmøder.

—,—

Vordingborg. Fredag den 26. Juni afholdtes et Møde i Vordingborg, hvor Forretningsføreren var tilstede. Afdelingen i Vordingborg, som først er stiftet i indeværende Foraar, har allerede formaaet at faa Daglønnen for Murarbejdsmændene forhøjet med ca. 50 Øre. Nu havde Mursvendene imidlertid fremtvunget, at de for deres Vedkommende arbejdede paa Akkord, og Arbejdsmændene stod derfor lidt tvivlende overfor Spørgsmaalet, om de ikke ogsaa skulde fremtvinge Akkordsystemet. Dette Emne var derfor det brændende paa Mødet; men da man var enig om, at Fagforeningen var stærk nok til at forebygge, at Arbejdsmændene blev særlig flaaede paa Arbejdspladsen, og eventuelt vilde kunne forlange flere Folk i Arbejde, dersom det viste sig, at Arbejdet blev særlig forceret paa Grund af Svendenes Akkord, saa søgte Forretningsføreren i sit Foredrag særlig at paavise Akkordsystemets Skadelighed og bad Arbejdsmændene overveje, hvad Følgen vilde blive af at fremtvinge Akkordsystemet. Han frygtede for, at dette let vilde føre til, at det Arbejde, som der nu var 4 Mand om, vilde blive udført af 2 eller 3, og disse vilde saa komme til at slide uforholdsmæssig haardt, medens andre blev gjort brødløse.

Forretningsførerens Udvikling og Belysning af Spørgsmaalet modtoges med Bifald af den ret talrige Forsamling, og efter at Formanden og enkelte Medlemmer kort havde udtalt sig i Tilslutning dertil, vedtoges det enstemmigt ikke at fremtvinge Akkordsystemet, men derimod at arbejde hen til Timelønnens Forhøjelse og Indførelse over hele Linjen.

Saksköbing. Fra Vordingborg tog Forretningsføreren en Tur til Saksköbing. Denne lille lollandske Købstad er én af de Pletter, som hidtil har ligget temmelig uberørt af Arbejderbevægelsen, og navnlig har Arbejdsmændene hidtil ikke forsøgt at bedre deres Løn- og Leevilkaar ad Organisationens Vej.

Forholdene her er imidlertid ret gode at faa Forstand af, og naar man hører og ser de yderst slette Lønvilkaar, hvorunder Arbejdsmændene her virker, saa behøver man just ikke at være nogen særlig stor Regnemester for at regne ud paa Kroner og Øre, hvilken Betydning og Ind-

flydelse en god faglig Organisation kan have paa Arbejdernes Levevilkaar.

Som bekendt lykkedes det for kort Tid siden i Nykøbing paa Falster at faa Timelønnen for Murarbejdsmænd forhøjet til 28 Øre, altsaa 2 Kr. 80 Øre pr. Dag + et Tillæg af 2 Øre pr. Time for Sten- og Kalkbæreres Vedkommende for hver Etage af Bygningens Højde udover Stueetagen. Dette smukke Resultat opnaaedes selvfølgelig kun fordi Arbejdsmændene i Nykøbing er taalelig godt organiserede.

I Saksköbing, som kun ligger 2 Mil fra Nykøbing, betaler Murmestrene kun deres Arbejdsmænd 1 Kr. 65 Øre — figer og skriver en Krone og femogtreds Øre — om Dagen. At dette skrigende Misforhold mellem Arbejdslønnens Højde i Nykøbing og Saksköbing alene har sin Grund deri, at Arbejdsmændene er organiserede det førstnævnte, men ikke det sidstnævnte Sted, vil næppe ret mange, der kender lidt til Arbejderbevægelsens Historie, være i Tvivl om.

Ved Bistand fra Formanden for Fælles-Fag- og Arbejderforening en i Maribo, Hr. Skomager Løfgren, var der til Lørdag Aften den 27. Juni indvarslet til et offentlig Møde i Saksköbing, hvortil særlig alle Arbejdsmænd var indbudte.

Da Klokken var otte, hvilken var den Tid hvortil Mødet var berammet, var der endnu ikke kommet et Menneske til Stede. Kl. 8½ var der endnu kun en halv Snes Mennesker, men henad 9-Tiden var der samlet cirka 60 Mennesker, og Forretningsføreren holdt saa et Foredrag om Organisationens Nytte, Nødvendighed og Betydning. Ved Eksempler paavilste han, hvorledes Organisationen var i Stand til at hæve Arbejdernes Løn og derved ogsaa til at bedre deres Levevilkaar. Ligeledes paavilste han, at Sammenslutningen var den eneste Vej, ad hvilken Arbejderne kunne naa til at hævde deres rent personlige Frihed og deres borgerlige og menneskelige Rettigheder. I kraftige Ord, manede han Saksköbing Arbejdsmænd til at tage fat paa Oprettelsen af en Fagforening.

Foredraget modtoges helt igennem med udelt Sympathi af den efter Forholdene ret talrige Forsamling. Et Par Tilstedeværende udtalte sig i Tilslutning til Foredragsholderen, og efter Mødets Slutning toges der fat paa Oprettelsen af en Fagforening.

Tyve af de Tilstedeværende indmeldte dem straks, og der nedsattes et Udvalg paa 5 Mand til at udarbejde Love, og foretage det videre fornødne i Sagen.

Vi haaber nu, at Saksköbing Arbejdsmænd vil tage kraftig fat paa Agitationen for deres Forening, saa vi snarest mulig kan byde deres Forening velkommen indenfor Centralforbundets Rammer, og bliver blot den tilstrækkelige Kraft og Alvor lagt ind paa Foreningens Fremvækst, skal det nok vise sig, at den skal bære gode Frugter.

Bandholm. Ogsaa denne idylliske Plet, der ligger i de skønneste Naturomgivelser tæt ved Stranden og op til den store og smukke Knuthenborg Park paa Lolland, har hidtil levet temmelig uberørt af Arbejderbevægelsen.

Sidst i Maj blev der imidlertid ved et Møde, hvor Skomager Løfgren fra Maribo var til Stede som Taler, oprettet en Forening for Arbejdsmænd.

Siden da har Foreningen gaaet stødt og roligt fremad, og den tæller allerede et efter Forholdene ret respektabelt Medlemsantal.

Søndagen d. 28. Juni havde Foreningen arrangeret et Møde med Forretningsføreren som Foredragsholder. Mødet havde nærmest en Privatkarakter, idet Værten, som havde overladt Foreningen Lokalet, havde modsat sig at Mødet afholdtes som offentlig. Trods dette, var der dog paa Slaget 4 mødt en Forsamling paa cirka 50 Mennesker, som med udelt Opmærksomhed fulgte Forretningsførerens Foredrag.

Efter Mødets Slutning indmeldte adskillige af de Tilstedeværende dem i Foreningen, og alt i alt fik vi det bestemte Indtryk, at Foreningen her var fuldstændig inde i den rigtige Gænge, og at Bandholm Arbejdsmænd er Folk, som ved hvad de vil og vil hvad de ved.

Maribo. Søndag. d. 28. Juli havde Arbejdsmændenes Fagforening i Maribo indbudt til et offentligt Møde med Forretningsføreren som Taler, og skønt der samme Dag afholdtes offentlig Sygekassefest tæt udenfor Byen, saa havde dog en Forsamling paa 60 a 70 Mennesker givet Møde i „Landro"s Sal.

Forretningsførerens Foredrag fulgtes med udelt Opmærksomhed, og Forsamlingen gav jævnlig sit Bifald til Kende. Efter Foredragets Slutning udtalte flere sig i Tilslutning dertil.

En juft i de Dage paa Dampmøllen i Maribo udbrudt Strejke, gav Anledning til en lille Diskussion. Alle vare dog enige om, at hvis Arbejdsmændene paa Dampmøllen havde været organiserede, saa havde der været de bedste Udsigter til at Kampen kunde faa et heldigt Udfald, skønt Tidspunktet efter Flereś Mening juft ikke var heldig valgt.

Efter Mødets Slutning indmeldtes flere nye Medlemmer i Foreningen; bl. a. de Arbejdsmænd, som havde nedlagt Arbejdet paa Dampmøllen. De havde her faaet at føle, at den enkelte Arbejder kun regnes for saa uhyre lidt, og de tog derfor nu det fornuftige Parti og meldte dem til Tjeneste under Fagforeningens Fane.

Alt i alt synes det som den faglige Bevægelse har slaaet dybe Rødder blandt Arbejdsmændene paa Lolland og Falster. Vi ønsker dem til Lykke dermed, og haaber, at de vil arbejde trofast videre ad Sammenslutningens, Brodskabets og Solidaritetsfølelsens Vej, og vi tør forudsige, at de ingen Sinde vil komme til at fortryde det.

Af Mangel paa Plads

maa Fortegnelsen over de sidst indkomne Bidrag til Strejken i Fakse udelades til næste Gang. Forøvrig en hjærtelig Tak fra Fakse Kalkbrudś Arbejdere til Enhver, som har støttet dem i deres lange og haarde Kamp.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Rømersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 8. | 15. August. | 1896.

Arbejdsmændenes Centralforbunds 7. Kongres.

—•—

Vort Forbund afholdt sin 7de Kongres i Helsingør den 19. og 20. Juli med den i sidste Nummer af Fagbladet offentliggjorte Dagsorden.

Kongressen aabnedes Kl. 12½ af Forretningsføreren, som bød de mødte Delegerede velkommen og bad dem vælge et Udvalg paa 3 Medlemmer til at prøve Mandaterne. Hertil valgtes C. Dyrbye og L. P. Poulsen, Helsingør samt N. Nielsen, Køge.

For Hovedbestyrelsen var mødt: Forretningsfører Fr. Hansen, Slagelse, Viceforretningsfører C. Dyrbye, Helsingør, og Hovedbestyrelsesmedlem N. Nielsen, Køge. Disse 3 var samtidig valgt til Delegerede for deres respektive Foreninger.

Af Delegerede var endvidere mødt følgende: For Arbejdsmændenes Fagforening i Helsingør: N. Riisgaard, L. P. Poulsen og N. Jensen. For Kul- og Havnearbejdernes Fagforening i Helsingør: Jørg. Andersen, N. Thuesen og Fr. Jakobsen. For Nitternes Fagforening i Helsingør: L. Jensen og H. Olsen. For Riggernes Fagforening i Helsingør: H. M. Olsen. For Arbejdsmændenes Fagforening i Fakse: J. Mortensen, J. Rasmussen og P. Frederiksen. Do. i Mørdrup: N. N. Larsen. Do. i Herfølge N. P. Petersen. Do. i Haslev H. P. Christensen. Do. i Vordingborg L. P. Henriksen. Do i Birkerød A. Jørgensen. Do i Nykjøbing F. Chr. Jørgensen. Do. i Roskilde L. P. Olsen. Do. i Slagelse H. S. Hansen, samt for Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn Forretningsfører C. Jensen.

Alle Mandater godkendtes, og der var saaledes 24 Delegerede tilstede.

Forretningsføreren bød paany velkommen idet han udtalte Haabet om, at det Arbejde der blev udført paa denne Kongres maatte blive til Held og Lykke for Organisationen i Almindelighed og Centralforbundet i Særdeleshed, og idet han bad de Delegerede holde dem til de foreliggende Sager og føre en rolig og saglig Forhandling, gik man over til Dagsordenens Punkt 2.

Kongressens Møder fastsattes saaledes: Søndag fra Kl. 2 til 5, offentlig Møde Kl. 6.

Mandag, Møder fra Kl 8 til 10, 11 til 1 og fra 2½ til Kongressens Slutning.

Punkt 3. Til Ordstyrere valgtes C. Dyrbye, Helsingør og N. Nielsen Køge. Til Sekretærer valgtes Jens Rasmussen, Fakse og N. Riisgaard, Helsingør. Dermed erklæredes Aabningsmødet for sluttet.

2det Møde Kl. 2.

Dirigent N. Nielsen.

Punkt 4. Forretningsføreren oplæste Forhandlingsprotokollen og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Tidsrum siden sidste Kongres.

Af Beretningen fremgik, at medens Forbundet i Oktober Maaned i Fjor talte 9 Foreninger med tilsammen 410 Medlemmer, saa talte det nu 20 Foreninger med 1187 Medlemmer.

Der var i de ¾ Aar afholdt 30 Agitationsmøder og foretaget 38 Rejser.

Fra Oktober til lidt ind i Januar havde det været en forholdsvis stille Tid, men saa kom den lange og haarde Kamp i Fakse. Modstanderne vilde jo gerne nu give det Udseende af, at denne Kamp var fuldstændig tabt, men man maatte erindre, at det eneste, der kæmpedes om, var Bevarelsen af Forhandlingsretten, og det bedste Bevis paa, at Kampen var fuldstændig vundet, var det, at Fakse i Dag mødte her med 3 Repræsentanter, og deres Forening stod nu 2 a 3 Gange saa mandstærk, som da Kampen begyndte. Endvidere skulde Foreningen i denne Uge have indviet sin nye Fane, og dette kunde vel ogsaa opfattes som et Bevis paa, at Sejren var vundet.

Den sidste Tid havde været en ret bevæget Tid. I Ringsted var efter en 2 Dages Kamp opnaaet en Lønforbedring af 25 Øre pr. Dag for Murarbejdsmændene, og i Nykøbing var der efter 1 Dags Kamp opnaaet 3 Øre mere pr. Time plus Løbebrostillæg. I Vordingborg var der uden Kamp opnaaet ca. 50 Øre mere om Dagen, og i Slagelse var der ligeledes hos adskillige Murermestre opnaaet 2 a 3 Øre pr. Time plus Løbebrostillæg, medens Kampen endnu føres her med adskillige, som ikke vilde gaa ind paa denne Overenskomst.

For Tiden var vi i Kamp med disse enkelte Murermestre i Slagelse, og ligeledes henstod Kampen med Savværksejer Schaldemose i Ringsted endnu uafgjort.

Endelig levede vi jo for Tiden i en ret alvorlig Situation her i Helsingør, men Forretningsføreren haabede, at ethvert af Forbundets Medlemmer nu vilde vise sit Broderfind og sin Offervillighed overfor vore Brødre i Helsingør. Sammenholdet her mellem Arbejderne var fortrinligt, og blot der vdedes den tilstrækkelige pekuniære og moralske Støtte, nærede han ingen Tvivl om, at vi kunde bære en smuk Sejr hjem.

Alt i Alt var der Grund til at se tilbage paa de forløbne tre Fjerdingaars Virksomhed med Tilfredshed, ligesom man ikkert kunde se Fremtiden fortrøstningsfuld i Møde.

C. Dyrbye bragte Forretningsf. en Tak for hans Virksomhed og Opofrelse i Forbundets Tjeneste, og de Delegerede sluttede sig enstemmig hertil.

De Delegerede fra forskellige af Afdelingerne bl. a. Fakse, Haslev, Vordingborg, Slagelse og Mørdrup oplyste, at deres Foreninger nu stod med betydelig større Medlemsantal end ved sidste Indbetaling, og at Medlemsantallet i Forbundet saaledes i Øjeblikket var større end de nævnte 1181

Forhandlingsprotokollen og Beretningen godkendtes enstemmigt.

Punkt 5 Forretningsføreren aflagde derefter det andet Steds i Bladet optrykte Regnskab, hvilket ligeledes enstemmig godkendtes.

Da der ikke var kommen nogen Repræsentant til Stede for Arbejdsmændenes Fællesorganisation i København udsattes Behandlingen af Punkterne 6, 7 og 8

Punkt 9. Det paalagdes Hovedbestyrelsen at udarbejde og fremkomme med Forslag om ensartede Medlemsbøger til næste Kongres.

Punkt 10. Under en Diskussion om Timelønnens Højde oplystes det at man flere Steder var naaet til et saadant Samarbejde med Murermestrene, at disse ikke lod sig betjene af Folk, som stod udenfor den faglige Organisation, og at Arbejdsmændene ikke betjente de Svende, som stod udenfor Organisationen.

Det vedtoges at søge en Forhandling med Murerforbundet for muligvis at komme til dette Forhold overalt.

Dermed sluttede første Dags Forhandlinger.

Kl. 6 afholdtes et offenligt Møde, ved hvilket Forretningsførerne Fr. Hansen og C. Jensen m. fl. talte.

Mandag. Mødet Kl. 8. Dirigent C. Dyrbye.

Alle Delegerede var til Stede.

Da endnu ingen Repræsentant fra Københavns var kommen til Stede, udsattes Behandlingen af Punkt 11.

Punkt 12 og 13 henlagdes efter nogen Diskussion.

Punkt 14. Det bifaldtes at Foreningslisten jævnlig offenliggøres i Fagbladet.

Punkt 15. Forretningsførerens og Redaktørens Løn fastsættes til det samme, som nu er gældende.

Punkt 16. Det overlodes til Hovedbestyrelsen at sende Repræsentanter til det jysk-fynske Forbunds Kongres samt eventuelt til en Fagkongres i København.

Angaaende Landarbejdernes Organisation førtes en længere Diskussion og sluttelig vedtoges følgende af Forretningsf. stillet Resolution:

„Det anbefales at have sin Opmærksomhed henvendt paa de Egne af Landet, hvor der er Betingelser for at oprette Foreninger."

Punkt 17. Til Forretningsfører og Redaktør af Fagbladet genvalgtes Fr. H nsen, Slagelse, med Akklamation.

Til Hovedbestyrelsesmedlemmer genvalgtes C. Dyrbye, Helsingør, og N. Nielsen, Køge, og som ny Medlemmer valgtes Chr Jørgensen, Nykøbing, og J Mortensen, Fakse.

Til Suppleanter valgtes . Jensen, Helsingør, N. Larsen, Mørdrup, og H. P. Christensen, Haslev.

Til Revisorer valgtes L. P. Poulsen, Helsingør (genvalgt, og N. Riisgaard, Helsingør. Revisorsuppleanter blev H. Olsen og Fr. Jakobsen, Helsingør.

Punkt 18. Det vedtoges at afholde næste Kongres i Nykøbing paa Falster i Juli Maaned 1897. For saa vidt den vedtagne Sammenslutning finder Sted, bliver det dog Hovedbestyrelsen for Dansk Arbejdsmandsforbund, der bestemmer Tid og Sted for Kongressens Afholdelse. Rejseudgifter til Kongressen gøres fælles og paalignes Afdelingerne efter Medlemsantal.

Forhandlingerne udsattes nu til efter Middag.

Sidste Møde. Dirigent N. Nielsen. Forretningsføreren var fraværende, grundet paa, at der førtes Forhandlinger med Skibsværftets Direktion.

Fra Arbejdsmændenes Fællesorganisation for København og Omegn var nu kommen tilstede d'Hrr. Lyngsie og P. Boesen, og der toges nu fat paa Dagsordenens Punkt 8. Forslaget lød saaledes:

Udkast

til Grundlag for Dannelse af et „Dansk Arbejdsmandsforbund" gældende for hele Landet.

Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, Arbejdsmændenes Forbund for Sjælland og omliggende Øer og Arbejdsmændenes Fællesorganisation for København og Omegn danner tilsammen en Hovedforbund under Navnet „Dansk Arbejdsmandsforbund".

Hovedledelsen for dette Forbund bestaar af de til enhver Tid af de tre Forbund valgte Forretningsførere, som saa selv igen vælger deres Formand og forøvrigt deler Arbejdet imellem sig.

Agitationsarbejdet og alle Lønspørgsmaal forterer under og ordnes af Dansk Arbejdsmandsforbund og alle Portoudgifter godtgøres de respektive Forbunds Hovedbestyrelser efter Regning.

Endvidere overtager Dansk Arbejdsmandsforbund Udgivelsen af Arbejdsmændenes Fagblad og dette tilstilles gratis enhver Afdeling, som staar under et af de indordnede Forbund i lige saa mange Ek emplarer, som der er betalende Medlemmer.

Til Dansk Arbejdsmandsforbund betaler hvert af de indordnede Forbund et Kontingent af 10 Øre pr. Maaned pr. Medlem i Vinterhalvaaret og 15 Øre i Sommerha vaaret.

Hvert Forbund lønner selv sin Forretningsfører og som Hovedbestyrelsesmedlemmer erholder de ingen Løn men derimod fri Rejse og Diæter.

Der afholdes aarlig en Kongres, hvor hvert af de indordnede Forbund den første Dag forhandler sine egne Sager. Derefter træder Kongressen sammen til fælles Forhandling om Dansk Arbejdsmandsforbunds Sager

Til ongressen, som skal afholdes paa et centralt beliggende Sted paa Fyn, har enhver af de under de tre nævnte Forbund indordnede Foreninger Ret til at sende en Repræsentant for indtil 300 Medlemmer og fremdeles en Repræsentant for hver 300 Medlemmer.

Hovedledelsen har Ret til at udskrive ekstra Strejkebidrag, og enhver Afdeling er pligtig til at henlægge et Beløb af 5 Øre maanedlig pr. Medlem til et Re ervestrejkefond.

Fr. Hansen. Chr. Jensen. Lyngsie.

C. Jensen Kolding, og Lyngsie København anbefalede Forslaget, og udviklede hvilken Betydning en saadan Sammenslutning kunne have.

Efter en Diskussion, hvori C. Dyrbye Helsingør, N. Nielsen Køge, J. Mortensen Fakse m. fl. deltog, vedtoges det, at indmelde Centralforbundet i „Dansk Arbejdsmandsforbund" saasnart et af de andre Forbund tiltræder Udkastet, og Hovedbestyrelsen bemyndiges til sammen med de andre Hovedbestyrelser, at omarbejde Udkastet.

Da Punkterne 6, 7 og 11 dels faldt sammen med, dels vare afhængige af denne Vedtagelse henlagdes de, og Hovedbestyrelsen bemyndigedes til at omarbejde Centralforbundets Love i Overensstemmelse med Sammenslutningens Grundlag.

Dermed var Kongressens Dagsorden udtømt og de Delegerede skiltes i den glade Bevidsthed om, at her var lagt Grundstenen til et godt og varigt Samarbejde mellem de forskellige Arbejdsmandsorganisationer i Danmark.

„Dansk Arbejdsmandsforbund" vil straks komme til at omfatte 12,000—14,000 Medlemmer.

Tak til Kolleger i Helsingør.

Vi føler os overbevist om at være i fuld Overensstemmelse med samtlige Kongressens Deltagere, naar vi bringer vore Kolleger i Helsingør en hjærtelig og velment Tak for den smukke og billige Maade, hvorpaa de havde arrangeret de Delegeredes Ophold under Kongressen.

Red.

Til næste Gang.

Af Pladsmangel maa vi denne Gang undlade, at komme nærmere ind paa, at omtale Kongressens Resultater. Dog gør vi opmærksom paa, at enhver Afdeling for Eftertiden er pligtig at henlægge et Beløb af 5 Øre maanedlig pr. Medlem, og at dette Beløb til enhver Tid maa være disponibelt til Udbetaling under eventuelt indtrædende Strejker. Beløbet henlægges fra og med August Maaned.

Af samme Grund maa vi udelade en Artikel „Hvad vi har lært af de sidste Strejker", en Artikel fra Storehedinge og den sidste Del af Bidragslisten til Strejken i Fakse.

Red.

Fra Afdelingerne.

Sejre.

Slagelse. Da sidste Fagblad udgik, laa vi som bekendt midt i en Lønkamp med Murermestrene i Slagelse. Heldigvis var der dog opnaaet Overenskomst med 3 af de større Mestre, og Murmester A. C. Rasmussen (Nytofte) har nu, efter at have kæmpet drabelig i en Maaned endelig indset, at han ikke i Længden kunde være tjent med at nøjes med den Arbejdskraft han kunde hverve som Skruebrækkere, og han har derfor d. 8. August, sagtens med tungt Hjærte, underskrevet samme Overenskomst som de andre Mestre. Vi haaber dog, at Hr. Rasmussen snart vil komme til at indse, at dette Skridt var uhyre mere fornuftig end det han tog, da han kastede sig i Kampen. Havde Hr. Rasmussen straks underskrevet, saa kunde han sikkert sparet betydelig baade af Penge og Ærgrelse.

Et enkelt Foreningsmedlem, som gav sig til at agere Hædersmand hos Hr. Rasmussen, fortrød hurtig dette, og han har nu erlagt en Bøde paa 5 Kr. til Foreningens Kasse, og er optaget igen som nyt Medlem. Han husker sagtens til han bliver Hædersmand igen. En anden, som kaldes ved det betegnende Navn „Drikkevarer", har endog drevet det saa vidt, at han først har modtaget Strejkehjælp, og derefter givet sig til at være Strejkebryder. Han vil dog sikkert blive holdt i kærlig Erindring af alle hæderlige Arbejdere, indtil han gør sin Brøde god igen. Fremdeles er der fra denne Kamp Grund til at mindes Mursvend Peder . . ., som efter fattig Evne har gjort hvad han formaaede, for at skaffe sin kære Mester Skruebrækkere.

Forholdene i Slagelse er alsaa nu ordnede hos Murmestrene F. Thomsens Sønner, N. Nielsen Ehlers og A C Rasmussen. Derimod er Sagen endnu uafgjort hos Arkitekt Knud Larsen og Murerne P. Hansen, C. Nielsen, S. Christensen, Obel og P Christensen. Disse Herrer har imidlertid ikke stort at bestille, og skulle de nogen Sinde være saa heldige at faa et større Arbeide, saa vil de sikkert komme af dem selv ligesom Sult, naar vi blot vedblivende holder dem i Aande.

Helsingør. Ogsaa her stod vi i aaben Kamp da sidste Fagblad udgik, idet 100 Murere havde nedlagt Arbejdet. Næppe var dog Fagbladet trykt, før denne Kamp antog større Dimentioner.

Da Murerne havde nedlagt, blev Arbejdsmændene forlangt til at udføre deres Arbejde, og naar de nægtede dette blev de permitterede. I Løbet af faa Dage var 14 Arbejdsmænd paa denne Maade hældt ud fra Værftet, og den 11. Juli tilstillede de derfor Værftet en Skrivelse, hvori de forlangte disse 14 Mand genantagne, samt at ingen under Strejken maatte forlanges til at udføre Brækkearbejde.

Da dette Forlangende ikke blev imødekommet, tog de det resolutte Parti og nedlagde Arbejdet. Dette skete Tirsdag den 14. Juli, og vi fik nu omtrent 300 strejkende Arbejdsmænd tilligemed de 100

Hovedregnskab for Arbejdsmændenes Centralforbund

i Tidsrummet fra 1ste Oktober 1895 til 1ste Juli 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Kassebeholdning i Hovedkassen den 1. Oktober	89	4
do. overført fra Fagbladet . . .	28	56
Indbetalt af Arbejdsmændenes Fagf., Helsingør	210	40
do. Kul- og Havnearb. do. do.	151	68
do. Arbejdsm. Fagf., Mørdrup . .	18	24
do. do. Slagelse . . .	87	68
do. do. Køge	54	24
do. do. Roskilde . . .	28	64
do. do. Ringsted . . .	57	92
do. do. Fakse	25	92
do. do. Herfølge . . .	12	96
do. do. Holbæk . . .	11	20
do. do. Storehedinge .	8	4
do. do. Vandholm . .	6	56
do. do. Vordingborg .	4	16
do. Nitternes Fagf., Helsingør . .	12	80
do. Arbejdsm. Fagf., Nykøbing, F. .	12	16
do. do. Nakskov . . .	17	60
do. do. Haslev . . .	3	52
Indbetalt for Ekstrablade	21	98
do. for Annoncer	52	„
Ballance	915	30

Udgift.	Kr.	Øre
Trykning og Forsendelse af Fagbladet . . .	236	63
Villumsens Løn for Oktober	27	51
Udgifter ved Kongressen i Køge	47	83
Redaktørens Løn	90	„
Hektografmasse, Papir, Konvolutter og Porto .	31	3
7 Stempler og 1 Stempelpude	21	75
Lokaleleje i Storehedinge	4	„
Forretningsførerens Løn	162	68
Rejseudgifter og Diæter	210	60
Kassebeholdning	83	27
Ballance	915	30

Fr. Hansen, Forretningsfører.

Regnskabet revideret og befundet rigtigt Den kontante Kassebeholdning forevist.

J. C. Hansen. **L. P. Poulsen.**

Revisorer.

Nittere. Denne Arbejdsnedlæggelse havde til Følge, at Værftet erklærede Lock-out overfor de andre Fag paa Pladsen, og hele Striden kom saa til at omfatte ca. 1000 Mand, og Sagen saa saaledes ret alvorlig ud.

Den 20. Juli toges der atter fat paa Forhandlingerne. For Arbejdernes Vedkommende førtes disse af Byraadsmedlemmerne Chr. Rasmussen og Gartner Jensen, Helsingør, samt Forretningsfører Fr. Hansen og Snedkernes Forretningsfører Martin Olsen.

At Forhandlingerne vare lange og vidtløftige siger sig selv, men navnlig var det dog paany Nitterne og Arbejdsmændene det kneb for. Direktionen havde aabenbart haabet, at den ved at gøre Indrømmelser overfor de andre Fag, skulde faa dem til at lægge et Pres paa vore Folk saaledes at de kunde spises af med lidt eller intet, og lad os kun tilstaa det, det var med nogen Begrundelse, at Værftet saa saaledes paa Sagerne. Til en Begyndelse blev der langt fra taget blidt paa Arbejdsmændene fra flere af de andre Fag, og særlig var Smedene, eller rettere deres Forretningsfører, skal vi, for ikke at bruge for stærke Udtryk, sige højst uartig imod dem.

Arbejdsmændene stod imidlertid urokkelig fast paa deres Standpunkt, og da det mærkedes at det var Alvor, kom Sympatien lidt efter lidt.

Værftet bød imidlertid Nitterne lidt mindre end de havde budt dem før den store Lock-out, og Arbejdsmændene bød de slet intet.

Forhandlingerne fortsattes imidlertid. De forskellige Forretningsførere for Fagene tilkaldtes atter — Smed H. P. Hansen var dog nu fraværende og i hans Sted mødte Viseforretningsføreren Hr. N. Larsen, og vi skylder Sandheden at sige, at Hr. Larsen tog Sagen paa en langt mere fornuftig, hensynsfuld og sympatetisk Maade end Hansen gjorde, da han var til Stede. —

Resultatet af de første Forhandlinger med Værftet og den indbyrdes Konference mellem de interesserede Fag blev, at man Tirsdag den 27. Juli opnaaede Overenskomst over hele Linien, og i Løbet af Onsdagen ordnedes Dokumenterne. Torsdag den 29. toges der atter fat paa Arbejdet, og der blev paany Liv og Rore paa Skibsværftet.

Nitterne fik deres mindste Timeløn op fra 25 til 28 Øre, Arbejdsmændene fik deres Timeløn op fra 25 til 27 Øre og da de i Maj havde faaet den forhøjet fra 23½ til 25, kan Resultatet jo kaldes godt. Desuden opnaaedes det, at der for Eftertiden skal udstedes Akkordsedler ved enhver Akkords Paabegyndelse, medens det før har været temmelig almindelig, at der først naar Arbejdet var udført, meddeltes Arbejderne hvilken Pris, de skulde have for det. Enhver vil kunde indse, at et saadant Forhold var utilladeligt, og at det derfor var en betydelig Vinding, at faa det afskaffet.

De fleste andre Fag paa Værftet opnaaede lignende Fordringer. Eksempelvis skal nævnes, at Smedene fik mindste Timeløn forhøjet fra 25 til 30 Øre og at de løse Akkordforhold blev ordnet for alle uden Undtagelse.

Der oprettedes en skriftlig Kontrakt, som er gældende for hele Værftet indtil 1. April 1897, og fremdeles for et Aar ad Gangen, hvis den ikke forinden er opsagt med mindst 3 Maaneders Varsel.

Alt i alt et smukt Resultat.

Faneindvielse.

—:—

Lørdag den 25. Juli fik Afdelingen i Fakse indviet sin nye Fane.

Forretningsfører Fr. Hansen var til Stede og holdt et forholdsvis langt og indgaaende Foredrag om Organisationens og Fanens Betydning.

Fanen er af rødt uldent Tøj. Det er en særdeles stor Fane. I forgyldt

Inskription bærer den Foreningens Navn og Stiftelsesdag, samt Ordene „Enighed gør stærk" I Midten findes følgende Insignier. To Hænder rækkes til hinanden over et fraabende Hav, i Baggrunden ses den opgaaende Sol, og det hele omkranset af Bøgeløv. I øverste Stanghjørne findes Dannebrog in Miniature og i nederste udvendige Hjørne staar med forgyldte Bogstaver, „Skænket af Kvinderne".

Efter Indvielsen af Fanen tog den talrige Forsamling sig en Svingom til Kl. 12, og Dagen efter deltog Foreningen under sin nye smukke Fane i Arbejderpartiets store Jubilæumsfest i Karise.

Denne Faneindvielse fik forresten et lille Efterspil, idet Byens Præst, Hr. Pastor Riemann, som havde lovet at tale ved Festligheden, i sidste Øjeblik sendte Afbud, og senere i Bladene har meddelt, at Grunden hertil var den, at han havde faaet Tilhold fra højere Steder om ikke at tale sammen med Fr. Hansen.

Pladshensyn forbyder os, i alt Fald for Tiden, at beskæftige os nærmere med denne Sag.

Nye Afdelinger.

Siden sidste Fagblad udgik, er følgende Afdelinger tiltraadt Forbundet:

Riggernes Fagforening, Helsingør, Murarbejdsmændenes do. i do., Arbejdsmændenes do. i Birkerød.

Vi byder de tre nye Afdelinger hjærtelig velkomne.

Fortegnelse

over

Forbundets Afdlgr. og disses Formænd.

Bandholm. A. F. P. Petersen, Bandholm.

Birkerød. A. F. A. Jørgensen, Bidstrup pr. Birkerød.

Fakse. A. F. Husm. Jens Mortensen, Fakse Mark.

Haslev. A. F. Husm. H. P. Kristensen, Nordskov pr. Haslev.

Helsingør. A. F. P. Sørensen, Fiolgade 8.

Helsingør. K. & H. F. Jørgen Andersen, Kongensgade 4.

Helsingør. N. F. Oluf Olsen, Johanne Minde, Kolonierne.

Helsingør. R. F. H. M. Olsen, St. Annagade 73.

Helsingør. M. F. H. Carlsen, Kongensgade 2.

Herfølge. A. F. M. P. Pedersen, Bedshalle pr. Valls.

Køge. A. F. H. P. Olsen, Nørregades Forlængelse 174.

Maribo. A. F. Erhardt Sørensen, Saksköbing Landevej.

Mørdrup. A. F. N. R. Larsen, Mørdrup pr. Helsingør.

Nakskov. A. F. Chr. Hansen, Turesensstræde 91.

Ringsted. A. F. Chr. Nielsen, Nørregade 26.

Roskilde. A. F. Jakob Mortensen, Blegstræde.

Storeheddinge. A. F. H. P. Hansen, Bjælkerup.

Slagelse. A. F. Hans S. Hansen, Slotsgade 100.

Vordingborg. A. F. Ferd. Jakobsen, Bakkebølle.

Nyköbing, F. A. F. Chr. Jørgensen, Strandgade 6.

Holbæk. A. F. J. P. Henriksen, Strandmøllestedet.

Meddelelser.

—:—

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn

afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 4, i Gæstgiver Olsens Sal, Kirkestræde.

Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 7 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Kontingent bedes betalt paa disse Møder og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nyköbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Jens Kr. Andersen, Benløse pr. Ringsted.

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Helliggandsgade 23 E Slagelse.**

Fr. Hansen.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 9. | 15. September. | 1896.

Kongressen
og dens Resultater.

—:—

Vi siger vist næppe formeget, naar vi paastaa, at den Kongres, som vort Forbund afholdt i Helsingør sidst afvigte 19. og 20. Juli, var den mest vellykkede Kongres vort Forbund endnu har afholdt.

Allerede den talrige Repræsentation vidnede om, at Sløvheden og Tilbagegangen nu var et overvundet Stadium og at vort Forbund havde taget betydelig til siden sidste Kongres, og den Enighedens og Samdrægtighedens Aand, der raadede under hele Kongressens Forløb, bar Vidnesbyrd om, at Splittelsens og og Kivets Tid nu var forbi, og at de Delegerede, som her var til Stede, var mødt frem med en redelig og ærlig Vilje til at udrette noget godt for Forbundet, og forhaabentlig vil det vise sig, at det udførte Arbejde skal blive til Gavn og Lykke, saavel for Forbundet, som for de enkelte Afdelinger.

Af Kongressens Resultater skal vi nævne følgende:

Ensartede Medlemsbøger maa anses for et udmærket Middel til at bringe mere Fasthed ind i Gelederne, og naar derfor Hovedbestyrelsen fik Paalæg om at fremkomme med Forslag om saadanne til næste Kongres, saa hilser vi dette med Glæde og haaber, at det skal lykkes at faa denne Reform gennemført seneste fra 1ste Januar 1898.

Ligeledes kan det have overordentlig stor Betydning, hvis vi i en nær Fremtid kan komme til en Forstaaelse med Murerforbundet, om gensidig kun at betjene og lade sig betjene af fagorganiserede Arbejdere.

Fremdeles vedtoges det at gøre Rejseudgifterne til Kongressen fælles for alle Afdelinger ved at paaligne dem efter Medlemsantal. Denne Vedtagelse anser vi for et ret stort Fremskridt. Vi kommer nemlig derved ud over Tvistepunktet om, hvor Kongresserne skal afholdes, i et det saa ikke kommer til at spille nogen videre Rolle for den enkelte Afdeling, hvor Rejsen gælder hen, og endelig som det allervæsentligste opnaar vi, at selv de mindste og svageste Afdelinger kan blive repræsenterede paa Kongresserne.

Som det vigtigste og betydningsfuldeste Arbejde, der udførtes paa Kongressen maa dog nævnes Vedtagelsen af Grundlaget for „Dansk Arbejdsmandsforbund". Bliver dette Forslag vedtaget af de to andre Forbund, og vi haaber at dette vil ske, saa staar Arbejdsmændene snart med det største Forbund i faglig Retning her i Landet, og at dette vil styrke vore Organisationer i en ganske betydelig Grad, turde vel være indlysende for enhver, som har Spor af Sands og Begreb om den faglige Bevægelse. Jo større Sammenslutning, jo større Indflydelse og Magt; det er nu en Gang Tidens Krav og Tidens Løsen.

Næst efter dette er vi tilbøjelige til at sætte Vedtagelsen af, at enhver Afdeling skal henlægge 5 Øre maanedlig pr. Medlem til et Reservestrejkefond. Hvor tidt og ofte har vi ikke savnet et saadan Fond. Hver Gang naar vi er kastet ud i en Kamp, har vi staaet tvivlende overfor, hvor vi skulde tage Pengene fra. Vel vare Afdelingerne pligtige til at yde Bidrag og vi skylder Sandheden at sige, at de fleste af vore Afdelinger har været ret flinke til at yde deres Bidrag, naar en Kamp har trukket længe ud, men som Regel gaar der 2 a 3 Uger før den frivillige eller den planmæssige Indsamling bliver rigtig sat i Gænge og kommer til at virke; men medens Græsset gror, dør Horsemor.

Nu er der maaske adskillige som mener, at 5 Øre maanedlig er saa godt som intet, og vi skal villig indrømme, at det er saa lidt som mulig; men man siger jo for et gammelt Ord, at Barn maa krybe til det nemmer at gaa, og det samme maa vi gøre. Forøvrigt er det nu heller ikke saa uhyre lidt, som mange tror. Vort Forbund tæller i Øjeblikket ca. 1700 Medlemmer, og hvad der skal henlægges bliver altsaa ca. 85 Kr. om Maaneden. Kan vi blot have Fred i ½ Aar, giver det 510 Kr., og alene denne Sum vil være tilstrækkelig til at holde en Strejke paa et halvt Hundrede Mand, indtil Indsamlingerne kan sættes i Scene. Kommer den store Sammenslutning af samtligr Arbejdsmænd i Stand, saa er vi ca. 15,000, og de 5 Øre vil da andrage ca. 750 Kr. om Maaneden, eller tilstrækkelig til at understøtte 75 a 80 Mand i én Uge.

Andre finder maaske, at det er haardt nok stadigt at skulde henlægge 5 Øre pr. Maaned. Vi vil dog minde disse enkelte om, at dersom man vil høste Udbytte af sin Organisation, saa man i hvert Fald være villig til at saa før man kræver Høsten, og hvad her kræves er saa lidt, at det absolut ikke kan afstrække nogen eneste Mand, som har Spor af faglig Forstaaelse og Interesse for Sagen. Denne Vedtagelse af Kongressen maa derfor ubrødelig overholdes af Afdelingerne.

Alt i alt kan det siges, at naar blot det Arbejde, der nedlagdes paa Kongressen, og de Vedtagelser, der skete, bliver ført rigtig ud i Livet i de forskellige Afdelinger, saa vil de sikkert sætte et

godt og varigt Spor i vort unge Foreningsliv i det kommende Aar.

En god Skik.

—:—

Som et godt Bevis for, at de faglige Interesser mere og mere vaagner og antager sundere og fastere Former, kan vi med Tilfredshed anføre, at enkelte af vore Afdelinger har indført den Skik, at opkræve 1 a 2 Ugers Strejkebidrag a 10 Øre pr. Medlem forlods, saaledes, at de stadig har dette Bidrag disponibelt til at affende, saasnart en Konflikt udbryder. Vi kan ikke andet end anbefale dette Eksempel til Efterfølgelse. Tænk, hvilken overordentlig Indflydelse det vilde have paa hele vort Forbunds Virksomhed, om denne Skik vandt Indpas overalt. Naar vi taber en Kamp, saa kan vi i 9 af 10 Tilfælde bande højt og dyrt paa, at Grunden dertil er Pengemangel. Hvis nu alle vore Afdelinger lagde sig efter denne gyldne Regel, saa behøvede vi aldrig at frygte for de første Par Uger af en Strejkes Forløb, og da hurtig Hjælp som bekendt i de fleste Tilfælde er dobbelt Hjælp, saa vilde en saadan Foranstaltning faa vidt rækkende og heldbringende Betydning.

Hvad vi har lært af de sidste Strejker.

—:—

De Lønkampe, vi i Sommer har ført i Ringsted, Slagelse og Helsingør, har i fuldeste Maal overbevist os om, at hvad det gælder om for os Arbejdsmænd, først og fremmest er at styrke vore Organisationer ved en stadig og ihærdig Agitation, saaledes at vi kan naa til, at alle eller saa godt som alle Arbejdsmænd føler det som deres uafviselige Pligt, at staa Last og Brast med deres Kammerater, eller med andre Ord at staa som tydende og virkende Medlemmer af deres Fagforening. De opnaaede Resultater viser sig nemlig at staa i temmelig nøjagtigt Forhold til den Styrke og Fasthed, de respektive Fagforeninger er i Besiddelse af.

I Ringsted, hvor Fagforeningen kun var lille, vandt man en lille Sejr og Fordel hos Murmestrene, men tabte, takket være Forræderi og Frafald, den lille Kamp paa Savværket.

I Slagelse, hvor Fagforeningen staar noget bedre, opnaaede man at sætte sine Fordringer igennem hos de Murmestre, som havde Noget at bestille, og kun nogle Biksemestre, som selv agerer baade Mester og Svend og Arbejdsmand, holder endnu ud som standhaftige Tinsoldater. Foruden hvad man her har slaaet sig til, viser Respekten for Fagforeningen sig ogsaa paa anden Maade, idet nemlig adskillige Arbejdsgivere og Arbejdspladser ganske stille er fulgt efter med en Lønforhøjelse. Vi skal saaledes nævne Tømmerpladsen „Silvan" og Gasværket, som siden Konflikten hos Murerne, har lagt 25 Øre paa Arbejdsmændenes Dagløn.

I Helsingør, hvor Arbejdsmændene er særdeles godt organiserede, kan vel Ingen være i Tvivl om, at det netop var den gode Organisation, der bevirkede det forholdsvis hurtige og heldige Udfald af Kampen. Her viste det sig i fuldeste Maal, at naar Arbejdsmændene staar fast og ubrødelig sammen, saa er de en Magt, som Intet kan modstaa.

Skønt det paa Forhaand var gjort Skibsværftet begribeligt, at Arbejdsmændene og Murerne stod fast og ubrødelig sammensluttede, saa kunde Værftet dog ikke fuldt ud gøre sig fortrolig med den Tanke, før det paa en haandgribelig Maade fik Troen i Hænderne. Men den Dag, Arbejdsmændene gjorde fælles Sag med Murerne, viste det sig, at Værftet maatte sige Pas og lukke Butiken, og trods al anvendt Umage, viste det sig komplet umuligt, atter at faa Værftet i Gang, før Arbejdsmændenes Fordringer var imødekomne. Vi fik her de mest haandgribelige Beviser paa, hvad gode Fagforeninger er værd, og vi siger trøstig til Arbejdsmændene rundt omkring i Landet: Tag Helsingør til Eksempel. Agiter kraftig for, at faa Alle ind i Foreningerne, og den Dag I kan sige: Nu staar vi lige saa godt organiserede, som Helsingørianerne, nu har vi saa godt som Alle med inden for vore Rammer, ja, den Dag vil I i fuldeste Maal erfare Virkningen af Eders Organisation.

Ogsaa i en anden Retning viste det sig under Kampen i Helsingør, at en god Organisation er et uvurderligt og uundværligt Middel for Arbejdsmændene, naar de skal hævde deres Stilling i Samfundet. Alle Mennesker er nu en Gang ikke saa gode, som de burde være, og det er jo en gammel Samfundsskavank, at se ned paa Arbejdsmændene. Ikke alene Arbejdsgiverne, men ogsaa Arbejderne i de tekniske Fag har lidt af denne Skavank, og lad os kun være vor egen Skrøbelighed bekendt. Vi Arbejdsmænd har haft vor store Del af Skylden til, at det har været saaledes. Vi har nemlig haft en lige saa stor Tilbøjelighed til at se op til enhver, som blot har haft en 25 Øre mere om Dagen end vi, som de har haft til at se ned paa os. Heldigvis fortager denne Klassefølelse og denne Klassesnobbisthed sig mere og mere, efter som Organisationsarbejdet skrider frem, men endnu kan man jo støde paa enkelte Personer, som har lidt svært ved at forstaa, at vi Arbejdsmænd er i Stand til at tage Bestemmelse i og selv føre vore egne Sager. Navnlig under en Konflikt som den i Helsingør, hvor flere Fag er implicerede i Striden, kan det have sin Vanskelighed at blive anerkendt som sideordnet Faktor med de andre Fag, hvis man ikke er i Besiddelse af en saa god Organisation, at man derigennem kan hævde sin Stilling.

Vi var nu for en Gangs Skyld de anførende, dem, der var den indirekte Aarsag til, at Striden dernede antog de Former, den gjorde, alt Fald paa det Tidspunkt, hvor det skete. Ti a tolv forskellige Fag var implicerede i Striden, og at Tidspunktet ikke betragtes som særlig heldigt af alle disse Faktorer, siger sig selv. Smedenes Forretningsfører, Hr. H. P. Hansen, var saaledes ikke langt fra at frakende Arbejdsmændene al Forstand og Indsigt i, hvordan en saadan Sag skulde gribes an. Ja et Øjeblik arbejdede han sig endog saa højt op i Fantasiens Regioner, saa han troede, at det var ham, der raadede over Arbejdsmændenes Organisationers Liv og Trusser, og truede med Død og Ødelæggelse, hvis de ikke vilde frafalde Arbejdsnedlæggelsen og finde dem i at lade deres Medlemmer smide ud fra Værftet lidt efter lidt. Arbejdsmændene erindrede imidlertid det gamle Ord, som siger: at den, der dø'r af Forskrækkelse, skal begraves i Rendestenen. De følte dem stærke nok til at modstaa det Tryk og den Modstand, de kunde møde saavel fra Værftets som fra H. P. Hansens Side. De tog derfor Sagen med den Sindets Ligevægt, som Troen paa deres gode Organisation og deres Sags Retfærdighed indgav dem, og de handlede derefter, og Udfaldet af Striden har jo saa klart og tydelig som vel mulig vist, at de handlede rigtig.

Vi nærer intet som helst Nag til nogen i denne Anledning, men vi tager en Lære deraf. Intet Menneske, som paa nært Hold overværede eller deltog i de mellem de forskellige Fag førte Forhandlinger, kan nemlig være i Tvivl om, at dersom Arbejdsmændenes Fagforening i Helsingør ikke havde været saa stærk, som den netop var, saa havde den kommet til at bøje sig, om ikke for selve Skibsværftet, saa paa Grund af det Pres, Hr. H. P. Hansen da vilde kunde oparbejdet imod den.

Ogsaa af denne Grund siger vi til Arbejdsmændene: Agitér for snareste mulig at faa alle Arbejdsmænd ind i Fagforeningerne. Jo hurtigere dette sker, des snarere naar vi at blive de andre Fag jævnbyrdige, og des snarere naar vi det Maal, da der ikke længere er Tale om Arbejdsmænd og tekniske Arbejdere, men kun om Arbejdere og Arbejdsskøbere, og jo før vi naar dette Maal des bedre.

Endelig har vi af de i Sommer førte Lønkampe lært at indse, at hvis vi virkelig vil høste den fulde Nytte af vore Organisationer, saa maa vi have Midler

til at føre Kampene for. Uden Mad er Helten som bekendt intet, og kan en strejkende Arbejder ikke erholde sin Understøttelse, da er han og hans Familie jo snart uden Mad. Vel maa vi erkende vore Afdelingers Offervillighed, men Tid er som bekendt Penge. Under alle vore, i den sidste Tid førte Kampe, har det stortet paa Penge i de første 2 a 3 Uger. Dette Forhold kan ikke gaa i Længden; vil vi frem, og det vil vi jo, saa maa vi lære at ruste os til Kampen, medens vi har Freden, med andre Ord: Vi maa have os oparbejdet en Reservestrejkekasse, hvor vi kan have Midlerne liggende, saa vore kæmpende Kammerater straks kan erholde den nødvendige Understøttelse.

Fra Afdelingerne.

—:—

Fra Storeheddinge. Her blev sidste Foraar dannet 3 Fagforeninger, nemlig Murernes, Tømrernes og Arbejdsmændenes. De to førstnævnte Fag har hurtig formaaet at samle de fleste af deres Fags Arbejdere under Organisationen, men for os Arbejdsmænd gaar det kun langsomt med at vinde frem. Naar det tages i Betragtning, at en meget stor Del af Arbejdsmændene indtil sidste Valg har staaet under Højrepressens Indflydelse, saa ligger Forklaringen vel for en Del heri, at Højre i Almindelighed og Stevns Avis i Særdeleshed, nærer en stærk Frygt for, at Arbejderne skal blive oplyste om de Midler, ved hvilke de er i Stand til at forbedre deres Livsvilkaar.

Arbejdsgiverne her er endnu af den Mening, at det er dem alene der bestemmer Arbejdslønnen. En Mester herfra Byen udtalte saaledes ved Rejsningen af en større Bygning, at det var denne, der var Skyld i, at Arbejdslønnen var stegen i Sommer; men at dette ellers var noget Mestrene bestemte, og for Arbejdsmændenes Vedkommende lader det ogsaa til, at der gøres Brug af denne Bestemmelse.

Arbejdsmændene ved den nævnte Bygning forlangte nemlig en Forhøjelse af 50 Øre pr. Dag. (Daglønnen var 2 Kr.) Forhøjelsen tilstodes; men 2 Mand, hvoraf den ene var Medlem af Fagforeningen, afskediges som overflødige, og allerede d. 26. August nedsattes Lønnen atter til 2 Kr. Mon nu disse Mennesker ikke kan indse, at Grunden til, at denne Nedsættelse kunde foretages, alene var den, at de ikke stod i deres Fagforening? Havde de staaet der, saa havde Mesteren næppe vovet at byde dem denne Nedsættelse; men nu var der kun en Mand i Fagforeningen, og han afskediges.

Det højeste Antal af vore Medlemmer, som arbejder samlede paa et Sted er 10 Mand, som arbejder paa en af de større Gaarde i Byen; men paa en anden Gaard af lignende Størrelse findes ikke en eneste Mand, der har haft Mod og Mandshjærte nok til at melde sig ind i Foreningen, og en af Arbejderne der erklærede fornylig, at der var ingen Grund til at melde sig ind i Fagforeningen, da Forpagteren ikke kunde betale højere Arbejdsløn. Hvem der glæder sig over en saadan Tankegang hos Arbejderne er let at gætte, men om denne bliver belønnet, er vel tvivlsomt.

Der blev den 26. Juli dannet samvirkende Fagforeninger her i Byen, idet ovennævnte 3 Foreninger samt Bagernes og Skrædernes Fagforeninger besluttede at arbejde sammen, og jeg vil haabe, at denne Sammenslutning skal blive til Gavn for Arbejdsmændenes Organisation her paa Egnen. En Arbejder.

Nye Afdelinger. Arbejdsmændenes Fagforeninger i Hillerød og Næstved har indmeldt dem under Forbundet, med henholdsvis 100 og 200 Medlemmer.

Vi byder de to Afdelinger hjærtelig velkommen, og haaber paa et godt Samarbejde til Gavn for begge Parter.

Murarbejdsmændene i Næstved. D'Hr Murermestre i Næstved har noget svært ved at erkende, at Arbejdsmændenes Fagforening er en Faktor, som maa respekteres lige saa godt som Mesterforeningen.

D'Hrr. Morten Hansen og Christiansen & Larsen, som har Svineslagteriet under Opførelse, har nu i et Par Maaneders Tid kæmpet for ikke at komme til at betale en Murarbejdsmand en Løn af 25 Øre pr. Time. Ganske vist betaler de for Tiden deres Hædersmænd 30 Øre, og derved er det lykkedes dem at faa en Del Arbejdsmænd af den Slags, som de under de almindelige Forhold vilde betakke sig for at have i Arbejde, men de fylder jo saa rart op paa Pladsen.

Da Svendene imidlertid ikke holder af at lade sig betjene af den Slags Folk, har de foretrukket at søge sig andet Arbejde, og man har nu det Særsyn, at Mestrene har en Del Arbejdsmænd, som ikke generer sig ved at agere Hjælpere under disse Forhold, men derimod har de ingen Svende, og forhaabentlig faar de heller ingen førend de opnaar Enighed med Arbejdsmændene.

De 3 Mestre, Morten Hansen, Christiansen og Larsen, har saa selv taget Murskeen i Haand, og hvad mere er, 3—4 andre Mestre (?) af dem, der selvfølgelig ellers ikke har noget at bestille, har paataget sig at være Hæderssvende. For Tiden arbejder der saaledes 6—7 Mestre, betjent af Struebrækkere, paa Opførelsen af Næstved Svineslagteri. Stillingen er dog sikkert fuldstændig uholdbar for d'Hrr. Mestre, og for deres egen Skyld maa man haabe, at de snart kommer til at indse, at de staar sig bedre ved at indgaa paa Arbejdsmændenes Fordringer.

Foruden disse 3 Herrer fører Formanden for Mesterforeningen, Hr. Murermester P. Hansen, samt Murermestrene Ole Petersen og H. Hansen, Lille Næstved, ogsaa Krig med Arbejdsmændene.

D'Hr. Murermestre Kr. Christensen, H. Christensen og P. Henriksen har underskrevet paa Arbejdsmændenes Forlangende.

Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved og Omegn har nu ved egne Midler ført Kampen i 2 Maaneder. Da Foreningen nu har indmeldt sig under Centralforbundet, haaber vi, at vore Afdelinger vil yde et lille frivillig Bidrag til vore gæve Kammerater i Næstved. Næstvederne har før ydet til os, og her gælder det blot om at holde ud en Tid endnu saa vil Mestrene sikkert komme til at give efter, da flere større Arbejder forestaa dernede.

At ingen ærekjær Arbejdsmand tager Arbejde hos de stridlystne Murermestre i Næstved er en Selvfølge.

Faneindvielse. Arbejdsmændenes Forbund for Nakskov og Omegn fik Søndagen den 31. August indviet en særdeles smuk, rød, bobbelt Silkefane. Faneindvielsen foregik paa Hotel „National" og overværedes af 6—700 Mennesker.

Formanden for Foreningen, Chr. Hansen, Nakskov, slog det første Søm i for Frihed, Forretningsføreren, Fr. Hansen, Slagelse, det andet for Lighed og Skræder H. Olsen det tredje for Broderskab.

Fanen som er fabrikeret af Maler Monrad i Brædstrup, bærer Foreningens Navn og Stiftelsesdag i forgyldt Inskription. I Midten af Fanen ses 2 sammenlagte Hænder omgivet af en Bøgekrands. I samtlige 4 Hjørner findes forskellige Symboler paa Arbejdsmændenes Beskæftigelse, saasom Kultønde, Hjulbør, Skovl, Spade, Hakke, Le osv., og endelig bærer Fanen følgende Motto: „Enighed er den stærkeste Magt."

Efter Indvielsen processeredes der gennem Byen med den nye Fane og ca. 1000 Mennesker deltog i denne Procession.

Derefter afholdtes Fællesspisning og Dans.

Helsingør. Paa Helsingørs Gasværk har der i de sidste Dage været ført Forhandling om en Lønforhøjelse; Forretningsføreren var dernede den 13. September. Hvorledes Forholdene i Øjeblikket staa, se vi os ikke i Stand til at meddele, men vi nærer grundet Haab om, at Sagen er endt med en ret respektabel Forhøjelse af Daglønnen.

Agitationen. Siden sidste Fagblad udgik, har Forretningsføreren afholdt Agitationsmøder i Næstved, Vordingborg, Sakskøbing, Maribo, Rand-

holm, Nyksbing, Hillerød, Masnedsund og Ringsted. Desuden har han været til et Vælgermøde i Helsingør og til Faneindvielse i Rakskov. Pladshensyn forbyder os at omtale disse Møder nærmere.

Til Afdelingerne.

Forretningsførerens Adresse er fra 19. Septbr. Slotsgade 95. Slagelse.

Kontingentrestancer bedes for Kvartalsregnskabets Skyld indbetalt senest inden 8. Oktober.

Reservestrejkefonden. Afdelingerne erindres om, at der fra 1. August skal henlægges 5 Øre maanedlig pr. Medlem til Reservestrejkefonden.

Kontingentet. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Kontingentet til Forbundet uforandret er 16 Øre maanedlig pr. Medlem.

Fr. Hansen.

Bidrag til Strejken i Fakse.

5. Bidragsliste.

Murersvendenes Understøttelsesforening, København 500,00; ved P. Poulsen, Romersgade 22, 200,00; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 500,00; Arbejderforeningen for Dalby-Tureby Sogne 8,60; ved P. Poulsen, Romersgade 22, 220,00; Marmor- og Granitslibernes Fagf., København, 5,00; Skrædernes Fagf., Silkeborg. 5,00; Tømrernes Fagf. i Fakse 12,60; Husmd. Chr. Larsen, Atrup Mark 1,50; ved N. Nielsen, Køge 20,00; socialdemokratisk Forening, Tømmerup, 27,50; Husmd. H. Hansen, Fakse Mark 1,50; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 300,00; en Ubekendt 2,00; Simon Jensens Jordarbejdere, Smallegade, 2,75; ved P. Poulsen, Romersgade 22, 100,00; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 200,00; ved Skræder Bnsted, Ringksbing, 17,61; ved N. Nielsen, Køge, 15,00; K. P. 100,00; Murer Christiansen, Valsby paa Kuponbog Nr. 38, 4,60; ved Maler J. Jensen, København, 500,00; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 100,00; ved C. Dyrby, Helsingør, 35,00; Murer F. Christiansen, Valsby, paa Kuponbog Nr. 38, 1,30; ved N. Nielsen, Køge, 13,13; Social-Demokratens Ekspeditionskontor 7,47; Arbmd. Fagf., Holbæk, 15,00; ved Kul- og Havnearb., Helsingør, 18,83; ved Vilh. Laursen, Esbjærg, 6,45; Fælles Fagf., Hillerød, 7,90; Arbmd. Fagf., Maribo, 8,26; ved Murer H. Johansen, Vordingborg, 1,20; Snedkernes Fagf.. Esbjærg, 75,00; ved Snedker Christensen, Nyborg, 9,41; Fælles Fagf. i Korsør 5,46. Ialt 3048 Kr. 7 Øre. Med det tidligere indkomne 12149 Kr. 25 Øre.

Mulige Forglemmelser eller Fejl i Bidragslisten bedes anmeldte til Forretningsfører Fr. Hansen, Slotsgade 95, Slagelse

Meddelelser.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn

afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 4, i Gæstgiver Olsens Sal, Kirkestræde.

Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Herfølge og Omegn

afholder Bestyrelses- og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4, hvor Kontingent indbetales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Fakse og Omegn

afholder det maanedlige Medlemsmøde sidste Søndag i hver Maaned Kl 4 i Fakse Gæstgiveri.

Bestyrelsen

Faneindvielse i Mørdrup.

Arbejdsmændenes Fagforening for Mørdrup og Omegn afholder Faneindvielse paa Marianelund, Søndag den 27. September, Kl. 4 Eftmd.

Forretningsfører Fr. Hansen kommer tilstede.

Alle indbydes.

NB. Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 18. Oktober, Eftm. Kl. 4 paa Marianelund. Alle Medlemmer bør møde.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 7 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Kontingent bedes betalt paa disse Møder og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Nyksbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Fris Christensen, Benløse pr. Ringsted.

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Slotsgade 95. Slagelse.**

Fr. Hansen.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 10. | 15. Oktober. | 1896.

Lock-out
paa Nakskov Sukkerfabrik.
Hurtig Afslutning og et smukt Resultat for Arbejderne.

—o—

Paa Nakskov Sukkerfabrik har der i den sidste Tid hersket en Del Bevægelse for at opnaa en Lønforhøjelse og en tidssvarende Arbejdsordning, og et Øjeblik saa Sagen ret betænkelig ud. Sagens Forhistorie er følgende:

Da Bestyreren paa Fabrikken, Hr. Faye, havde bragt i Erfaring, at en stor Del af Fabrikkens Arbejdere havde indmeldt sig i Arbejdsmændenes Forbund for Nakskov og Omegn, samt at der var en vis Tendens inden for Arbejdsmændenes Rækker til at søge deres Lønvilkaar forbedrede, udtalte han — til enkelte af Arbejderne — at han kunde ønske Sagen ordnet forinden Kampagnen begyndte, saaledes at man kunde undgaa Stridigheder under denne. Samtidig forhøjedes Lønnen paa enkelte Steder med 1 Øre pr. Time.

Arbejdsmændenes Forbund optog nu Sagen til Drøftelse, og paa et Møde den 19. Septbr. vedtoges det at indgaa til Fabrikken med et Forlangende om, at mindste Timeløn forhøjedes fra 21 a 22 Øre til 25 Øre, og at Overarbejde betales med 5 Øre mere pr Time. Herpaa indløb hurtig et Svar fra Bestyrer Faye, men da Svaret egentlig slet ikke indlod sig paa Sagens Realitet, vedtog Forbundet lige først i Oktbr. en ny Skrivelse til Fabrikken, men nu kom der en Mand med en Slæde i Vejen, og denne Skrivelse naaede derfor aldrig sit Bestemmelsessted.

Kampagnen var nu begyndt, og ved Udbetalingen den 3. Oktober viste det sig, at Sukkerhusarbejderne, som de foregaaende Aar plejede at kunde tjene 29 a 30 Øre pr. Time, kun fik udbetalt 27 Øre.

Deres Arbejde er en Slags Akkord som lider af den Svaghed, at Arbejderne ikke selv véd eller kan kontrollere hvormeget de tjener, men efter Hr. Fayes eget Opgivende har Gennemsnitsfortjenesten i sidste Kampagne udgjort 29,05 Øre pr Time.

At Sukkerhusarbejderne ikke vare særlig tilfredse med denne nedadgaaende Lønbevægelse figer sig selv. De sendte derfor 2 Mand til Bestyreren med et Forlangende om at blive garanteret 30 Øre pr. Time for Eftertiden, samt at faa udbetalt 3 Øre mere pr. Time for den forløbne Uge.

Herpaa vilde Hr. Faye ikke indlade sig, og Forhandlingerne om Sagen endte med at han erklærede, at alle Sukkerhusarbejderne kunde gaa deres Vej, han vilde standse Fabrikken. Da han siden i Løbet kom ned i Sukkerhuset og afgav samme Erklæring, efterkom Arbejderne Opfordringen og forlod Fabrikken. Lock-outen var saaledes erklæret, og Striden dermed kommen ind i en ny Fase, og det saa nærmest ud til en Arbejdsstandsning paa hele Fabrikken, som bestæftiger 250 a 300 Arbejdere.

Arbejderne indberettede selvfølgelig straks det passerede til Forbundet, og der telegraferedes efter Forretningsføreren.

Hr. Faye kom imidlertid hurtig paa Tanker om, at han dog maaske havde handlet lidt overilet. Trudslen om at standse Fabrikken holdt ikke rigtig Stik; thi saa hurtig Sukkerhusarbejderne havde forladt deres Arbejde, gjorde Hr. Faye alt hvad han formaaede for at holde Fabrikken i sin vante Gang, men det gik nok saa som saa. Hen haa Eftermiddagen sendte Hr. Faye atter Bud til de afstedigede Arbejdere og foreholdt dem om det ikke var rigtigst, at de genoptog Arbejdet indtil han kunde faa forhandlet med Forretningsføreren. Lørdag Aften genoptog Arbejderne saa Arbejdet imod at de blev garanteret 30 Øre pr. Time saalænge Forhandlingerne stod paa, samt at en 3—4 Mand, som havde forsøgt at udføre Arbejdet under deres Fraværelse, afstedigedes. Saaledes stod Sagerne da Forretningsføreren Søndag Nat ankom til Nakskov.

Mandag Formiddag, d. 5. Oktober, henvendte Forretningsføreren og Formanden for den stedlige Afdeling sig saa til Bestyrer Faye, og vi skylder Sandheden at sige, at Bestyreren straks lagde en ærlig og redelig Vilje, med Hensyn til at faa ordnet Sagen, for Dagen. Kun syntes det, som om han havde en vis Tilbøjelighed til at tro at Arbejderne paa enkeltee Pladser i Fabrikken ikke arbejdede tilstrækkelig udholdende og stadig, men ved nøjere at undersøge dette Forhold kom vi til den Erkendelse, at dette kun var paa Pladser hvor Nødvendigheden medførte, at der paa en Tid arbejdedes særdeles haardt, medens der saa til Gengæld var mindre Pusterum. Vi gjorde Bestyreren opmærksom herpaa idet vi gjorde gjældende, at man ikke kunde forlange, at en Mand skulde staa lige saa stø og stadig og øse Kul ind under en Dampkjedel, som han f. Eks. kunde, naar han stod ude i det Frie og læssede Roer af en Vogn

I Løbet af Mandagen afholdtes saa 2 Møder med Arbejderne, og Tirsdag den 6. Oktober mødte vi frem med Arbejdernes Forslag til en Ordning for hele Fabrikken. Bestyreren udbad sig nu en Frist for at kunne konferere med Direktionen for de danske Sukkerfabrikker, hvorunder Nakskov sorterer, og vi enedes da om at sætte denne Frist til Mandag den 12 Oktober, til hvilken Tid Forretningsføreren saa skulde komme igen, for saavidt Forholdene ikke forinden vare ordnede.

Lørdag, den 10. modtog Forbundet Fabrikkens Svar, men da der endnu var enkelte mindre Punkter, som Arbejderne

ikke kunde akceptere, rejste Forretningsføreren atter til Nakskov den 12. Oktober.

Forhandlingerne genoptoges nu, og Tirsdag den 13. Oktbr. opnaaede man Enighed om følgende:

Overenskomst

om Lønsatser paa Nakskov Sukkerfabrik i Tidsrummet til 1. Oktbr. 1897.

1. Arbejdstiden er fra Kl 6 Morgen til Kl. 6 Aften eller omvendt, saaledes at der arbejdes skiftevis hveranden Uge om Dagen og hveranden Uge om Natten.

2. Saavel Dag som Nat erholder Arbejderne 2 Timers Spise- og Hviletid. Den regelmæssige Arbejdstid bliver altsaa 10 Timer.

3. Timelønnen sættes til 25 Øre. Herfra undtages dog unge Mennesker undrr 18 Aar, gamle Folk og Arbejdsinvalider, hvilke betales efter Overenskomst.

4. Overarbejde betales med 20% højere Løn.

5. I Sukkerhuset, paa Lageret, i Kalkovnen (Trikere og Hejsere) udføres Arbejdet paa Akkord, men der udbetales i Sukkerhuset og paa Lageret 30 Øre pr. Time, paa Kalkovnen 27 Øre og andre Steder 25 Øre pr. Time.

6 Følgende Pladser betales med nedenstaaende Priser:

Arbejderne paa Slumlofiet, Kalkovnen, Formændene i Kedelhuset, Vacuumskogere, Fordampere og Saturatører 27 Øre pr. Time i 11 Timer.

7. Maskinpassere, Fyrbødere og Kultrillere 25 Øre pr. Time i 11 Timer.

8. Kuskene betales 17 Kr. pr. Uge.

9. Arbejderne forpligter sig paa Ære og Samvittighed til at udføre deres Arbejde efter bedste Evne og med samme Beredvillighed og i samme Udstrækning som tidligere.

10. Forsaavidt denne Overenskomst ikke er opsagt med mindst en Maaneds Varsel, forud for første Oktober, gælder den fremdeles for 1 Aar ad Gangen.

Nakskov den 13. Oktbr. 1896.

Paa Arbejdsmændenes Forbund og Omegns Vegne.

Fr. Hansen,
Forretningsfører
for
Arbejdsmændenes Centralforbund.

Chr. Hansen,
Formand
for
Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov.

Paa Nakskov Sukkerfabriks Vegne.

Faye, Bestyrer.

Tirsdag Aften afholdtes Møde i Danias Sal i Nakskov, hvor det opnaaede Resultat forelagdes for Arbejderne. Den talrige Forsamling modtog Meddelelsen om denne Overenskomst med stor Jubel, og der var Liv og Klang i de Leveraab der udbragtes for Forretningsføreren, Formanden, Foreningen o. s. v.

Hvad er det da der er opnaaet i Nakskov.

Ja, der er opnaaet, at de mindste Lønninger er forhøjet fra 21 à 22 Øre pr. Time til 25 à 27 Øre, altsaa 4 à 6 Øre pr. Time. Endvidere bliver Overarbejde, som før har været udført for samme lave Betaling som de almindelige Arbejdstimer, betalt med 20% ekstra Tillæg. Kuskene fik deres faste Ugeløn forhøjet med 1 Kr. og endelig blev der fikret de Arbejdere, som det hedder sig arbejder paa Akkord, en anstændig Udbetaling og som den sidste, men ikke uvæsenligste Fordel: Nakskov Afdeling blev grundig anerkendt som berettiget Faktor, hvor det gælder Løn- og Arbejdsvilkaar for Nakskov Arbejdsmænd.

Alt i alt tør det vel nok siges at være et ret smukt Resultat her er opnaaet, og naar dette er opnaaet ad Forhandlingens rolige Vej, saa kan vel ingen være i Tvivl om, at dette, i første Række skyldes Arbejdsmændenes gode Organisation i Nakskov, samt den rolige og besindige Maade hvorpaa Sagen er grebet an. Dernæst skyldes det fredelige Udfald Hr. Bestyrer Fayes rolige og forstandige Optræden under Forhandlingernes Gang.

Nakskov Afdeling har her staaet sin Prøve, og den lille Kamp har da ogsaa vist sig at drage heldige Følger efter sig. For det første har Foreningen i de sidste Dage modtaget en Masse Indmeldelser, og den Tid vil forhaabentlig snart være en Saga blot, da nogen Arbejdsmand i Nakskov staar udenfor Foreningen.

Vi haaber nu at alle de mange Arbejdsmænd i Nakskov, som hidtil har staaet uforstaaende overfor Organisationen, maa have lært fuldt ud at skatte og værdsætte Organisationens Betydning, saaledes at de nu ikke, hverken med det Gode eller med det Onde lader sig rive ud af de Rækker, hvor de nu er havnet og hvor de uomtvistelig hører hjemme. De har nu set, at Enighed gør stærk, og staar de nu fast og ubrødelig sammen, saa formaar ingen jordisk Magt at fravriste dem de Fordele de alt har vundet, men Arbejdsmændene i Nakskov kan da fortrøstningsfuldt se Fremtiden i Møde og arbejde videre paa den Bane, de alt har betraadt.

Og alle I andre Arbejdsmænd omkring i Landet; tag Lære af Nakskoviterne, slut sammen i Enighed og Samdrægtighed som dem, og ogsaa I vil da erfare, at Enighed er den stærkeste Magt. Ogsaa for jer vil Tiden da komme, hvor I kan opnaa Forbedringer i jeres trykkede Livsvilkaar. Det afhænger fuldstændig af Eder selv, hvornaar den Tid skal komme; thi før I for Alvor lærer at kende og agte Tidens mægtige Løsen, Organisationen, før kan I ikke vente at faa afkastet det Trældommens Aag, som endnu trykker Eder.

* * *

Striden i Næstved sluttet.

Just som vi var ved at afslutte Manuskriptet til Fagbladet, modtog vi den glædelige Meddelelse, at den forholdsvis lange Kamp der har været ført med Murmestrene i Næstved er sluttet, og sluttet med en eklatant Sejr for Arbejderne.

Længe har Mestrene været kede af denne Kamp, og længe har de været villige til at betale den forlangte Løn, 25 Øre pr. Time, men derimod kunde de ikke bekvemme dem til at slaa Haanden af deres gæve Hædersmænd. De havde jo hjulpet dem saa rart i deres svære Nød og Kvide, og nu syntes Mestrene dog at de havde en Forpligtelse til at holde deres beskyttende Vinger over Skruebrækkerne. Desuden paastod Mestrene, at de var skammelig behandlet af Svendene, og før disse gav efter og kom til Næstved for at arbejde sammen med Mestrenes kære Brækkere, kunde der aldeles ikke være Tale om at gøre Arbejdsmændene Indrømmelser. Sagen var jo nemlig den, at Mursvendene i Næstved, istedetfor at gaa og vente paa at Mestrene skulle faa noget Skrabsammen til at agere Haandlangere, foretrak at søge arbejde andetsteds, hvor de kunne blive betjent af hæderlige og agtværdige Arbejdsmænd. At Svendene paa denne Maade ydede os Arbejdsmænd en virksom moralsk Støtte siger sig selv, og vi siger Svendene en oprigtig Tak derfor; men Mestrene, ja de troede vedblivende, at de havde lidt en blodig Uret, navnlig fra Svendenes Side, og i 4 Maaneder hjalp de trolig hinanden, medens de liggede i Vejviseren efter den Tid da Arbejdsmændene skulde blive nødt til at falde tilføje, og gaa for hvad Herren vilde give, eller Svendene til at lade sig betjene af al det Udskud som ikke generede sig ved at være Brækkere. Forgæves søgte vi at gøre Mestrene begribelig, at naar de blot kom overens med os, saaledes at Svendene var sikre paa, at blive betjent af ordenlige Arbejdsmænd, saa kom Svendene ligesaa gærne til Næstved som andre Steder. Forgæves søgte vi at gøre dem begribelig, at de i fuldeste Maal havde opfyldt deres Forpligtelser overfor deres Hædersmænd, ved at betale dem, endog højere Løn end vi forlangte. Mestrene blev ved deres og paastod, at Svendene skulde tvinges til at arbejde sammen med Skruebrækkerne, da deres Samvittighed ikke tillod dem at afskedige disse hæderlige Mennesker.

I lange Tider har man saa haft det Særsyn i Næstved, at Mestrene har arbejdet sammen i Flokkevis — der er nemlig mange Mestre i Næstved —. En Tid var der saaledes 6 a 7 Murmestre, og vel ligesaa mange Læredrenge, som trolig arbejdede sammen Side om Side paa Næsted Svineslagteri, betjent af hæderlige og agtværdige Skruebrækkere, som Himlen maa vide, hvor de havde faaet skrabet sammen.

Nu er Murmestrene i Næstved imidlertid blevne saa grundig kede af det hele, saa de er kommen i Besiddelse af saa

Regnskab for Arbejdsmændenes Centralforbund i Juli Kvartal 1896.

Indtægt.	Kr.	Øre
Kassebeholdning den 1ste Juli	83	27
Arbejdsmændenes Fagf., Helsingør, Kontingent af 250 Medl. for Juli, 275 for August og 300 for September	132	„
do. Nykøbing, af 90 for Juli, 97 for August og 110 for Septbr.	47	52
do. Roskilde, af 21 for Juli, 40 for August og 30 for September	14	56
do. Storehedinge, af 20 for Juli, 22 for August og 25 for Septbr.	10	72
do. Vandholm af 47 for Juli, 40 for August og 43 for Septbr.	20	80
Nitternes Fagforening, Helsingør, af 100 for Juni og Juli	32	„
Arbejdsmændenes Fagf., Birkerød, af 15 for Juli, 13 for August og 15 for September	6	88
Riggernes Fagforening, Helsingør, af 8 for Juli, August og September	3	84
Kul- og Havnearb. Fagf., Helsingør, af 106 for Juli og 105 for August og September	50	56
Arbejdsmændenes do. Nakskov, af 150 for Juli, 185 for August og 250 for Septbr.	93	60
do. Mørdrup, af 35 for Juli og 50 for August og September	21	60
do. Maribo, af 40 for Juli og August, 50 for September	20	80
do. Holbæk, af 25 for Juli, August og September	12	„
Murarbmd Fagforening, Helsingør, af 60 f. Aug. og Sept.	19	20
Arbejdsmændenes Fagf., Fakse, af 123 for Juli, 137 for August og 130 for September	62	40
do. Køge, af 55 for Juli, 50 for August og September	24	80
do. Hillerød, af 100 for Aug. og Sept.	32	„
do. Haslev, af 44 for Juli, 49 for August og 57 for September	24	„
do. Vordingborg, af 26 f. Juli og Aug.	8	32
do. Næstved, af 200 for September	32	„
do. Rønnebæk, af 18 for do.	2	88
do. Slagelse, af 62 for Juli, 65 for August og 70 for September	31	52
Indgaaet for Fagblade: Køge 0,90, Storehedinge 0,30 og Belysningsarbejderne, København 13,50, ialt	14	70
Indgaaet for Annoncer (Tuborg Fabriker)	24	„
Ballance	825	97

Udgift.	Kr.	Øre
Rejseudgifter i Kvartalet	77	90
Diæter paa Rejser	114	„
Trykning af Fagbladet, samt Love	145	50
Udgifter ved Kongressen	29	83
4 Stempler	12	„
Redaktørens Løn i Kvartalet	30	„
Forretningsførerens Løn i Kvartalet	176	„
Porto, Papir, Telegrammer m. m.	14	25
Kassebeholdning den 1. Oktober	226	49
Ballance	825	97

Fr. Hansen.

megen Fornuft, at de er gaaet ind paa at betale hvad Arbejderne forlangte, samt at afskedige deres Hædersmænd fra Lørdag den 17. ds.

Formanden for Mesterforeningen, Hr. Murmester P Hansen, var dog bortrejst da Freden blev sluttet; men forhaabentlig vil han vel, naar han kommer hjem, vise sig ligesaa fornuftig som hans Kolleger. Der er saa atter fredelige Forhold hos Murmestrene i Næstved, og de af dem, som har noget at bestille, vil forhaabentlig saa i en nær Fremtid kunne faa ordentlig Arbejdskraft igen, medens dem, som intet har, vil kunne overantvortes til Privatlivets Fred sammen med Skruebrækkerne.

Fra Afdelingerne.

—:—

Lønforbedringer. Skønt Efteraaret jo ikke kan siges at være den egentlige Grødetid, saa er adskillig af den Sæd, vi har udsaaet, dog vokset ret godt til, og har givet ikke saa ganske faa eller smaa Frugter i den sidst forløbne Maaned.

Foruden de foran nævnte og ret udførlig omtalte Resultater fra Nakskov og Næstved, kan vi pege paa følgende:

I Nakskov har Bevægelsen, foruden paa Sukkerfabriken, sat sig kendelige Spor paa to ret betydelige Arbejdspladser.

Arbejdsmændene ved Opførelsen af Nakskov Svineslagteri, Kødkontrol og offentlige Slagtehuse har nemlig faaet deres Timeløn forhøjet fra 25 til 30 Øre, og hos Grosserer Bottern i Nakskov, som beskæftiger ca. 40 Arbejdsmænd, er Dagløonnen forhøjet med 25 Øre.

Endvidere er Dagløonnen paa Helsingørs Gasværk ved fredelig Forhandling bleven forhøjet fra Kr. 2,60, 2,75 og 3,00 til Kr. 3,00 og 3,50.

Ny Afdeling. Ved et den 20. September afholdt Møde paa Rønnebæk Fattiggaard, ved hvilket Forretningsføreren var tilstede, stiftedes der en Fagforening for Rønnebæk og Omegn. 18 Medlemmer indmeldtes straks i Foreningen ligesom denne indmeldtes under Centralforbundet. Vi byder den nye Fagforening hjærtelig velkommen.

Faneindvielse. Arbejdsmændenes Fagforening for Mørdrup og Omegn fik ved en smuk Festlighed, Søndagen d. 27. Septbr, indviet en smuk rød Fane.

Faneindvielsen foregik i Mørdrup Forsamlingshus, hvor Forretningsføreren holdt Indvielsestalen, og hvori han særlig udviklede den røde Fanes Betydning, og manede Arbejdsmændene i Mørdrup og Omegn til at staa fast og ubrødelig sammen under deres nye Fane.

Efter Indvielsen marcherede der til den nærliggende Skov, Nyrop Hegn, hvor Taler afholdtes af Formanden for Horserød socialdemokratiske Forening, Hr. Alex Johansen, Forretningsfører Fr. Hansen. Socialdemokratisk Forenings Fane fra Horserød, samt Arbejdsmændenes Fane fra Helsingør var til Stede under Festen, og deltog i Processionen.

Festligheden overværedes af ca. 200 Mennesker, og sluttede med et vellykket Bal i Forsamlingshuset.

Pladshensyn forbyder os at komme nærmere ind paa Omtale af denne Festlighed; men som et Bevis paa, hvad ihærdigt Arbejde kan udrette skal vi oplyse, at denne Forening for et Aar siden stod med 8 — siger og skriver otte — Medlemmer; nu staar den med en ny smuk Fane og et Medlemsantal nær trekvart Hundrede.

Roskilde. Medens Forretningsfø-

reren den 27de September var til Fane-indvielse i Mørdrup afholdt Roskilde Afdeling et talrigt besøgt Møde, hvor Hr. Lyngfie fra København talte. I et særdeles dygtigt Foredrag belyste han Organisationens Nytte og Betydning og manede i kraftige Ord Arbejdsmændene i Roskilde til at slutte sig til deres Organisationer.

Køge. Her afholdtes et Agitationsmøde Søndag den 4de Oktober. Mødet afholdtes efter Indbydelse af Fælles-Fag- og Arbejderforeningen, og Forretningsførerne C. Jensen, Kolding, Fr. Hansen, Slagelse, og Lyngfie, København, var indbudte som Talere.

Kun Jensen og Hansen var komne til Stede, og disse talte da om Arbejdernes faglige og politiske Organisationer samt disses Betydning for Arbejdernes og specielt Arbejdsmændenes økonomiske og politiske Frigørelse.

Birkerød. Søndag den 11te Oktober afholdt Foreningen her et offentligt Møde med Forretningsfører Fr. Hansen som Taler. Efter at han i et udførligt Foredrag havde gjort Rede for Organisationens Maal og Midler udtalte Formanden for Arbejdsmændenes Fagforening i Hørsholm samt Hr. L. Nielsen, København, o. fl. sig i Tilslutning til Foredraget.

Mødet var ret godt besøgt og flere ny Medlemmer indmeldtes i Foreningen.

Fortegnelse

over

Forbundets Afdlgr. og disses Formænd.

Vandholm. P. Petersen, Vandholm.

Birkerød. Anders Jørgensen, Bidstrup pr. Birkerød.

Fakse. Husm. Jens Mortensen, Fakse Mark pr. Fakse.

Haslev. Husm. H. P. Kristensen, Nordskov pr. Haslev.

Helsingør. A. F. P. Sørensen, Fiolgade 8.

Helsingør. K. & H. F. Jørgen Andersen, Kongensgade 4.

Helsingør. N. F. O. Olsen, Johanne Minde, Kolonierne.

Helsingør. M. F. H. Olsen, Sofiegade 13.

Helsingør. R. F. H. M. Olsen, St. Annagade 73.

Hillerød. M. Petersen, St. Kannikegade 200.

Holbæk. J. P Henriksen, Strandmøllestedet.

Herfølge. N. P. Pedersen, Vedskolle pr. Valle.

Køge. H. P. Olsen, Nørregades Forlængelse 174 C.

Maribo. Anders Jørgensen, Nyvej 53.

Mørdrup. N. R. Larsen, Mørdrup pr. Helsingør.

Nakskov. Chr. Hansen, Farveresstræde 91.

Næstved. Jens Larsen, Kildemarksvej 73.

Nyksbing. Anton Petersen, Landsognet.

Ringsted. Fritz Christensen, Benløse.

Roskilde. J. Mortensen, Gartner Jensens Ejendom, Blegstræde.

Rønnebæk. Carl Petersen, Rønnebæk pr. Næstved.

Storeheddinge. H P. Hansen, Bjælkerup.

Slagelse. H. S. Hansen, Slotsgade 100.

Vordingborg. Ferd. Jakobsen, Bakkebolle.

Meddelelser.

—:—

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn

afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 4, i Gæstgiver Olsens Sal, Kirkestræde.

Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Herfølge og Omegn

afholder Bestyrelses- og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4, hvor Kontingent indbetales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Fakse og Omegn

afholder det maanedlige Medlemsmøde sidste Søndag i hver Maaned Kl 4 i Fakse Gæstgiveri.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned, Kl. 7 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Kontingent bedes betalt paa disse Møder og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Nyksbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3die Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Fris Christensen, Benløse pr. Ringsted.

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Slotsgade 95. Slagelse.**

Fr. Hansen.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: **Fr. Hansen.** Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 11. | 15. November. | 1896.

Konflikt
paa
Slagelse Spritfabrik.

Fabrikant Kjerrulf paa Slagelse Spritfabrik har i adskillige Aar været godt kendt som en særlig daarlig Betaler overfor sine Arbejdere. I Aaringer laa han i Konflikt med Bødkerforbundet, fordi han ikke kunde bekvemme sig til at betale sin Bødkersvend samme Løn, som der betaltes andet Sted.

Nu havde Hr. Kjerrulf spekuleret paa, om han ikke kunde file sine Arbejdsmænd for nogle Kroner maanedlig i Vintermaanederne, og den 15. Oktober opsagde han derfor Arbejdsmænd, Fyrbødere og en Maskinarbejder, ialt 9 Mand, til Fratrædelse 1. November, idet han dog samtidig ved sin Brænderibestyrer lod Folkene vide, at de efter den Tid kunde komme paa Dagløn.

Folkene havde nemlig forhen været paa fast Maanedsløn, 4 Mand havde faaet 60 Kr., 3 Mand 65 Kr. og 2 Mand 70 Kr. pr. Maaned samt 2 Fridage om Maaneden. Nu bød Hr. Kjerulf dem en Dagløn af henholdsvis 2 Kr., 2 Kr. 16 Øre og 2 Kr. 33 Øre, hvoraf han dog vilde tilbageholde 2 Øre pr. Dag.

Enhver vil nu let kunne regne ud, at hvis man regner Maanederne til gennemsnitlig 30 Dage, saa vilde de kun faa udbetalt henholdsvis 59 Kroner 40 Øre, 64 Kroner 20 Øre og 69 Kroner 30 Øre pr. Maaned. De vilde altsaa faa 60, 80, og 70 Øre mindre pr. Maaned, foruden at de mistede deres Fridage. Regner man altsaa 1 Fridag hver fjortende Dag, saa betød den nye Ordning faktisk en Lønnedsættelse af 4 a 5 Kr. maanedlig pr. Mand, og det kunde selvfølgelig være ret behageligt for Hr. Kjerrulf paa en saa nem Maade at stikke 45 Kr. om Maaneden i sin egen Lomme. Foruden dette er der endnu en Ting at lægge Mærke til. Saa længe Folkene var paa Maanedsløn fik de denne udbetalt ogsaa i Sygdomstilfælde. Nu skulde de paa Dagløn, og blev de saa syge, kunde enhver hytte sig selv, ligesom de store Gæslinger. Hvor stort et økonomisk Tab dette var for Arbejderne lader sig ikke opgøre, men da Sygdom jo er hver Mands Herre, siger det sig selv, at ogsaa dette var et Tab for dem og en tilsvarende Gevinst for Fabrikanten.

Arbejderne var selvfølgelig ikke tilfredse med denne Ordning og stillede derfor følgende Krav: Enten Bibeholdelse af den gamle Ordning eller en Dagløn af henholdsvis 2 Kr. 30 Øre, 2 Kr. 45 Øre og 2 Kr. 60 Øre pr. Dag fra 6 Morgen til 6 Aften, 25 Øre pr. Time for Overarbejde, 2 betalte Fridage om Maaneden, samt at Fabrikken lod Arbejderne forsikre mod Ulykkestilfælde. Det bemærkes, at der paa den 12 Timers Arbejdsdag ikke findes nogen Spisetid, men at Arbejderne som Regel maa gaa og spise deres Mad, medens de passer deres Arbejde.

Man vil saaledes se, at det var ualmindelig billige Fordringer, Arbejderne stillede, og navnlig vil man se, at de var villige til at gaa ind paa den gamle Ordning.

Hr. Kjerrulf er imidlertid ikke den Mand, der kan faa ind i sit Kapitalisthoved, at Arbejderne kan have nogen Medbestemmelsesret angaaende deres Løn- og Arbejdsvilkaar. Han tilsagde sine mange andre Arbejdere til Møde Søndag den 1. November Kl. 5½ Morgen og spurgte baade Bødkere, Smed, Hjulmand, Tømrer osv. om de var villige til at gaa ned paa Fabrikken, dog ikke for at arbejde, men blot for at fylde Pladsen op, som han udtrykte sig. Han mente formodentlig, at naar han blot lod Arbejderne vide, at det snart var Vinter og samtidig viste dem, at der stod en Flok Folk, saa skulde de nok falde tilsøje.

Haandværkerne, eller i alt Fald de fleste af dem, holdt sig dog for gode til at lade sig bruge, selv om det kun var som Skræmmebilleder, og Hr. Kjerrulf, hans Bogholder og Brænderibestyreren gik saa selv derned, lod Arbejderne vide, at Vinteren stod for Døren — hvad de forresten godt vidste i Forvejen — samt at de aldeles ikke vilde forhandle om Sagerne.

Straks efter indfandt Forretningsføreren og Formanden for den stedlige Afdeling sig paa Fabrikken og tilbød Forhandling, men blev paa en ret høven Maade afvist af Hr. Bogholder Galschiødt, som paa Hr. Kjerrulfs Vegne erklærede, at de intet havde at forhandle om. Samtlige Arbejdere forlod da Fabrikken.

Saa hentedes samtlige Arbejdere fra Hr. Kjerrulfs Gaard, Jærnbjærggaarden, en halvdød Maskinist Schjønfeldt maatte op af Sengen og ned paa Fabrikken for at paase, at det gik rigtig til ved Fyringen under Kedlerne, skønt Manden nok ikke selv er i Besiddelse af noget Certifikat eller nogen Tilladelse til at fyre, men der blæses maaske baade af Kedelpasserlov o. l. ved en saadan Lejlighed.

Saa vimsede Hr. Kjerrulf, Hr. Galschiødt og Hr. Nielsen rundt og havde travlt med at vejlede og vise tilrette, og selv var de nok omtrent lige saa kloge som de usvede Arbejdere.

Paa denne Maade gik Slagelse Spritfabrik den 1. November.

Den gik, som den kunde, men nok langt fra som den skulde, og vi haaber, at den heller ikke vil komme i sin rette Gænge før Hr. Kjerrulf ser at komme overens med sine gamle Arbejdere igen.

Den 2. Novbr. henvendte Forretningsføreren sig atter til Hr. Kjerrulf for mulig at komme til Forhandling, men desværre erklærede Hr. Kjerrulf at han ikke havde Stunder at tale om denne Sag. Hans Tid var dog ikke stærkere optaget, end at han gik lige bagefter Forretningsføreren ind til Slagelse By, saa de kunde jo godt været forhandlet paa denne Spaseretur uden at finke den kostbare Tid.

Samme Dag meddelte han „Sorø Amtstidende" at han ikke mere vilde tage de gamle Folk i Arbejde, og senere har hans Brænderibestyrer, Nielsen bedder Manden, været ude i „Sorø Amtstidende" og „Slagelseposten" med en af Ukorrektheder og Arrigskab struttende Artikel. Han forsikrer at der ikke er Strejke, og vi kan jo godt give Manden Ret og kalde det en Lock-out — Navnet gør jo mindre til Sagen —. Hovedsagen er, at det staar klart for alle, at Hr. Kjerulf og hans Papenhejmere paa en yderst inhuman Maade har søgt at nedsætte sine Arbejderes i Forvejen yderst knappe Løn, og det alene ved den Motivering, at Vinteren stod for Døren, og da Arbejderne ikke vilde finde sig heri, men tilbød rolig Forhandling, saa viste Hr. Kjerrulf og hans Papenhejmere dem Døren, idet de raabte efter dem: Husk paa Vinteren.

Alt tyder imidlertid paa at Hr. Kjerrulf vil Krig paa Kniven for enhver Pris. Nuvel! lad ham faa den, men mon Hr. Kjerrulf husker paa, at det er Arbejderne der drikker hans Øl og Brændevin, og mon han ved, at organiserede Arbejdere som Regel har en saadan Afsky for Alt, hvad der tilvirkes af Skruebrækkere, at de næppe vil røre derved med en Ildtang, langt mindre vil de selvfølgelig drikke Hr. Kjerrulfs Skruebrækkerprodukter, og indtil der opnaas en Overenskomst er og bliver Hr. Kjerrulfs Fabrikater Skruebrækkerprodukter, hvad enten vi saa skal kalde det Strejke eller Lock-out.

Imidlertid er 9 Mand, alle Familiefædre og med tilsammen 21 Børn, gjort brød- og erhvervsløse, men vi føler os forvisfede om, at de organiserede Arbejdere med Beredvilligheb vil yde disse Folk Hjælp, saa de ikke paa Grund af økonomisk Tryk skal komme til at bøje dem under Hr. Kjerrulfs Aag.

Lønforbedring
paa Højbygaards Sukkerfabrik.

—:—

Lolland er som bekendt Sukkerroernes Land. Hidtil har denne Industri særlig gjort sig bemærket ved Importen af polsk Arbejdskraft til Roemarkerne. Her gaar disse stakkels Mennesker i Regn og Slud, Sol og Kulde, ganske som det træffer sig, fra tidlig paa Foraaret til sent paa Efteraaret, fra tidlig Morgen til sildig Aften for en ussel Løn. De spiser deres Kartofler, tørt Brød og Salt, drikker Vand og ta'r en tynd Kaffetaar til, logerer i de Skure og Barakker, der stilles til deres Disposition, og naar Vinteren staar for Døren, vender de atter Næsen hjem til deres Fædreland, hjem til yderligere Nød, Sult og Savn.

Omkring ved 1ste Oktober, begynder Arbejdet paa Fabrikerne, at gaa rigtig løs. Sukkeret skal nu udvindes af Roerne, og hertil anvendes dog dansk Arbejdskraft. Hidtil har Fabrikerne ogsaa været enebestemmende om Løn- og Arbejdsvilkaarene paa dette Omraade, men i Aar er der begyndt at komme Liv og Røre i Arbejderbevægelsen ovre paa Lolland, og dette har ganske naturligt vist Sukkerfabrikkernes Arbejdere hvad Vej, de skulde gaa for at opnaa Forbedringer i deres Kaar.

I Oktober lagde Nakskov Sukkerfabrik for, og opnaaede som meddelt i sidste Nummer af Fagbladet ret gode Resultater.

Sidst i Oktober begyndte saa Arbejderne paa Højbygaards Sukkerfabrik at røre sig, og vi skal villigt indrømme, at det langtfra var heldige Forhold at arbejde under.

Fabrikken ejer selv en Del Huse, og de Folk, der bor i disse, turde under ingen Omstændigheder gaa med deres Kammerater; dernæst vilde Forholdene, at Forretningsføreren først kunde komme til Stede en Uges Tid efter, at der var begyndt paa Sagen, og de durkdrevne Arbejdsgivere forstod udmærket at benytte dem af denne Frist.

Først afskedigedes et Par af de Mænd, der havde staaet i Spidsen for Bevægelsen, og man lod Lolland-Falsters Folketidende fable op om mislykket Strejke o. s. v.

Dernæst fortalte man de øvrige Arbejdere, at saavel Bønder som Herremænd var villige til at sende Fabriken den fornødne Arbejdskraft indtil man kunde faa indført tyske Arbejdere. Ja, saa vidt gik man i Kandestøberi, at man fortalte Arbejderne, at nu havde Forretningsføreren telefoneret til Fabriken, at han slet ikke kom, og at han overhovedet ikke vilde have noget med den Sag at gøre. Arbejderne, som jo var ny i Organisationen, vidste hverken ud eller ind. Adskillige handede saa smaat baade Organisationen, Forretningsføreren og det Hele.

Saaledes stod Sagerne, da Forretningsføreren den 5te November kom til Holeby Station.

Hurtigst muligt fik han lejet Forsamlingsbygningen til et Møde samme Aften Kl. 6, og et næste Morgen Kl. 6. Derefter henvendte han sig til Fabrikens Bestyrer, Hr. R. Nielsen, og denne fortalte ham Historien om Bønderne, Herremændene, Tyskerne osv.

Efter at have holdt Møde med begge Hold Arbejdere, søgte Forretningsføreren atter Hr. Nielsen den 6te November. Historierne fra Gaarsdagen gentoges og opfriskedes; men nu lod Forretningsføreren Hr. Nielsen vide, at disse Historier maaske kunde være gode til at lyse Fabrikens Arbejdere med, men ham duperede de ikke. Han misundte hverken Bønder eller Herremænd den Fornøjelse, at prøve deres Kræfter paa Fabrikkens Arbejde, hvis de havde Lyst dertil, og hvad Tyskerne angik, da kunde jo Fabriken betale deres Rejse herover, saa kunde Forbundet betale den hjem igen, og saa kunde dette gaa lige op.

Langt om længe tilbød Bestyreren at betale hver af Arbejderne 10 Kr. i Dusør naar Kampagnen var forbi. Dette var alt, hvad han kunde gøre. Han havde ikke Direktionens Tilladelse til at gaa videre, og dette skulde ellers ikke være rørt for noget eneste Menneske.

Forretningsføreren erklærede imidlertid, at Bestyrelsen godt kunde have undladt at røre denne Hemmelighed, da Arbejderne slet ikke brød sig om Dusører og Drikkepenge, men forlangte vist pr. Time. Han bad derfor Bestyreren telegrafere til Direktionen og faa Svar tilbage.

Hen paa Eftermiddagen var Bestyreren kommen i Besiddelse af et Svartelegram, som gik ud paa, at der ikke maatte gøres Indrømmelser. Klokken var nu 3½, og Forretningsføreren lod da Bestyreren vide, at han hellere straks maatte sende Bud til Bønder og Herremænd, da Arbejdet vilde blive nedlagt Kl. 6.

10 Minutter før 6 indrømmedes der imidlertid Arbejderne en Lønforhøjelse fra 20 til 22 Øre pr. Time, og i Henhold til det gamle Ord, at magert Forlig er bedre end fed Proces, modtoges Tilbudet.

Det gamle Ord „Enighed gør stærk" havde atter her bekræftet sig, og et nyt Bevis for Organisationens Nytte, Nødvendighed og Betydning var føjet til de mange, vi i Forvejen sidder inde med.

Et Efterspil. — Falskt Telegram.

De gode Lolliker paa Holebyegnen synes at være særlig bevandret i at slaa Plader.

Da Forretningsføreren nemlig kom

hjem fra sin Rejse til Fredensborg, laa der paa hans Skrivebord et Telegram af følgende sensationsvækkende Indhold:

„I Aftes afskedigedes 10 Mand. Sukkerfabriken Højbygaard. Kom straks."

Det forekom imidlertid Forretningsføreren, som om der var noget muggent ved dette Telegram, og ved at undersøge Sagen viste det sig ganske rigtigt, at Telegrammet var fuldstændig falsk.

Forretningsføreren blev derfor rolig hjemme og strøv Fagbladet, og den, der har fabrikeret Telegrammet fik en lang Næse.

Men dette Træk viser tilfulde, hvor varsom og agtpaagivende de ledende Mænd i vor Bevægelse skal være, naar de vil undgaa at blive ført bag Lyset.

Smaa Konflikter.

—:—

Slagelse Træskofabrik. Her udbrød en lille Konflikt den 22. Oktober. Anledningen hertil var ikke et Lønspørgsmaal, men derimod et sløt og ret Sundhedshensyn. Paa Fabrikken har der nemlig været en Maskine, en saakaldet Blæser, som har virket paa den Maade, at den har slugt den Masse Støv, som nødvendigvis bliver paa et saadant Sted.

Nu havde Fabrikanten, Hr. Kjerrulf, imidlertid opdaget, at det kostede ham 1 Td. Smaakul til 1 Kr. om Dagen at holde denne Maskine i Virksomhed, og derfor standsede han den. Naar Storfabrikanterne kan spare 1 Kr. Penge om Dagen, saa ser de jo ikke saa nøje paa, om en halv Snes Arbejdere sætte deres Sundhed til. Naar de ikke kan mere, saa er der jo Arbejdere nok til at løse af.

Resultatet blev imidlertid at samtlige 10 Træskomænd nedlagde Arbejdet.

Hr. Kjerrulf var til en Begyndelse lige saa hoven paa det, som hans Broder paa Spritfabrikken. Han havde intet at tale med Forretningsføreren om, og han vilde ikke lade Maskinen gaa, ligesom han under ingen Omstændigheder vilde tage 2 af Arbejderne igen.

Forretningsføreren saa dog Lejlighed til at lade Hr. Kjerrulf vide, at det særlig var de organiserede Arbejdere i Slagelse, København, Helsingør og flere Byer der sled hans Træsko. Dette hjalp, og den 23 kunde samtlige Træskomænd atter optage Arbejdet, og Blæseren gaar nu sin vante Gang.

De to Mand, som han ikke vilde have mere, har dog senere selv taget deres Afsked, da de mener at kunne leve uden Hr. Kjerrulf.

Ringsted. Her har atter været en lille Konflikt, idet Murmester J. Johansen, nu da Vinteren staar for Døren, fandt det passende at nedsætte Lønnen til det gamle Lavmaal, 20 Øre pr. Time. Ved Forretningsførerens Mellemkomst lykkedes det dog foreløbig at bibeholde 22½ Øre, og der vil nu blive forsøgt Forhandling med Mesterforeningen om en fremtidig Løn af 25 Øre pr. Time.

Vi anbefaler Ringstederne at arbejde ihærdig for deres Forening, da de saa sikkert vil kunne gennemføre deres Fordring.

Agitationen.

—:—

Næstved. Den 18. Oktober afholdtes her et talrigt besøgt Møde, hvor Forretningsføreren var til Stede. Hvad der særlig gav Mødet sit Præg var Afslutningen paa den lange Strid med Murermestrene, og det er en Selvfølge, at der herskede almindelig Tilfredshed med denne Sejr. Man havde jo her set, hvad Enighed og Udholdenhed formaar at udrette, Trods dette, at Striden havde varet i ca. 4 Maaneder, saa havde der herskt et saa godt Sammenhold, saa ikke en eneste Mand fra Næstved havde nedværdiget sig til at agere Skruebrækker. Man gav nu hinanden Haandslag paa at holde lige saa fast og ubrødelig sammen i Fremtiden.

Som et Eksempel paa, at selv Hædersmændene indsaa deres skæve Stilling, kan anføres, at disse gæve Folk havde sendt en Deputation paa 2 Mand for at forhøre paa hvilke Betingelser, de kunde blive optaget i Foreningen.

De fik imidlertid i al Venskabelighed det Raad at gaa hjem til Landsognene, hvor de hørte til og grunde lidt over deres Fejlgreb. Skulde de saa vedblivende ønske at komme i hæderlige Arbejderes Selskab, maatte de indgive et Andragende til første Generalforsamling, og man antog saa, at de mod en Kendelse af 15 a 25 Kroner kunde blive optaget i Foreningen.

Slukørede forlod de gæve Hædersmænd Mødet og — Næstved.

* * *

Herfølge. Her afholdtes et Møde den 19. Oktober, hvortil Forretningsfører Fr. Hansen og Lærer Laugesen, Vedkølle, var indbudte som Talere og havde givet Møde. Ca. 40 Mennesker havde givet Møde, og Sognets Præst, hvd. Folkeringsmand Pastor Møller, mødte frem for at slaa et Slag for det bestaaende.

Fr. Hansen var første Taler og udviklede i et længere Foredrag den faglige Organisations Nytte og Betydning, idet han ved Eksempler paaviste, at de Stænder og Samfundsklasser, der bedst havde forstaaet at benytte Sammenslutningen, til alle Tider og i alle Forhold bedst havde formaaet at begaa sig i Verden.

Lærer Laugesen udtalte sig i alt væsentlig i Overensstemmelse med Hansen og udviklede nærmere den politiske Side og de Uretfærdigheder, der paa Beskatningens, Skolevæsenets o. s. Omraader blev begaaet imod de Smaa i Samfundet.

Pastor Møller forstod ikke at Hansen og Laugesen kunde arbejde for Fællesskabstanken. Fællesskabets Dage var Danmarks ulykkeligste Dage. Ligesaalidt forstod han at man kunde sige, at Ophævelsen af Stavnsbaandet ikke havde skadet Herremændene Det var en sørgelig Kjendsgærning at Flertallet af Herremændene i Begyndelsen af Aarhundredet stod paa Falittens Rand. Arbejderne havde det langt bedre nu end i Fortiden. For stod de og tærskede for hver 8—10 Skæppe, nu fik de 2 Kr. 50 Øre pr. Dag ved Damptærskeværkerne, og i Aar havde de endog forlangt 3 Kr.

Efter at have fortsat i samme Dur et Stykke Tid, sluttede Pastor Møller med at takke Fr. Hansen, fordi han saa rolig havde hørt paa ham, men samtidig lod han Hansen ikke blive for skarp i sit Tilsvar, da han ellers muligvis vilde fremdrage noget, som han vidste om Hansen.

Lærer Laugesen imødegik Pastor Møller paa det politiske Omraade.

Fr. Hansen o lyste, at det Fællesskab man nu arbejdede for, var ligesaa forskællig fra Fortiden som Nat fra Dag. Den Nødstilstand, der herskede i Begyndelsen af Aarhundredet, var sikkert ikke i Stavnsbaandets Løsning, men derimod snarere i Statsbankerotten, hvorved man pludselig gjorde en Daler til en Mark og Statsbankerotten havde heller ikke sin Grund i Stavnsbaandets Løsning, men derimod i de vanvittige Krige der førtes Han gendrev grundig Pastor Møller, angaaende Arbejdernes Stilling, og betonede, at vore Fordringer vare i god Overensstemmelse med Retfærdigheden. Vi forlangte nemlig ikke mere for vor Del, end hvad vi af ganske Hjærte ønskede alle andre. Sluttelig bad han Møller komme frem med, hvad han vidste om Talerens Person, da han ikke ønskede at Forsamlingen skulde tro, at der klæbede noget særligt slemt ved ham.

Under den fortsatte Diskusion viste det sig, at det Skrækkelige, Pastor Møller vidste, bestod i, at han havde læst i Bladene, at Hansen havde maattet forlade en forholdsvis god Plads ved Slagelse Andelsbageri, fordi han rejste rundt som Agitator. (Munterhed).

Det livlige og interessante Møde begyndte Kl. 4½ og sluttede først Kl 7 a 8.

* * *

Mullerup. Ude ved Store Belt, ca. 2½ Mil fra Slagelse, ligger Landsbyen Mullerup. Byen er vel fignet med en lille Havn, et Teglværk og et Par Herregaarde. Her afholdt Forretningsføreren efter Indbydelse et Møde den 25. Oktbr.

Efter Foredragets Slutning toges der fat paa Oprettelsen af en Fagforening, og denne er ogsaa startet og tiltraadt Forbundet. Vi byder den nye Afdeling velkommen, og haaber, at de som har taget fat paa Arbejdet, vil virke ihærdig for Foreningens Fremgang.

Formandens Adresse er: H. J. Olsen, Mullerup Mølle pr. Slagelse.

* * *

Slagelse. Den 1. Novbr. afholdtes her et Møde, ved hvilket Cigarmager Vestergaard og Forretningsfører Fr. Hansen talte.

Efter Talernes Slutning gled Diskussionen ganske naturlig over paa Konflikten paa Spritfabrikken, og man lovede at holde tappert ud i Kampen, selv om denne skulde blive langvarig.

* * *

Fredensborg. Efter Indbydelse af Mørdrup Afdeling afholdtes her et Møde den 8. Novbr.

Selv i denne af Kejserbegejstring gennemsyrede By, viste der sig at være Jordbund for den faglige Bevægelse, og efter at Forretningsføreren, Dyrbye, Svend Andersen og N. Risgaard, Helsingør, O. Nielsen, Skotterup og Formanden for Mørdrup Afdeling havde udtalt dem, toges der fat paa Oprettelsen af en Fagforening.

Vi haaber nu at Fredensborg Arbejdsmænd, ikke vil blive trætte, men arbejde ihærdig for den gode Sag, og vi ønsker dem paa Forhaand til Lykke med deres Arbejde.

Til Afdelingerne.

Forretningsførerens Adr. er fremtidig Slotsgade Nr. 49. Det er dog ingen Bopælsforandring, men Sagen er, at Slagelse nu har faaet Gadenumre i Stedet for de gamle Martr. Nr.

* * *

Den jysk-fynske Kongres afholdes i Varde d. 22—23 og 24 Novbr. Vort Forbund vil blive repræsenteret ved Forretningsføreren og muligvis endnu en Repræsentant.

* * *

Husk, at der skal henlægges 5 Øre maanedlig pr. Medlem til Reserrestrejkefonden. August Maaneds Bidrag er indkaldt i Anledning af Strejken i Slagelse.

* * *

I Anledning af samme Strejke er Forbundslovenes § bragt i Anvendelse, og der vil være at indbetale 10 Øre ugentlig pr. Medlem. Foreløbig behøves det dog kun i 3 Uger, men indbetal det saa hurtig som mulig. Husk at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp.

Fortegnelse
over
Forbundets Afdlgr. og disses Formænd.

Bandholm. P. Petersen, Bandholm.
Birkerød. Anders Jørgensen, Bidstrup pr. Birkerød.
Fakse. Husm. Jens Mortensen, Fakse Mark pr. Fakse.
Hasløv. Husm. H. P. Kristensen, Nordskov pr. Hasløv.
Helsingør. A. F. P. Sørensen, Fiolgade 8.
Helsingør. K. & H. F. Jørgen Andersen, Kongensgade 4.
Helsingør. N. F. O. Olsen, Johanne Minde, Kolonierne.
Helsingør. M. F. H. Olsen, Sofiegade 13.
Helsingør. R. F. H. M. Olsen, Kongensgade 17. 1 S.
Hillerød. M. Petersen, St. Kannikegade 200.
Holbæk. J. P. Henriksen, Strandmøllestedet.
Herfølge. N. P. Pedersen, Bedskolle pr. Valløe.
Køge. H. P. Olsen, Nørregades Forlængelse 174 C.
Maribo. Anders Jørgensen, Nyvej 53.
Mullerup. H. J. Olsen, Mullerup Mølle pr Slagelse.
Mørdrup. N. R. Larsen, Fiolgade 24, St t. v. Helsingør.
Nakskov. Chr. Hansen, Farveresstræde 91.
Næstved. Jens Larsen, Kildemarksvej 73.
Nykøbing. Chr. Jørgensen, Strandgade 6.
Ringsted. Fritz Christensen, Køgevej 13.
Roskilde. J. Mortensen, Gartner Jensens Ejendom, Blegstræde.
Rønnebæk. Carl Petersen, Rønnebæk pr. Næstved.
Storeheddinge. H P. Hansen, Bjælkerup.
Slagelse. H. S. Hansen, Slotsgade 100.
Vordingborg. Ferd. Jakobsen, Bakkebølle.

Meddelelser.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn

afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 4, i Gæstgiver Olsens Sal, Kirkestræde.
Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned i Fælleslokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingent, Restancer og nye Indmeldelser modtages. Kontingent og Indmeldelser modtages ligeledes hos Kassereren, Hans Jensen, Uglebjærgsvænget.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Herfølge og Omegn

afholder Bestyrelses- og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4, hvor Kontingent indbetales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Fakse og Omegn

afholder det maanedlige Medlemsmøde sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4 i Fakse Gæstgiveri.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Helsingør og Omegn

afholder Medlemsmøde sidste Torsdag i hver Maaned i den lille Sal i Forsamlingsbygningen, hvor nye Medlemmer kan optages og Kontingent indbetales.
NB. Restancer maa være indbetalt inden 1. Decbr., da det ellers har Udslettelse af Foreningen til Følge.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Saksköbing og Omegn

afholder Medlemsmøde den første Lørdag i hver Maaned Kl. 8 Aften hos Gæstgiver Hammel.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vordingborg og Omegn

afholder Medlemsmøde den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Fr. Petersens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adr. er Ferd. Jakobsen, Bakkehalle pr. Vordingborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 3. Mandag i hver Maaned, Kl. 6 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Fris Christensen, Køgevej 13.

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Slotsgade 49, Slagelse.**

Fr. Hansen.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Romersgade 22. København.

Arbejdsmændenes Fagblad.

Uvidenhed er Trældom. Kundskab er Magt.

Enighed gør stærk.

Udgivet af Arbejdsmændenes Centralforbund i Danmark

5. Aarg. Nr. 12. | 15. December. | 1896.

Glædelig Jul!

Glade Jul, dejlige Jul,
Engle dale ned i Skjul.
Hid de flyve med Paradisgrønt,
Hvor de se hvad for Gud er skønt.
:,: Lønlig iblandt os de gaa. :,:

Ja, hvem har ikke som Barn hørt, læst og lært dette Salmevers. Hvor frydedes ikke hvert lille Barnehjærte, naar man stundede mod Aarets store Højtid, i Forventning om alle de Dejligheder, der da vilde strømme ned over os. Vi Proletarbørn var jo ikke saa godt vant til daglig Brug, og lidt kunde derfor gøre os glade og fornøjede. Ofte gik der jo lange Tider hen, hvor vi ikke nød andet end Ostebrød, Kartofler, Vandgrød og lignende Rariteter. Gik det rigtig højt, fik vi et Stykke strabet Fedtebrød med Salt paa og en Taar tynd Kaffe. Flæsk, Kød og Æg var en Luksus, man saa godt som aldrig saa og langt mindre smagte. Naar derfor Juleaften kom, og der kom et Fad Risengrød paa Bordet med god Mælk eller sødt Øl til, og naar man bagefter fik et lille Stykke Flæsk med Rødbeder til, en Taar tyndt Øl at drikke osv., ja saa var man uhyre vel tilfreds. Kunde der oven i Købet falde en eller anden lille Foræring eller Present af, selv om det bestod i et eller andet Klædningsstykke, som man muligvis i længere Tid havde trængt haardt til, ja, saa kendte Jubelen næsten ingen Grænser. I sin enfoldige Barnetro følte man sig fuldt og fast forvisset om, at det var Guds Engle, som i Anledning af Julen bragte os alle disse Herligheder.

Ret gamle blev vi imidlertid ikke, før vi opdagede, at det ikke rigtig gik saadan til. Lidt efter lidt kom vi til at indse, at hvad vi fik til Julen kun var tilvejebragt enten gennem Nød og Savn før Julen eller derved, at de Rige og Mægtige, som Aaret igennem havde udnyttet og udbyttet vore fattige Forældre, nu kastede en ringe Del af deres Overflødighed til os.

Vor Tro paa Englene tabte sig maaske lidt. Vi tog det ikke mere saa bogstaveligt, og endnu før vor Konfirmation kom vi selv til at tage alvorlig Del i Kampen for Tilværelsen. Vi saa, at Skriftens Ord: „Den, som ikke vil arbejde, bør heller ikke have Føde", langt fra overholdtes. Vi saa, at Ordet: „Enhver Arbejder er sin Løn værd", kun var Mundsvejr og intet andet i Kapitalisternes Mund. Vi saa, at man derimod fra den Side søgte at leve efter Ordsproget: „Den Hest, som fortjente Havren bedst, skal have mindst af den." Men vi indsaa ogsaa, at disse Leveregler var stik imod Religion og al sund Moral, og derfor sluttede vi os til vore faglige Foreninger og tog kraftig Del i Kampen for Menneskeret og Menneskelykke.

Naar Forholdene nu ikke ere langt uslere og elendigere end de virkelig er, saa skyldes dette ubetinget Arbejdernes faglige Organisationer. Hvor mange Steder har vi ikke formaaet at hæve Arbejdslønnen ganske betydelig, og hvilket Lavmaal vilde den ikke have staaet paa, dersom vi ikke havde arbejdet den op gennem vore Foreninger.

Ganske vist! der er uendelig langt tilbage, før vi naar det Maal, da enhver Arbejder erholder den Løn, han faktisk fortjener; men vi har dog den Tilfredshed at kunne indse, at vi med mægtige Skridt arbejder os hen mod dette Maal, og vi haaber og tror, at det stedse mere og mere maa gaa op for Arbejdsmændene, at den eneste Vej, ad hvilken man virkelig kan naa at faa indført Forhold, saa ogsaa Arbejderne kan leve et menneskeværdigt Liv, er Sammenslutningens Vej.

Vi har gjort store Fremskridt i det forløbne Aar, og i Haab om, at alle vore Læsere i det kommende Aar vil være med til at bære Sten til den Samfundsbygning, som hedder Fagforeningen, vil vi ønske alle vore Læsere:

glædelig Jul og godt Nytaar.

Strejken
paa
Slagelse Spritfabrik

fortsættes uforandret, Hr. Kjerrulf kan ikke faa over sit Hjærte, at bøje sig for Arbejdernes berettigede Fordringer, skønt han efter al Sandsynlighed lider et stort økonomisk Tab ved at drive sin Fabrik med den Slags Folk, som han nu har. Ikke saa ganske lidt gaar der efter Forlydende i Vasten eller rettere sagt i Rendestenen for Hr. Kjerrulf, grundet paa det usvede Mandskab han har til sin Raadighed, men ogsaa paa et andet Omraade, ser det ud til at Hr. Kjerrulf taber Terræn, om han ikke bliver slaaet fuldstændig af Marken.

Forhen har det nemlig været næsten umulig, at opdrive andet Brændevin end Kjerrulfs i hele Slagelse By. Nu derimod er der kun 3 a 4 Købmænd, som udelukkende fører Hr. Kjerrulfs Snaps. medens der er lige saa mange som slet ikke fører den og Resten af de Handlende fører en anden Slags ved Siden af Kjerulfs.

De Afdelinger, som endnu ikke har indbetalt det paalignede Strejkebidrag, anmodes om snarest at indbetale dette, da det i modsat Fald vil blive betragtet som Restance. Saasnart Reservefondens

Bidrag for August samt 3 Ugers Bidrag a 10 Øre pr. Medlem er indbetalt, kan Indbetalingen standse, da vi for Tiden har rigelige Midler til Strejken.

Fr. Hansen.

Arbejdsgiverforeningen af 1896.

—•—

Kapitalistkneb.

Følgende Aktstykke giver en ret god Karakteristik af, hvad man kan vente sig af Arbejdskollegerne:

Arbejdsgiverforeningen af 1896.
Kontor i Studiestr. 7.

Kjøbenhavn i Oktbr. 1896.

I Forbindelse med vort Cirkulære af 25. Maj d. A. meddeles det herved, at Arbejdsgiverforeningen af 1896 nu tæller følgende Medlemmer: Entreprenørforeningen, Teglværksforeningen af 1893, Murermestrenes faglige Organisation, Kjøbenhavns Tømrerlav, Foreningen af Brolægningsentreprenører i Kjøbenhavn, Dampsnedkeriforeningen (De samvirkende Maskinsnedkerier og Savværker), Kjøbenhavns Vognmandsforening, Kjøbenhavns Kalkværk, Fakse Kalkbrud, Mørtelfabrikanterne Maag og Møller, Mørtelfabrikant Joh. Clausen, og at de nævnte Foreninger og Forretninger har underkastet sig følgende Fællesbestemmelser:

1. Under opstaaende Strejker, naar saadanne af vedkommende Foreningens Bestyrelse er erkendte som uberettigede, og naar denne Afgørelse er tiltraadt af Arbejdsgiverforeningens Bestyrelse, forpligter Arbejdsgiverforeningens Medlemmer sig til ikke at antage Arbejdere fra de Steder, hvor Konflikten finder Sted, saa længe indtil denne er bilagt. Vedkommende Foreningens Bestyrelse skal under saadanne Forhold meddele Navnene paa de Arbejdere, der strejker eller er udelukkede, til alle de Foreningers Bestyrelser og til de Forretninger, der slutter sig til nærværende Vedtagelse, og Navnene skal af disse igen meddeles til alle Medlemmer eller Indehaverne af de paagældende Foreninger eller Forretninger.
2. Naar en Arbejdsstandsning enten helt eller delvis finder Sted under Forhold som nævnt i Punkt 1, maa ingen af Medlemmerne af de Foreninger og Forretninger, der har tiltraadt denne Overenskomst, hverken direkte eller indirekte paatage sig Udførelsen af Arbejder, Leveringer af Materialier eller Kørsler til de Byggeforetagender, der er paabegyndte eller kontraherede af den eller de, hos hvem Konflikten finder Sted, uden skriftlig Overenskomst med disse.

N. Andersen, Formand. — C. Kruse, Næstformand.
Vilh. Kohler. — Niels Rasmussen.
Ferd. Hansen.

Tronier.
Sekretær.

Her ser man rigtig hvad d'Hrr. Kapitalister tilsigter. Disse Mennesker, som saa ofte har grædt deres modige (Krokodille) Taarer over, at Arbejderne organiserer sig. Hvad synes man f. Eks. om en Virksomhed som Fakse Kalkbrud, der endnu i dette Aar har gjort sig sin yderste Flid for at forbyde sine Arbejdere at organisere sig? Nu ser man det samme Kapitalistselskab slaa sig sammen med Murere, Tømrere, Snedkere, Vognmænd, Teglværker og Entreprenører af forskellig Art. Alle disse forskellige Kapitalistgrene, som kun har dette ene tilfælles: at kue og krakile Arbejderne, de finder nu pludselig hinanden og falder hinanden om Halsen i sten Enighed om at kanøfle Arbejderne. Den Arbejder, som herefter vover at være med til at fordre sin Ret, han bliver straks sat paa den sorte Tavle, og ingen maa give ham Beskæftigelse eller Brød.

Ihvorvel den Sammenslutningsgrund, Arbejdsgiverne her har funden, er af en temmelig brutal Art og moralsk forkastelig — hvem kan f. Eks. begribe, hvad det kan komme et Dampsnedkeri i Kjøbenhavn ved, at Fakse Kalkbrud ikke kan enes med sine Arbejdere eller omvendt? — saa kunde man dog maaske se bort herfra; thi for det første falder det aldrig os Arbejdere ind at lægge Hindringer i Vejen for Arbejdsgivernes Organisation, og for det andet føler vi os overbeviste om, at naar vi blot fortsætter med vort Organisationsarbejde paa samme Maade som hidtil, saa er vi stærke nok til at hamle op selv med den mest brutale Arbejdsgiverorganisation.

Arbejdsgiverforeningen af 1896 har da ogsaa aabenbaet følt, at den ikke formaaede ved egen Hjælp eller paa aaben og ærlig Maade at gennemføre foranstaaende Program. Derfor har den tyet til at bruge et ret hykleriſk Kneb for om mulig at faa Lovgivningsmagten til at hjælpe sig.

I Anledning af Ulykkesforsikringsloven har nævnte Forening nemlig tilstillet Folketingsudvalget følgende Andragende:

1. at der gives en saavidt mulig klar og bestemt Anvisning af, hvorledes Udtrykket i § 1 — under sit Arbejde — skal forstaas;
2. at de i samme Paragrafs 2. Stykke anførte Undtagelser reduceres, og at ogsaa denne Del af Bestemmelserne gives en bestemtere Form;
3. at der paalægges Arbejdsledere og Arbejdere, der have en Aarsindtægt af respektive 1800 og 1500 Kr. og derover, Forsikringstvang mod Ulykkestilfælde, og at de selv bære Udgifterne derved, hvorimod Arbejdere, der i Aarsindtægt har under 1500 Kr., alene betale en Andel (indtil Halvdelen) af Forsikringsudgiften;
4. at der paalægges de Arbejdere, der kommer ind under Ulykkesforsikringen, Sygekassetvang;
5. at der indrettes og gives Arbejderne — Forsikringsbøger — med skematisk Inddeling til Udfyldning af de Oplysninger om Arbejdsfortjeneste m. v., som Arbejdsraadet maatte kræve;
6. at Lovens Bødebestemmelser ansættes ens for Arbejdere og Arbejdsgivere; og
7. at Aldersgrænsen for Udbetaling af Erstatninger til fri Raadighed udvides til 25 og 55 Aars Alderen.

I Motiveringen til dette Andragende forlanges, at der i de under Punkt 5 nævnte Forsikringsbøger skal gives Plads for Arbejdsgiveren til at bekræfte hans Rifikos Begyndelse og Ophør.

Andragendet er underskrevet af følgende Samfundsstøtter.

Kjøbenhavn, i Oktbr. 1896.

For Arbejdsgiverforeningen af 1896: Entreprenør N. Andersen, Formand for Entreprenørforeningen. Vilh. Kohler, Formand for de kjøbenhavnske Murermestres faglige Organisation. Karl Kruse, Murermester, N. Rasmussen, Murermester. Ferd. Hansen, Oldermand for Kjøbenhavns Tømrerlav.

For Murer- og Tømrermestrenes Centralforening i Jylland: Murermester Qvist, Formand, Horsens.

For Centralf. af Murer- og Tømrermestre i Østifterne: Murermester P. Hansen, Næstved. Arkitekt, Tømrerm. F. A. Thomsen, Slagelse. Murerm. R. Hansen, Odense. Tømrerm. N. M. Hansen, Svendborg. Murerm. R. Dithmer, Holbæk. Murermester Plum, Helsingør. Murerm. J. C. Johansen, Vordingborg. Tømrerm. Glahn, Nykøbing, F. Tømrerm. C. Andersen, Nysted.

For Stenhuggerf.: Formand E. Nielsen.

For Smedemesterf.: Formand A. W. Holm.

For Kjøbenhavns Blikkenslagerlav: Oldermand Harald Steenberg.

For Gas- og Vandmesterf. i Kjøbenhavn: B. Blem. H. B. Christensen. A. C. Engqvist. W. Rensch. Th. Steinbach, fung. Formand.

For kjøbenhavnske Sporvogns- og Omnibusselskaber: Lautrup. Christens. Ramm. Nielsen. Wolfhagen. Cramer. van Deurs, Ludvigsen.

For Odense Handelsf.: Esmann. Sophus Rasmussen Peter M. Waidtløw. R. Petersen. Chr. Clemmensen. Th. Hansen. Georg Henningsen. E. H. Schnackenburg.

For Fyns Stifts Teglværksf.: L. Schnackenburg, Formand.

De fleste havde sagtens ventet, at Arbejdskøberne og Kapitalisterne havde sat sig imod med Hænder og Fødder, at de skulde betale Ulykkesforsikring for deres Arbejdere, men nej! Kommer de ikke her nok saa spagfærdig og giver gode Raad for hvordan Loven skal affattes. Ikke med et Knv opponerer de mod Loven.

Hvad kan nu Grunden være til at d'Hrr. stiller dem saa velvillig overfor Loven. Ja, i Grunden er det slet ikke saa vanskeligt at se Ræven, de har bag Øret. Den stikker tydeligt nok frem.

Sammenholder man nemlig Arbejdsgiverforeningens Program, Andragendets Punkt 5 og Motiveringen til samme, saa vil man straks opdage, at naar de kunde faa gennemført Punkt 5 i Andragendet, saa kunde de spare dem de i Programmets Punkt 1 nævnte sorte Lister, thi med Forsikringsbøgerne med Arbejdsgiverens Paategning havde de da opnaaet at faa givet Arbejderne en Skudsmaalsbog, som de saa kunde slæbe Livet igennem med, og kunde Arbejdskøberne opnaa dette, saa var Ulykkesforsikringen dem ikke for dyr.

Derfor kommer de under Fromhedsmaske og giver deres gode Raad, men heldigvis stikker Ulvekloerne saa langt frem, at man med Lethed kan se dem, og desuden ved vi jo af gammel Erfaring, at d'Hr. ikke giver deres Æble bort, uden at de enten er tvungen til det, eller ogsaa de faa en Pære i Stedet. Vi haaber at Arbejdsgivernes Sam-

mensslutning maa lære Arbejderne at arbejde lige saa ihærdig for vore Organisationer i det kommende Aar, som de har gjort i det sidste, og vi haaber at det politiske Kneb, Arbejdskøberne her har vist os, vil bidrage til, at Arbejderne ogsaa vaagner i politisk Retning. Blot Arbejderne rigtig lærer at indse saavel den faglige som den politiske Sammenslutnings Nytte og Betydning, saa kan vi i Grunden le ad alle Kapitalisternes Krumspring, men det gælder om at være vaagen.

Dansk Arbejdsmandsforbund.

—:—

Endelig er det da en faktisk Kensgærning, at alle Danmarks organiserede Arbejdsmænd er blevet samlet i et Forbund, og under en fælles Ledelse. Paa det jysk-fynske Forbunds Kongres, ved hvilken vort Forbund var repræsenteret ved Forretningsfører Fr. Hansen, Slagelse, og Viceforretningsfører C. Dyrbye, Helsingør, og hvor det københavnske Forbund ligeledes var repræsenteret, ved M. C. Lyngsie, P. Boesen og P. Mikkelsen, vedtoges nemlig følgende:

Vedtægter
for
Dansk Arbejdsmandsforbund.

1. Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, Arbejdsmændenes Forbund for Sjælland og omliggende Øer samt Arbejdsmændenes Forbund for Kobenhavn og Omegn danner tilsammen et Hovedforbund under Navnet „Dansk Arbejdsmandsforbund".

2. De til enhver Tid fungerende Hovedbestyrelser for de tre Forbund — der bestaar af fem Mand for hvert — danner tilsammen Hovedbestyrelsen for „Dansk Arbejdsmandsforbund". Hver af de tre Bestyrelser vælger af deres Midte en Mand. De tre saaledes valgte danner Forretningsudvalget, som har at udføre Hovedledelsens Beslutninger og iøvrigt fordele Arbejdet imellem sig. Hvert Forbund vælger en Revisor, der efter nærmere Paalæg har at revidere Hovedregnskabet. Det Forbund, hvis Forretningsfører er Kasserer, beholder tillige sine egne Revisorer.

3. Agitationen ordnes og bekostes af „Dansk Arbejdsmandsforbund", den planlægges og ledes af de respektive Forbunds Bestyrelser efter Hovedledelsens Bemyndigelse. De respektive Forbundsbestyrelser skal dog altid have Midler til Raadighed til Bestridelsen af indkomne Begæringer.

4. „Dansk Arbejdsmandsforbund" overtager Udgivelsen af Arbejdsmændenes Fagblad, og dette tilstilles gratis enhver Afdeling, som staar under et af de underordnede Forbund i lige saa mange Eksemplarer, som der er betalende Medlemmer. Ekstra Fagblade kan kun faas for en Betaling af 2 Øre pr. Stk.

5. Strejker i mindre Omfang kan sanktioneres af de lokale Hovedbestyrelser, men skal dog straks indberettes til Forretningsudvalget. Den lokale Forretningsfører fungerer som hidtil under Konflikter, som opstaar paa hans Omraade. Større Strejker skal først godkendes af den samlede Hovedbestyrelse.

6. Naar en Strejke eller Lock-out er godkendt, giver Forretningsudvalget straks Anvisning paa Udbetaling af de til Understøttelsen nødvendige Midler. Understøttelsen udbetales med 6 Kr. pr. Uge for Ugifte, 7 Kr. for Gifte med et Tillæg af 50 Øre for hvert Barn. For tre Dages Strejke betales ingen Understøttelse.

7. Til „Dansk Arbejdsmandsforbund" betaler hver af de indordnede Forbund et Kontingent af 10 Øre pr. Maaned pr. Medlem i Vinterhalvaaret og 15 Øre i Sommerhalvaaret for Byforeninger, Landafdelingerne betaler 10 Øre maanedlig hele Aaret.

8. Under Strejker har Hovedledelsen Ret til at indkalde Reservefondens Midler, dog at der saavidt mulig altid indestaar fire Maaneders Bidrag. Kan Reservefondens Midler ikke strække til, har Hovedledelsen Ret til at paaligne ekstra Strejkebidrag, der dog ikke maa overstige 10 Øre ugentlig pr. Medlem. De lokale [illegible]ands Forretningsførere har da straks at besørge det fornødne til disse Bidrags Indbrivelse.

Hvert Forbund lønner selv sin Forretningsfører, og som Hovedbestyrelsesmedlemmer erholder de ingen Løn, men derimod fri Reise og Diæter.

10. Der afholdes aarlig en Kongres, hvor hver af de indordnede Forbund den første Dag behandler sine egne Sager. Derefter træder Kongressen sammen til fælles Forhandling om „Dansk Arbejdsmandsforbunds" Sager. Til Kongressen, som skal afholdes paa et centralt beliggende Sted, har enhver af de under de tre nævnte Forbund sorterende Foreninger Ret til at sende en Repræsentant for indtil 300 Medlemmer, og fremdeles en Repræsentant for hver 300 Medlemmer.

11. Enhver Afdeling er pligtig til at henlægge et Beløb af 5 Øre maanedlig pr. Medlem til et Reservestrejkefond.

12. Disse Vedtægter er kun gældende til første Fælleskongres og træder i Kraft fra 1ste Januar 1897.

* * *

Fra Nytaar er denne Sammenslutning en fuldbyrdet Kensgærning, og hvad den betyder for os Arbejdere behøver vel blot at paapeges, for at det kan staa klart for enhver.

Det er jo nu en Gang saadan i vore Dage, at det eneste, der respekteres af Magthaverne, er naar de ser, at Arbejderne slutter dem sammen i Massevis. Her staar nu Arbejdsmændene i et Antal af 16 til 17000 og er derved blevet det største faglige Forbund i Danmark.

Alene Tallet vil sikkert afholde mangen en Arbejdsgiver fra at optage Kampen med os, men skal da endelig en eller anden faa Lyst til at prøve vor Styrke, hvilken overordentlig stor Betydning vil det da ikke have, at vi véd, hvor vi skal tage Pengene fra til Understøttelsen. Alene en Maaneds Bidrag til Reservestrejkefonden andrager 800 a 850 Kr. En Uges Bidrag a 10 Øre andrager 16 a 1700 Kr. eller tilstrækkeligt til at understøtte et Par Hundrede Mand. At dette vil give et fast Rygstød, som vi hidtil saa haardt har savnet, turde vel være indlysende for saa godt som alle.

Ved Siden af disse sjenfynlige Fordele har man bestræbt sig for at yde det enkelte Forbund saa stor Frihed som muligt indenfor sit eget Omraade, og vi tror at turde sige, at dette er lykkedes i overordentlig høj Grad. Vor Mening er derfor den, at alle interesserede Parter har al Grund til at være tilfredse med denne Sammenslutning, og naar vi nu blot rolig, besindig og fornuftig arbejder videre, saa skal det nok vise sig, at vi er paa den rigtige Vej til den danske Arbejdsmands økonomiske Frigørelse.

Fra Afdelingerne.

—:—

Stiftelsesfest. Fakse Afdeling afholdt den 19. Novbr. en overordentlig vellykket Stiftelsesfest. Folketingsmand J. Jensen, Kobenhavn, og Forretningsfører Fr. Hansen talte. Festen overværedes af 300—400 Mennesker, og efter at den alvorlige Del var afsluttet, tog Dansen sin Begyndelse og varede ved til henad Morgenstunden. Den smukke Fest var et Vidnesbyrd om, at Fakse Afdeling er bygget paa en solid Grundvold.

Lønforbedring. Paa Nakskov kommunale Gasværk er der ved den stedlige Forenings Initiativ opnaaet en ret betydelig Lønningsforbedelse

Maribo. Den 5te Decbr. blev Forretningsføreren telegrafisk kaldt til Maribo. Anledningen hertil var, at 12 Mand, som læssede Sten af ved den nye Sukkerfabrik, havde nedlagt Arbejdet, grundet paa en Uoverensstemmelse mellem dem og Bestyrelsen angaaende Akkordprisen. 3 Mand var yderligere afskediget fordi de havde nægtet at udføre det Arbejde, som deres Kammerater var gaaet fra. Det Hele viste sig nærmest at bero paa en Misforstaaelse, og ved Forretningsførerens Mellemkomst blev Sagen ordnet og alle de gamle Arbejdere kom paany i deres Pladser.

Haslev. Her har herskt en Del Misstemning hos enkelte Medlemmer i Anledning af, at 3 Mand var blevet afskedigede fra deres Pladser hos en Kobmand. Forretsføreren var i den Anled-

ning i Haslev den 14. Dcbr. Da imidlertid intet tydede paa, at der laa faglige eller politiske Grunde til Grund for Afstedigelsen, udviklede Forretnirgsføreren for de Tilstedeværende Umuligheden af at tvinge Arbejdsgiveren til at beholde Folk, naar han ingen Brug havde for dem. Den eneste Modvægt mod den om sig gribende Arbejdsløshed var, at arbejde hen til en højere Løn og kortere Arbejdstid.

Kl. henad 10 skiltes man i god Forstaaelse, og Forretningsføreren cyklede ad Ringsted til, for at komme hjem og gøre Fagbladet færdig.

Til Afdelingerne. Da det er sidste Gang Fagbladet udgaar i sin nuværende Skikkelse, idet det jo fra 1. Januar bliver fælles for alle tre Forbund, og da det jo er tvivlsomt, hvorvidt det falder i min Lod at redigere Bladet i sin nye Skikkelse, saa føler jeg en Trang til at takke enhver Læser for den Velvillie, der har være vist mig i de Aar jeg har været Redaktør. Selvfølgelig vil Fagbladets Læsere jævnlig høre fra mig i Bladets Spalter.

Fr. Hansen.

* * *

Husk at holde Reservestrejkefonden i Orden og husk at indbetal de paalignede Strejkebidrag.

* * *

Restance til Forbundet bedes indbetalt inden 5. Januar, grundet paa Regnskabets Afslutning.

* * *

Afdelingerne opfordres til at støtte vore Kammerater i Hamborg ved frivillige Bidrag. Ca. 17000 Mand kæmper der en fortvivlet Kamp for deres Menneskerettigheder. Selvfølgelig er der ingen af vore Medlemmer, som befatter sig med at losse Skruebrækkerskibe fra Hamborg.

* * *

Mælkekuskene ved Københavns Mælkeforsyning strejker, da det nævnte Selskab har nægtet dem at være Medlemmer af deres Fagforening. At ingen ærkær Mand under disse Omstændigheder indlader sig med nævnte Selskab, er noget som figer sig selv.

Meddelelser.

—:—

Arbejdsmændenes Fagforening for Holbæk og Omegn

afholder Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 4, i Gæstgiver Olsens Sal, Kirkestræde.

Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Haslev og Omegn

afholder Bestyrelses- og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa det sædvanlige Sted.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Mørdrup og Omegn

afholder Generalforsamling den 17. Januar 1897 Kl. 2 Eftermiddag paa Marianelund.

Medlem erne bedes møde fuldtallig.

Bestyrelsen.

Roskilde.

Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den 3. Lørdag i hver Maaned paa Lokalet præcis Kl. 8, hvor Kontingentet, Restancer og nye Indmeldelser modtages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Herfølge og Omegn

afholder Bestyrelses- og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4, hvor Kontingent indbetales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Fakse og Omegn

afholder det maanedlige Medlemsmøde sidste Søndag i hver Maaned Kl. 4 i Fakse Gæstgiveri.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Slagelse og Omegn.

Medlemsmødet afholdes for Eftertiden den anden Lørdag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Arbejdsmændenes Fagforening for Helsingør og Omegn

afholder Medlemsmøde sidste Torsdag i hver Maaned i den lille Sal i Forsamlingsbygningen, hvor nye Medlemmer kan optages og ontingent indbetales.

Bestyrelsen.

Arbejdsmændenes Fagforening for Vordingborg og Omegn

afholder Medlemsmøde den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Fr. Petersens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adr. er Ferd. Jakobsen, Valkeballe pr. Vordingborg.

Arbejdsmændenes Fagforening for Storeheddinge og Omegn

afholder Medlemsmøde den 3. Mandag i hver Maaned, Kl. 6 hos Gæstgiver Carl Jørgensen, Storehedinge.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den næstsidste Lørdag i hver Maaned, og Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 Aften.

Bestyrelsen.

Ringsted.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3dje Søndag i hver Maaned, Aften Kl. 7 i Gæstgiver Jørgen Larsens Lokaler.

Bestyrelsen.

NB. Nye Medlemmer optages. Formandens Adresse er: Fris Christensen, Kogevej 13.

Forretningsførerens Adresse er for Eftertiden: **Slotsgade 49. Slagelse.**

Fr. Hansen.

Tuborg Pilsner-Øl.

Ordres bedes tilsendt Tuborg Fabriker pr. Hellerup

Ansvarhavende: Fr. Hansen. Henriksens Bogtrykkeri, Rømersgade 22. København.